

בְּנֵי צִיּוֹן

"ועשית מכסה לאהל... ערות תחשים"

על הפתוב, "ועשית מכסה לאהל... ערות תחשים", פרש רש"י, שהתחש היה "מין חיה, ולא היתה - אלא לשעה", והרבה גונים היו לו (=לתחש), והיה שש ומתפאר בגונים שלו. דהינו, התחש היה מין של חיה, שהקב"ה בחר לעשות מעורו יריעות למשכן.

המקור לדברי רש"י הוא בגמרא (שבת כח'): "אמר רבי שמעון בן לקיש: אומר היה רבי מאיר: 'תחש' שהיה בימי משה - בריה בפני עצמה היה... ולפי שעה נזדמן לו למשה, ועשה ממנו משכן, ונגנז".

וצריכים אנו ביאור על-כך. שכן, מה ראה הקב"ה לבחור למשכן דוקא חיה כזו שששה ומתפארת בצבעים שלה, כדי להשתמש מעורה ליריעות המשכן?

והלא תכלית עשית המשכן היתה להשראת השכינה בו, כמו שכתוב (כה', ח'): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". מצד שני, ידוע שאין הקב"ה משרה את שכנתו, אלא על האדם הענו והשפל. שכן, על המתנאה, אומר הקב"ה (סוטה ה'): "כל אדם שיש בו גסות הרוח... אין אני והוא יכולין לדור בעולם". אם כך, מה ראה הקב"ה לברוא עבור המשכן דוקא בעל חי ש"שש ומתפאר בגונים שלו"? והרי ההתפארות היא ההיפך ממידת הענוה.

ויש לומר, שהנה, ידוע כמה חשוב לפני הקב"ה השלום בין תלמידי החכמים לומדי התורה, אפילו שהם חלוקים זה עם זה, כמו שכתוב (משלי ג', יז): "דרךיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום".

ועל-כך שנינו בגמרא (בבמות יד'): "אף-על-פי שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות ובאחיות, בגט ישן ובספק אשת איש, במגרש את אשתו ובבלנה עמו בפונדק... לא נמנעו בית שמאי מלשא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי. ללמדך, שחיבה ורעות נוהגים זה בזה, לקים מה שנאמר 'האמת והשלום אהבו'".

לפי זה נשפיל להבין, מדוע בחר רבנו הקדוש (=רבי יהודה הנשיא) לסים את כל משניות התורה שבעל-פה דוקא במשנה (עוקצין ג', יב'): "אמר רבי יהושע בן לוי: לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל, אלא השלום, שנאמר (תהילים כט'): 'ה' עוז לעמו יתן, ה' יברך את עמו בשלום'".

ולכן חכמי ישראל בחרו ללכת בדרך של רבנו הקדוש, ולסים ארבע מסכתות, שסימןן בני"ד - ברכות נזיר ובמות פרישות - על שם הפסוק (ישעיה נד', יג'): "וכל בניד למודי ה' ורב שלום בניד".

וכפי שאמרו חז"ל: "אמר רבי אלעזר, אמר רבי חנינא: תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר (ישעיה נד'): 'וכל בניד למודי ה' ורב שלום בניד'".

מעתה, יאירו עינינו וישמח לבנו להבין מדוע ברא הקב"ה למשכן את התחש, שהיתה בריה מיוחדת, ש"שש ומתפאר בגונים שלו", וצוה לכסות בעורה את המשכן מלמעלה. שכן, רצונו יתברך הוא, שנשפיל להבין, שכאשר הקב"ה משרה שכנתו בתוך המשכן - כדי להתיחד עם התורה, שהיא קדש הקודשים, ומשם להשפיע תורה לישראל - נדע נאמנה, שהוא יתברך "שש ומתפאר בגונים שלו" - דהינו, בכל הצבעים של לומדי התורה ועובדי ה', אשר כל אחד עובד את ה' על-פי דרכו בקדש ושרש נשמתו.

יש להרחיב בענין זה על-פי מה שלמדנו מדברי חז"ל במדרש (בראשית רבה סח', יא'): "'ויקח מאבני המקום'... רבי יהודה אמר: שתיים עשרה אבנים נטל. (והיה יעקב מהרהר בלבו) כך גזר הקב"ה, שהוא מעמיד שנים עשר שבטים. אמר (יעקב): אברהם לא העמידן, יצחק לא העמידן... אם מתאחדות הן שתיים עשרה אבנים זו לזו, יודע אני שאני מעמיד י"ב שבטים. כיון שנתאחדו י"ב האבנים זו לזו, ידע (יעקב) שהוא מעמיד י"ב שבטים".

מבואר מכאן, שהאבנים הללו לא היו סתם אבנים, אלא אלה היו י"ב אבנים שבחר יעקב אבינו בקפידה גדולה, כנגד י"ב (=12) שבטי יה', והוסיף יעקב לעצמו סימן ומבחן: "אם מתאחדות הן שתיים עשרה אבנים זו לזו, יודע אני שאני מעמיד י"ב שבטים".

וכאמור הקב"ה מלא את בקשתו, והודיע לו שיזכה להעמיד י"ב שבטים, כפי שאומר המדרש: "כיון שנתאחדו י"ב האבנים זו לזו, ידע (יעקב) שהוא מעמיד י"ב שבטים".

על-פי האמור, יאיר לנו אור חדש להבין ענין זה של האבנים, שהיו מריבות זו עם זו, ואומרות, כל אחת לחברתה: "עלי יניח צדיק את ראשו".

ויש לומר, שהפונה כאן היא על נשמות ישראל, המתחלקות ל-י"ב שבטים, כנגד י"ב האבנים הללו. ולכל אחד מהם (=מהשבטים) יש דרך מיוחדת בתורה ובעבודת ה'. וזאת, כמו שכתב מאורם של ישראל, ה"חתם סופר", ואמר (שופטים): "הנה ידוע מהארי, ש-י"ב (=12) שערים יש בשמים, למנהגי י"ב שבטי ישראל, שעולה תפילתם שם, כל אחד אל שעריו. והנה, כן הוא הורדת ההשפעה ושכל עיוני בחלקי התורה (לשבטי ישראל). (שכן), יש לכל... יב' השבטים) שערו וצינורו להורדת שפעו, על דרך 'ותן חלקנו בתורתך'".

וכן כתב ה"מגן אברהם", בשם המהר"ח"ו ב"שער הפנונת" (או"ח סימן סח'): "אמר לי מורי ז"ל, שיש ברקיע י"ב (=12) חלונות, כנגד י"ב השבטים. וכל שבט ושבט עולה תפילתו דרך שער אחד המיוחד לו, והוא סוד י"ב (=12) שערים

הנזכר בסוף (ספר) יחזקאל". ולכן השתוקקה כל אחת מ-י"ב האבנים, שהן מכונות כנגד י"ב השבטים, ש"עלי יניח צדיק את ראשו". כלומר, יעקב אבינו, שהוא ראש ושורש הקדושים, שממנו יצאו י"ב השבטים, יניח את ראשו ומחשבתו לקבל דוקא את דרכו בתורה ובעבודת ה'.

אולם, יעקב אבינו ידע ברוח קודשו, כי הן אמת שלכל אחד יש את הדרך שלו בעבודת ה', אבל התכלית היא, שכלם יתאחדו בכונה לעבוד את ה' כאחד, כמו שכתוב (במדבר טו, טז): "תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם". לכן עשה יעקב לעצמו סימן - "אם מתאחדות הן שתיים עשרה אבנים זו לזו, יודע אני שאני מעמיד י"ב שבטים". שכן, כך ראוי לזרע ישראל להתאחד יחד, ולעבוד את ה' כאחד, ולכן "כיון שנתאחדו י"ב האבנים זו לזו, ידע (יעקב) שהוא מעמיד י"ב שבטים".

וכן כתב ה"מגן אברהם", בשם המהר"ח ב"שער הפונות" (או"ח סימן סח): "אמנם, בעיקרי המנהיגים עצמם, שיש הפרשים רבים ושינויים רבים בענין נוסח התפילות בעצמם... בין מנהג ספרד... ובין מנהג אשכנז... (ו)בענין זה אמר לי מורי ז"ל, שיש ברקיע י"ב (=12) חלונות, כנגד י"ב השבטים. וכל שבט ושבט עולה תפילתו דרך שער אחד המיוחד לו, והוא סוד י"ב (=12) שערים הנזכר בסוף (ספר) יחזקאל".

ומצינו חידוש גדול בדברי מאורם של ישראל, מרן ה"חתם סופר", שכתב (שופטים, דף ע"ג), שפמו שיש י"ב שערי תפילה, שער לכל שבט - כך יש י"ב שערי תורה בשמים, שער לכל שבט.

וכפי דבריו הקדושים: "הנה, ידוע מהאריז"ל, ש-י"ב שערים יש בשמים, למנהגי י"ב שבטי ישראל, שעולה תפילתם שם כל אחד אל שערו... כן הוא הורדת ההשפעה ושכל עיוני בחלקי התורה. (דהינו), יש לכל שבט שערו וצינורו להורדת שפעו. על דרך 'ותן חלקנו בתורתך'... וזהו שאמר... 'שפטים ושטרס תתן לך בכל שיעריך'. דיקא (=שיעריך דוקא), 'אשר ה' אלהיך נתן לך לשבטיך', שיש י"ב שערים בשמים... כל שבט ושבט משופע (בשפע התורה) שלו".

וכן, מצינו במשנת הגה"ק בעל ה"אבני נזר" זיע"א, שכתב על הפסוק (שמות טו, כב): "ויסע משה... וילכו שלשת ימים... ולא מצאו מים... ולא יכלו לשתת מים ממרה פי מרים הם". ואמרו חז"ל בגמרא על מקרא זה: "וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים... - אין מים אלא תורה, שנאמר (ישעיה נה, א): 'הוי כל צמא לכו למים'".

והנה, לאחר מכן כתוב (שמות טו, כז): "ויבאו אילמה ושם שתיים עשרה עינת מים". ופרש ה"אבני נזר": "שתיים עשרה עינת מים", הינו מעינות החוכמה והתורה, שכל שבט יש לו מעין בפני עצמו בתורה, כענין שאיתא (=שלמדנו) בדברי האריז"ל, שיש ברקיע י"ב שערים שמכניסים בהם התפילות, וכל שבט ושבט יש לו שער בפני עצמו, כן הם נמי (=גם) שערי המעינות לתורה".

הנה, נמצאו למדים מפל זה, שלכל אחד מ-י"ב השבטים יש שער מיוחד, אשר כל התפילות של אותו שבט עולות השמימה דרך שער זה. וכן לכל שבט יש שער מיוחד לתורה, ומשער זה יורד שפע תורה המיוחד לאותו שבט, להשפיע לו השגות התורה הקדושה.

על-פי האמור, יומתק לנו להבין מה שפתח הקב"ה בכתוב: "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי". וכתב "בעל הטורים", ש"תרומה" אותיות "תורה מ".

הביאור הוא על-פי מה ששינו במשנה (אבות פ"ד, מ"א): "איזהו חכם, הלומד מפל אדם, שנאמר (תהילים קיט): 'מפל מלמדי השכלתי'". הנה, ידוע שלכל אחד מישראל יש חלק מיוחד בתורה, חלק שקבלה נשמתו על הר סיני, ועל-כך אנו מתפללים בשבת קדש בכל התפילות "ותן חלקנו בתורתך".

ויש לומר, שכאן רצה הקב"ה ללמדנו, שנדע נאמנה, שהוא יתברך "שש ומתפאר בגוונים שלו" - לא רק ב-יב' שערי התורה של י"ב השבטים, אלא גם בחלקי התורה של כל אחד ואחד מישראל.

וזהו הפירוש של "ויקחו לי תרומה", תרומה - תורה מ. דהינו, שילמדו את התורה, שנתנה ל-מ' (=40) ימים, מאת כל איש אשר ידבנו לבו... - מפל אחד ואחד מישראל, שיש לו חלק מיוחד בתורה, שקבל בהר סיני.

"ויקחו לי תרומה" (י"ל לשמיי" רש"י) "וכל המאמינים"

כתב הרבי מאו"רוב בספרו "באר משה" כדי שהתרומה תהיה לשם ה', ללא פונות יתרה ומטרות אישיות, על הנותן להכיר בעבדה כי כל שבגידו שידך אדך ורק לקדוש ברוך הוא, שהפקיד את הפסוף בגידו. לפיכך הנהיג האר"י הקדוש לתת צדקה בתפלת "ויברך דויד" בשעת אמירת: "אתה מושל בכל". כי באמירה זו מוכיח האדם את הכרתו שאין לו כלום משלו, ומתוודע כך נתנת הצדקה על ידו לשם שמים. "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה"

מסופר על רבי אברהם יצחק הכהן קוק, ששמע יום אחד ליד פתח חדרו, קול בכי של אשה. קם הרב ממקומו, ויצא מן החדר, כדי לעמוד על פשר הבכי העולה באזניו. והנה, נראתה בפרוודור הדירה אשה צעירה, השעונה אל הקיר ובוכה בדמעות שליש. הרגיע אותה הרב במלים חמות, ושאל במה יוכל לעזור לה. פרצה האשה מחדש בבכי מר, וספרה, שבעלה נטש אותה, והשאירה עם שני ילדיה הקטנים, ללא יכולת לפרנסם.

מיד הבטיח הרב לאשה, שידאג לה לקצבה חודשית קבועה, עד שתמצא עבודה כדי פרנסת משפחתה. אחר-כך החל לחפש בחדרו מעט מזומנים, וכשלא מצא, נטל מתוך המיטות כר גדול, הושיטו לאשה, ואמר לה: "גשי ומכרי כר זה בכסף מלא באחת החנויות שבסביבה". כשירדה האשה במדרגות הבית, והכר בגדה, נתקלה ברבנית שבאה אותה שעה מן השוק. שאלה אותה הרבנית: "מי נתן לך כר זה, שאת נושאת עמך?" ספרה האשה לרבנית כל מה שארע לה זה עתה בבית הרב. לאחר ששמעה האשה מפי הרבנית כי כר זה הוא היחידי במיטת הרב, ושאין להם אחר תמורתו, נאותה להשיב את הכר, לאחר שקבלה מידי הרבנית סכום כסף גאות לרכישת מצרכים, הנחוצים לה וילדיה...

שבת שלום לכל בית ישראל! לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בֶּן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַּת רוּזָה שְׁנַפְּטוּ בְּ-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּנִיטָת הַשְּׁבִיט: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֶרֶב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

יְצִיאַת הַשְּׁבִיט: 18:05

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשִׁלְמָה"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ" (כה' ב') (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

על הכְּתוּב "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה", אומר "בעל הטורים", כי המלה "תְּרוּמָה" היא אותיות "תוֹרָה מ", כְּדִי לְרְמוֹז לְנוּ עַל הַתּוֹרָה, שְׁנֵתְנָה ל-מ' (=40) יָמִים (נִתְּנָה לְמִשָּׁה רַבְּנוּ בְּמִתְנָה לְאַחַר 40 יָמִים, שְׁבָהֶם הָיָה בְּשָׁמַיִם). וְכֵן גַּם הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ אֹמֵר (קרח קע"ט): "תְּרוּמָה... תוֹרָה מ'... תוֹרָה דְּהִתְיַיְהִיבַת (=שְׁנֵתְנָה) בְּאַרְבָּעִים יוֹם". וְצִרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מָה הַקָּשֶׁר בֵּין הַכְּתוּב "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ", לְבֵין הַרְמֹז שְׁתְּרוּמָה הִיא אוֹתוֹת תוֹרָה מ' (=40)?

נִקְדִּים לְהִבְיָא דְבַר פְּלֵא, הַכְּתוּב בְּפָרְשָׁתְנוּ, עַל הַתַּחַשׁ, שֶׁהִיָּה מִיָּן שֶׁל חִיָּה, שֶׁהַקַּב"ה בָּחַר לַעֲשׂוֹת מַעוֹרוֹ יְרִיעוֹת לְמִשְׁכָּן, כְּפִי שְׁכָתוּב: "וְעֲשִׂיתָ מְכֹסָה לְאַהֲלֶךָ... עֲרֹת תַּחֲשִׁים", וּפְרַשׁ רַש"י, שֶׁהַתַּחַשׁ הִיָּה "מִיָּן חִיָּה, וְלֹא הִיָּתָה - אֶלָּא לְשַׁעָה", וְהַרְבֵּה גּוֹנִים הָיוּ לוֹ, וְהִיָּה שֶׁשׁ וּמִתְפָּאֵר בְּגוֹנִים שְׁלוֹ.

וְצִרִיכִים אָנוּ בִּיאֹר עַל-כֵּן. שְׁכֹן, מְדוּעַ בְּרָא הַקַּב"ה חִיָּה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא נִבְרָאָה אֶלָּא לְאוֹתָהּ שַׁעָה, כְּדִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִשְׁכָּן בְּעוֹרָה? וְגַם צְרִיךְ לְהִבִּין, מָה רָאָה הַקַּב"ה לְבָחֹר לְמִשְׁכָּן דוֹקָא חִיָּה כְּזוֹ שֶׁשָּׂאָה וּמִתְפָּאֵר בְּצַבָּעִים שְׁלָה?

כְּדִי לְבָאֵר זֹאת, נִקְדִּים הַקְּדָמָה יִקְרָה הַכְּתוּבָה בְּסַפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁצְרִיךְ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, לֹא רַק לְלַקֵּת בְּדַרְכֵי אַבוֹתָיו וְרַבּוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים, אֶלָּא גַּם צְרִיךְ הוּא לַעֲבֹד אֶת ה' עַל-פִּי דְרַכּוֹ וּבְחִינָתוֹ הַמְּיוֹחֶדֶת לוֹ. שְׁכֹן, לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ עֲבוֹדָה מְיוֹחֶדֶת, הַשְּׂיִכַת רַק לְשֶׁרֶשׁ נְשָׁמָתוֹ, וְשֶׁבְגֻלָּה יֵרֵד לַעוֹלָם הַזֶּה, וְרַק הוּא יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדָה זוֹ, וְלֹא שׁוֹם אָדָם אַחַר בְּעוֹלָם.

דְּבַר זֶה אָנוּ לְמַדִּים מִן הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים, שֶׁכִּידוּעַ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִן הָאֲבוֹת עֲבַד אֶת ה' יִתְבַּרַךְ בְּמִידָה אַחֲרֵת. וְלָכֵן, אֹמֵר הַבַּעַש"ט הַקְּדוֹשׁ זִיע"א (יְבַעַל שֵׁם טוֹב" פּר"י "וּיִצְא"), מְזַכֵּרִים אָנוּ בְּתַפִּילַת שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה: "אֶלְקֵי אַבְרָהָם, אֶלְקֵי יִצְחָק וְאֶלְקֵי יַעֲקֹב", לְמַרְוֹת שֶׁהִיָּה מְסַפֵּיק לוֹמֵר: "אֶלְקֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב". שְׁכֹן, מְבָאֵר הַבַּעַש"ט וְאוֹמֵר, שֶׁהַקַּב"ה רָצָה לְלַמְדֵנוּ דַּעַת, שֶׁאֵל יִסְמוּךְ הָאָדָם רַק עַל מָה שֶׁקָּבַל מֵאֲבוֹתָיו, אֶלָּא צְרִיךְ הוּא לְהוֹסִיף הַשְּׂגָה וְהִבְנָה גַּם מְצַד עֲצָמוֹ.

וְכֵן מְצִינוּ אֶצֶל הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים, שֶׁיִּצְחָק וְיַעֲקֹב לֹא סָמְכוּ רַק עַל חֻקֵּי וְעֲבוֹדַת אַבְרָהָם אָבִינוּ, אֶלָּא חֻקֵּי בְּעַצְמָם, וְהִגִּיעוּ לִידֵי הַשְּׂגָה בְּעֲבוֹדַת ה'. וְכִפִּי שִׂידוּעַ מִהַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ, שֶׁאַבְרָהָם עֲבַד אֶת ה' בְּמִידַת הַחֶסֶד, יִצְחָק אָבִינוּ עֲבַד אֶת ה' בְּמִידַת הַדִּין, וְיַעֲקֹב עֲבַד אֶת ה' בְּמִידַת הַתְּפִאָרֶת. וְלָכֵן כְּתוּב "אֶלְקֵי" אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהָאֲבוֹת - כְּדִי לוֹמַר לְנוּ, שֶׁכָּל אֶחָד מֵהָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים, בְּנוֹסָף לְקַבְּלָהּ מֵאֲבִיו, הַשִּׁיג וְעֲבַד אֶת ה' גַּם מְצַד חֻקֵּי עֲצָמוֹ.

עַנְיָן זֶה הוּא לֹא רַק בְּעֲבוֹדַת ה', אֶלָּא גַּם בְּעַסְק וְהַשְּׂגוֹת הַתּוֹרָה. שְׁכֹן, לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ חֵלֶק מְיוֹחֵד בְּתוֹרָה, שְׂאִין לְחַבְרוֹ, וְכִפִּי שֶׁהִבִּיא הַחִיד"א זצ"ל, בְּסַפְרוֹ "דְּבַשׁ לְפִי": "הָאֲחֵרוֹנִים יִכּוֹלִים לְחַדֵּשׁ מָה שֶׁלֹּא יָכְלוּ לְחַדֵּשׁ הָרִאשׁוֹנִים, כִּי עֲדִין לֹא הִגִּיעַ זְמַן הַחִידוּשׁ הַהוּא". וְעַל-כֵּן אָנוּ מִתְפַּלְלִים: "וְתַן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ" - שְׁנִזְכֶּה לְהַשִּׁיג אֶת הַחֵלֶק הַמְּיוֹחֵד שֶׁיֵּשׁ לְנוּ בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

וּמוֹסִיף ה"תַּכְּלַת מְרַדְכִי" וְאוֹמֵר, שֶׁהַקְּדָמוֹנִים אָמְרוּ שֶׁהַמְלָה "יִשְׂרָאֵל" הִיא רִאשִׁי תִיבּוֹת: יֵשׁ שְׁשִׁים רַבּוֹא אוֹתוֹת לְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. שְׁכֹן, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא כְּנֻגַד אוֹת אַחַת מֵאוֹתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְהִנֵּה, לְפִי הַחֵלְקָה, צְרִיךְ לְדַקְדַּק בְּאוֹתוֹת בְּסַפֵּר הַתּוֹרָה, שֶׁכָּל אוֹת תַּהֲיָה נִפְרָדֶת מִשְׂאֵר הָאוֹתוֹת, בְּלִי שׁוֹם נְגִיעָה, וְכִפִּי שְׁנַפְּסֵק בְּשִׁלְחָן עֲרוּךְ (סִימָן לְב' ס"ד): "צְרִיךְ שֶׁלֹּא תִדְבֹּק שׁוֹם אוֹת בְּחִבְרָתָהּ, אֶלָּא כָּל אוֹת תַּהֲיָה מוֹקֶפֶת גּוֹיִל (=קֶלֶף)". וְהַרְמֹז הוּא בְּכֵן שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא כְּנֻגַד אוֹת אַחַת בְּתוֹרָה, צְרִיךְ שֶׁתַּהֲיָה לוֹ שְׁלֵמוֹת אִישִׁית בְּעֲבוֹדַת ה', בְּבַחֲיַנְתּוֹ הַמְּיוֹחֶדֶת שְׁלוֹ.

גַּם הַמְּקוּבֵּל הָאֶלְקֵי רַבִּי שְׁלוֹם שְׂרָעֲבִי זִיע"א כְּתַב בְּעַנְיָן הַתַּפִּילוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁאַפִּילוּ הַגְּרוּעִים שְׁבִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנַּת "חֲלַבְנָה" (=בֶּשֶׂם שְׂרִיחוֹ רַע), יִכּוֹלִים לְתַקֵּן בְּתַפִּילָתָם, אֶת מָה שְׂאִין הַמּוֹבְחָרִים שְׁבִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנַּת "חֲלַבְנָה" (=בֶּשֶׂם שְׂרִיחוֹ טוֹב) יִכּוֹלִים לְתַקֵּן. וְכִפִּי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים עַל-כֵּן (רַחוּבוֹת הַנַּהַר ד' ג'): "וְכִפִּי גִדַּל כְּוִנָּתָם וְזִכּוֹתָם וּמַעֲשֵׂיהֶם, וְזִכּוֹת הַזְּמָן שֶׁבּוּ נִאֲמְרָה הַתַּפִּילָה... כֵּן גִּדַּל תִּיקוּנָם... אִם בְּכַמוֹת, אִם בְּאִיכוֹת... וְכָל אֶחָד (מִיִּשְׂרָאֵל) מִתְּקַן וּמַעֲלָה כְּפִי בַּחֲיַנַּת הָרְאוּיָה אֵלָיו, וְתַתְּקַן ה' חֲלַבְנָה מָה שֶׁלֹּא תַתְּקַן ה' לְבִנְהָ - וְלָכֵן הַכֹּל צְרִיכִים זֶה לְזֶה...".

4 **וּנְרָאָה** שְׁלֶכְךָ הַתְּפוּנו חז"ל, בְּאוֹמְרָם (ברכות נח): "תִּנְנוּ רַבְּנָן: הַרְוָאָה אוֹכְלוּסִי יִשְׂרָאֵל אוֹמֵר: 'בְּרוּךְ חֲכָם הַרְזִים הַרְזִים (=הסודות)', (כִּינוּן) שְׁאִין דַּעְתָּם דּוֹמוֹת זֹ לְזוֹ, וְאִין פְּרָצוּפוֹתֵיהֶם דּוֹמוֹת זֹ לְזוֹ". וְכַעֲיֵן זֶה מוּבָא גַם בְּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא (פִּינְחָס פֶּרֶק י'): "אִם רָאָה אוֹכְלָסִין הַרְבֵּה שֶׁל בְּנֵי אָדָם אוֹמֵר: 'בְּרוּךְ חֲכָם הַרְזִים'. (שָׁפָן), כְּשֵׁם שְׁאִין פְּרָצוּפוֹתֵיהֶם שְׁוִין זֶה לְזֶה, כֶּף אִין דַּעְתָּם שְׁוִין זֶה לְזֶה, אֶלָּא, כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ דַּעַת בְּפִנֵּי עַצְמוֹ" **וְהַבִּיאור** הוּא, כִּי מָה שֶּׁבָּרָא הַקַּב"ה רַבּוּת רַבּוּת שֶׁל בְּנֵי אָדָם, שֶׁפְּרָצוּפֵיהֶם וְדַעְתָּם שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה, הוּא כְּדִי לְלַמְדֵנו דַּעַת, שְׁלֶכְךָ אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ תַּפְקִיד מִיּוֹחַד בַּעֲבוּדַת ה', וְהוּא וְרַק הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹתוֹ, וְלֹא אָף אָדָם אַחֵר. וְלָכֵן, כְּשֶׁרוּאָה אוֹכְלָסִי יִשְׂרָאֵל מִבְּרָךְ "בְּרוּךְ חֲכָם הַרְזִים". דְּהִינּוּ, שֶׁהַקַּב"ה הוּא חֲכָם הַרְזִים, וְרַק הוּא יוֹדֵעַ אֶת סוּד תַּפְקִידוֹ וְעַבּוּדָתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה.

מַעֲתָה יִתְבָּאֵר הַיֵּטֵב, מָה שְׁצוּהַ הַקַּב"ה לַעֲשׂוֹת יְרִיעוֹת מִ"עוֹרוֹת תַּחֲשִׁים" (וּפְרָשׁ רַש"י, שֶׁהַתַּחֲשׁ הֵיטָה "מִין חִיָּה", שֶׁהַרְבֵּה גּוֹנִים הָיוּ לָהּ, וְהֵיטָה שֶׁשָּׂה וּמִתְפָּאֶרֶת בְּגוֹנִים שְׁלָה). שָׁפָן, תַּכְלִית הַמִּשְׁכָּן הֵיטָה שֶׁהַקַּב"ה יִשְׂרָה אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹךְ יִשְׂרָאֵל, כְּכַתוּב: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם".

עַל-כֵּן רָצָה הַקַּב"ה לְרַמּוֹז לָנוּ, שֶׁעֵיקַר עַבּוּדַת ה' הִיא שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ יִתְאַמֵּץ בְּכָל כּוֹחוֹ לַעֲבוֹד אֶת ה', לְפִי בַחֲיִנְתּוֹ הַמִּיּוֹחַד לְשֶׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ. וְלָכֵן בָּרָא הַקַּב"ה חִיָּה מִיּוֹחַדַת, שֶׁשֶּׂשָׂה וּמִתְפָּאֶרֶת בְּגוֹנִים שְׁלָה, וְצוּהַ לַעֲשׂוֹת מִמֶּנָּה עוֹרוֹת לְמִשְׁכָּן, כְּדִי לְלַמְדֵנו שֶׁהַקַּב"ה כְּבִיכּוֹל מִתְפָּאֵר בְּכָל מִינֵי הַ"צְּבָעִים" שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, דְּהִינּוּ שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עוֹבֵד אֶת ה' לְפִי בַחֲיִנְתּוֹ וְשֶׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ.

כִּינוּן שְׂבָאֵנו לִיְדֵי כֶּף, יְאִיר לָנוּ לְהַבִּין אֶת הַכְּתוּב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי". שָׁפָן, כָּאֵן גִּלְהָ לָנוּ הַקַּב"ה, שְׁכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִבְרָא עִם כְּשֶׁרוֹנוֹת מִיּוֹחַדִים, שְׁמִתְאַיְמִים לְתַפְקִיד הַמִּיּוֹחַד שְׁלִמְעֵנו הוּא נִבְרָא בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְהַחֻבָּה הַמוּטְלָת עָלָיו הִיא לְפִתּחַ כְּשֶׁרוֹנוֹת אֵלוֹ, בְּכַדִּי לְנַצֵּלִם וְלַהֲשִׁיבֵם בָּהֶם לַעֲבוּדַת ה'. וְזֶהוּ מָה שֶׁמִּבְקֵשׁ הַקַּב"ה: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ" - "כָּל אִישׁ" כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהָרִים מַעֲצָמוֹ תְרוּמָה לַעֲבוּדַת ה', כְּפִי "אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ" - דְּהִינּוּ, לְפִי הַשְּׁגָתוֹ וְשֶׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ.

וְאִיךְ יִגְלֶה הָאָדָם אֶת הַכּוֹחוֹת הַמִּיּוֹחַדִים שֶׁהַקַּב"ה הֶעֱנִיק לוֹ בַּעַת יְרִידָתוֹ לְעוֹלָם הַזֶּה? הַתְּשׁוּבָה לְכַךְ הִיא, עַל-יְדֵי שְׁיַעֲסוֹק בְּתוֹרָה, שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁשִׁים רִיבּוּא אוֹתוֹת, כְּנֶגֶד שְׁשִׁים רִיבּוּא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְכַפִּי שְׁלִמְדָנוּ מִה"תַּכְלֵת מְרַדְכִי", שְׁכָל אוֹת עוֹמְדַת בְּפִנֵּי עַצְמָהּ, כְּדִי לְלַמְדֵנוּ, שְׁכָל אֶחָד צָרִיךְ לַעֲבוֹד אֶת ה' בְּבַחֲיָנָה הַמִּיּוֹחַדָת לוֹ, וְעַל-יְדֵי שְׁיַעֲסוֹק בְּאוֹתוֹת הַתּוֹרָה, הוּא יִזְכֶּה לְגָלוּת אֶת הַתַּפְקִיד הַמִּיּוֹחַד שֶׁהֵטִיל עָלָיו הַקַּב"ה. וְזֶהוּ הַרְמָזוֹ שֶׁהַבִּיאוֹ הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ וּבַעַל הַטּוֹרִים: "תְּרוּמָה" הִיא אוֹתוֹת "תּוֹרָה מִ" - עַל-יְדֵי כֶּף שְׂאִישׁ יִשְׂרָאֵל מִתְיַגַּע בְּתוֹרָה, שְׁנִתְנָה לְמִשָּׂה בְּמִתְנָה, לְאַחַר שְׁנִתְיַגַּע בָּהּ מ' (=40) יָמִים - הִנֵּה, גַּם הוּא יִזְכֶּה שֶׁהַקַּב"ה יִתֵּן לוֹ בְּמִתְנָה אֶת חֵלֶק תּוֹרָתוֹ, וְיִגְלֶה לוֹ אֶת תַּפְקִידוֹ הַמִּיּוֹחַד בְּעוֹלָם הַזֶּה.

"וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

הַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹכְכֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיא עַל-יְדֵי נִשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֵן חֵלֶק אֵלוֹהַ מִמַּעַל, וְאֲשֶׁר עָלֶיהָ נֶאֱמַר בְּתוֹרָתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה (בְּרַאשִׁית ב', ז'): "וַיִּפַּח בְּאַפִּי נִשְׁמַת חַיִּים". וְהַנְּשָׂמָה מְכוּנָה בְּשֵׁם "נֵר", כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּמִשְׁלֵי (כ', כז): "נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם", יַעַן שֶׁהִיא נֵרוֹ שֶׁל הַקַּב"ה בְּתוֹכְכֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי מָה? עַל-יְדֵי הָאוֹתוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַתִּיבּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - אוֹתוֹת "נֵר". וְהָאוֹתוֹת הַנּוֹתָרוֹת ב"בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" יִצְטָרְפוּ לְתִיבּוֹת "בִּי יֵשׁ אֵל". דְּהִינּוּ, עַל-יְדֵי הַנֵּר, הִיא הַנְּשָׂמָה, שׁוֹרָה בִּי הָאֵל יִתְבָּרַךְ.

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ (בְּבֵיתְכֶם), וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם"

יוֹם אֶחָד הוֹפִיעָה אִשָּׁה בּוֹכִיָה בְּמִשְׁרָדֵי ה"חֲבֵרָה קְדִישָׁא". בַּעֲלָה נִפְטָר, וְהִיא בִקְשָׁה לְהַסְדִיר אֶת קְבוּרָתוֹ. עַל-פִּי מִבְּטָאָה, הָיָה נִיכָר שֶׁהִיא מִמוּצָא רוּסִי, וְעַל-פִּי הַמְרָאָה לֹא נִרְאָתָה דְתֵיָהּ. אֲנָשֵׁי ה"חֲבֵרָה קְדִישָׁא" מְלֹאוּ שְׂאֵלוֹן, וּבִקְשׁוּ לְוֹדָא אֶת יְהוּדוֹתוֹ שֶׁל הַנִּפְטָר. הִיא נִקְבָה בְּשֵׁם הוֹרֵי בַּעֲלָהּ וּמוּצָאָם, וְלֹאֲחֵר בִּירוֹר הוֹסֵר כָּל חִשָּׁשׁ. אָכֵן יְהוּדֵי הוּא. מִיָּד נִקְבְּעוּ סְדָרֵי הַהֲלֻיָּה, שְׂאֵלוֹ אִם יֵשׁ בְּנִים אוֹ מְלוּיִם, אֶךְ הַתְּבַרֵר שְׂאִין. מְדוּבָר בְּזוּג עֲרִירִי, לֹא יִלְדִים, עוֹלִים חֲדָשִׁים יַחֲסִית, בְּלֹא מִשְׁפָּחָה אוֹ מְפָרִים. מְלָבֵד הָאֲלֻמָּנָה הַבּוֹכָה וְאֲנָשֵׁי ה"חֲבֵרָה קְדִישָׁא", לֹא הָיוּ מְלוּיִם. כְּשֶׁעָמְדוּ לְהוֹרִיד אֶת גּוֹפַת הַבַּעַל לְקַבֵּר, שְׂאֵלָה הָאֲלֻמָּנָה בְּקוֹל חֲנוּק אֶת אֲנָשֵׁי ה"חֲבֵרָה קְדִישָׁא": "נוֹהֲגִים לוֹמֵר לְפָנֵי שְׁקוּבָרִים אֶת הַמַּת כְּמָה מְלִים...הַסְפֵד עַל הַנִּפְטָר, לֹא?!"

"כֵּן" - עָנוּ לָהּ - "אֲבָל אִין כָּאֵן בִּינֵינוּ אָף אֶחָד שֶׁהַכִּיר אוֹתוֹ. לָכֵן אֵינְנוּ יוֹדְעִים מָה לוֹמֵר...".

"אִם כֶּף", אֲמָרָה בְּקוֹל מִתְחַנֵּן, "אֲשָׁא אֲנִי דְבָרִים, בְּרִשׁוּתְכֶם. אֵל תַּחֲשִׁשׁוּ, אֲדַבֵּר בְּקִצְרָה". הִיא הַתְּקַרְבָּה לְפָנֵי הָאֲלוֹנִיקָה, וְאֲמָרָה: "סָאֲשָׁה! אִין לָנוּ בֵּן שִׂיאֲמֵר אַחֲרִיךְ 'קְדִישׁ'! אֲבָל, סָאֲשָׁה, זְכוּת הַקְּדִישׁ לֹא תַחֲסֵר לָךְ שָׁם, בְּשָׂמִים. אַתָּה יוֹדֵעַ מְדוּעַ אִין לָנוּ בֵּן! כִּי לֹא הָיָה מְקוּהָ שָׁם בְּעִירָנוּ...!!!".

כָּל אֲנָשֵׁי ה"חֲבֵרָה קְדִישָׁא" פְּתַחוּ בְּאֲמִירַת קְדִישׁ בְּהַתְּיַפְחוֹת עֲצוּמָה. הֵם יִדְעוּ שֶׁהַנִּפְטָר הָאֲלֻמוֹנִי אֵינּוּ צָרִיךְ אֶת ה'קְדִישׁ שְׁלָהֶם, כִּי מְקוּמוֹ בְּגֵן עֵדֵן מוּבְטָח...**שִׁבְתָּ שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!**

בס"ד הָדָף מוֹקְדֵשׁ לְעֵלְיוֹ נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוֹ בֶּן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַּת רוּזָה שְׁנַפְטָרוֹ בִּי-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

כְּנִיסַת הַשְּׁבִיט: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֲרַב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

יְצִיאַת הַשְּׁבִיט: 18:05

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשַׁלְמָה"

בְּנֵי צִיּוֹן

"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" (כה' ח')

עַל הַפְּתוּב הַמְּקֻדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם, אוֹמְרִים חו"ל בְּמִדְרָשׁ (תני דבי אליהו יז): "כִּיּוֹן שִׁקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשִׁמְחָה, וְאָמְרוּ 'כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע', מִיָּד אָמַר הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה, שִׂיאֲמַר לְיִשְׂרָאֵל שִׁיעֲשׂוּ לוֹ מִשְׁכָּן, שֶׁנֶּאֱמַר: 'דִּבֶּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'."

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין מִדְרָשׁ זֶה. וְכִי מָה הַקָּשֶׁר בֵּין מָה שִׁקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה וְאָמְרוּ "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע", לְבֵין מִצְוֹת בְּגִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ ('וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם')?

אוֹמְרִים עַל-כֵּן חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה, יָדוּעַ שְׁבַמְעָמֵד הָרַסְיָי קִדְשׁ הַקַּב"ה אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי שְׁנַתֵּן לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה. וְלָכֵן, כְּמוֹ שֶׁהִחַתֵּן אוֹמַר לְכֹלָה: "הֲרִי אֶת מִקְדָּשְׁתִּי לִי", כֵּן אָמַר הַקַּב"ה לְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמַד הַנְּבִחָה: "וְהֵייתֶם לִי סִגְלָה (=מִיּוֹחָדִים) מִכָּל הָעַמִּים" (וְכֵן: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכַת כֹּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ"). וְכְמוֹ שֶׁהִחַתֵּן מִתִּיחַד עִם הַכֹּלָה לְאַחַר הַחוּפָּה בְּבֵית אֶחָד, כֵּן רָצָה הַקַּב"ה לְהִתִּיחַד עִם יִשְׂרָאֵל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְלְהַשְׁרוֹת אֶת שְׁכִינָתוֹ עֲלֵיהֶם. וְלִפִּי זֶה מְבוֹאֶרֶת הַיִּטֵּב כּוֹנֵן הַמִּדְרָשׁ: "כִּיּוֹן שִׁקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשִׁמְחָה, וְאָמְרוּ 'כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע' – נִמְצָא, שִׁישְׂרָאֵל קִבְּלוּ בְּרָצוֹן אֶת הַקִּדְוֹשִׁין שֶׁל הַקַּב"ה, וְנִתְקַדְּשׁוּ כְּבִיכּוֹל אֵלָיו, יִתְפָּרַד שְׁמוֹ. וְלָכֵן "מִיָּד אָמַר הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה, שִׂיאֲמַר לְיִשְׂרָאֵל שִׁיעֲשׂוּ לוֹ מִשְׁכָּן, שֶׁנֶּאֱמַר 'דִּבֶּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'. שְׁכֵן, הַקַּב"ה (=הַחֲתָן") רָצָה לְהַשְׁלִים אֶת הַיִּיחּוּד עִם כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (=הַכֹּלָה") בְּבֵית אֶחָד (=בֵּית הַמִּקְדָּשׁ), כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ עַל כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (=הַכֹּלָה") אֶת שְׁכִינָתוֹ. (ע"פ אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם כֹּל אֲשֶׁר אֲנִי מֵרָאֵה אוֹתְךָ אֶת תְּבִנָּתִי הַמִּשְׁכָּן... וְכֵן תַּעֲשׂוּ"

עַל הַפְּתוּב בַּפְּרָשָׁה, "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם", כּוֹתֵב הַרַמְבַּם בְּסִפְרֵי הַמִּצְוֹת: "מִצְוָה כ' הִיא שְׁצוּנוֹ לְבָנוֹת בֵּית עֲבוּדָה, בּוֹ יִהְיֶה הַהֲקָרְבָּה וְהַבְּעֵרֶת הָאֵשׁ תָּמִיד. וְאֵלָיו תִּהְיֶה הַהֲלִיכָה וְהַעֲלִיָּה לְרִגְלֵי וְהַקְּבוּץ בְּכָל שָׁנָה. וְהוּא אָמַר יִתְפָּרַד 'וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ'. וְלִשׁוֹן ה'סִפְרִי: 'שְׁלֹשׁ מִצְוֹת נִצְטָו יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת כְּנִיסַתָּן לְאַרְצָה: לְמַנּוֹת לָהֶם מִלָּה, וְלְבָנוֹת לָהֶם בֵּית הַבְּחִירָה, וְלְהַכְרִית זֵרַעוֹ שֶׁל עַמְלֵק. הִנֵּה הַתְּבָאָר שֶׁבְּגִין בֵּית הַבְּחִירָה מִצְוָה בְּפָנָי עֲצָמָה". וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף מָה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י בְּעִנְיָן זֶה, שְׁצִיּוּוֹי זֶה שֶׁל בְּנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא לְדוֹרוֹת, וְכִפִּי דְבָרָיו: "וְכֵן תַּעֲשׂוּ, כֵּן תַּעֲשׂוּ לְדוֹרוֹת" – דְּהִינּוּ בְּכָל זְמַן וְזְמַן.

וְצָרִיךְ לְהִבִּין עִנְיָן זֶה. שְׁכֵן, אֵיךְ אֲפָשֶׁר עֲתָה, בְּעַת הַגְּלוּת, שְׁבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים נִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת עֲשֶׂה שֶׁל "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם"?

הַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי מְבִיא חִידוֹשׁ גְּדוֹל בְּזֹהַר הַקְּדוֹשׁ, וְאוֹמַר, שְׁגַם כִּיּוֹם בְּעַת הַגְּלוּת, נִיתֵן וְאֲפָשֶׁר לְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֶׂה זֶה שֶׁל "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ", כְּאֲשֶׁר אָנוּ מְקַיְמִים מִצְוֹת הַנְּחַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד כְּנִגְדַת הַלֵּב, וְתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ כְּנִגְדַת הַמֶּחֶ. וְכִפִּי שֶׁמְבִיא הַשֵּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ: "וְסוּד תְּפִלִּין עֲמוּק מִי יִמְצָאנוּ, אֲבָל אֲכַתּוּב מַעֲט מִזְעִיר מִמָּה שֶׁכָּתְבוּ חֲכָמֵי אֲמַת. דַּע, שְׁצָרִיךְ לְנַהוֹג בְּהֵן קְדוּשָׁה גְּדוּלָה, לְפִי שִׁישׁ בְּהֵן סוּד הַמְּרַכְּבָה הַקְּדוּשָׁה, וְאַחַר שֶׁנִּחְרַב הַבֵּית כָּתְבַת הַקְּדוֹשׁ רַשְׁב"י ("חֲיֵי שָׂרָה" קַכ"ט), שַׁעַל (ה)תְּפִלִּין נֶאֱמַר: 'וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'. שְׁבַסִּיבְתֶם הַקַּב"ה מְשַׁרְה אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּיִשְׂרָאֵל, לְפִי שְׁהֵם (=הַתְּפִלִּין) סוּד הַמְּרַכְּבָה וְסוּד הָאֲבוֹת. וְלָכֵן יֵשׁ בְּהֵן (אוֹת) שִׁי"ן שֶׁל ג' רַגְלִים מִצַּד יְמִין, כְּנִגְדַת הָאֲבוֹת אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וּמִצַּד שְׁמָאל (אוֹת) שִׁי"ן שֶׁל ד' רַגְלִים כְּנִגְדַת ד' (=4) חֵיוֹת נוֹשְׂאֵי הַמְּרַכְּבָה (=אַרְיָה, נֶשֶׁר, שׁוֹר, אָדָם)".

וְעוֹד הוֹסִיף הַשֵּׁל"ה בְּסִפְרֵי "מִצְוֹת תְּפִלִּין" (א, ד): "וַיֵּשׁ סוֹבְרִים עוֹד בְּעִנְיָן תְּפִלִּין וְאוֹמְרִים: כִּשְׁמֵהּ שֶׁהַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה בְּ-ד' (=4) חֵיוֹת הַמְּרַכְּבָה עַל שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, כֵּן הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין (הוּא בְּעֲצָמוֹ) מְרַכְּבָה לְשֵׁם יִתְפָּרַד, וְהַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה עֲלָיו בְּ-ד' (=4) פְּרָשִׁיּוֹת עַל שְׁנֵי אֵיבָרִים הַמִּיּוֹחָדִים שָׁבוּ – הַמֶּחֶ וְהַלֵּב. הַמֶּחֶ מְכַאֵן וְהַלֵּב מְכַאֵן, וְזֶה סוּד

הַפְּתוּב (שמות כה, יט): 'כְּרוּב אֶחָד מְקַצֵּה מִזֶּה וּכְרוּב אֶחָד מְקַצֵּה מִזֶּה'... וַיִּנְיָחֻם (=אֶת הַתְּפִלִּין) מִיָּד, קוֹדֵם שִׂיאֲמֹר 'פִּרְשֵׁת הַתְּמִיד' וּשְׂאֵר פִּרְשֵׁי הַתְּמִיד, מֵאַחַר וְהַתְּפִלִּין הֵם בְּמָקוֹם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שִׁכְתָּבוֹ לְעִיל... עַל-כֵּן, מִן הָרְאוּי לֹאמֹר בָּהֶם מַעֲשֵׂה הַקּוֹרְבָּנוֹת, שֶׁהֵם בְּמָקוֹם הַהֶקְרָבָה."

וּכְפִי שֶׁגַּם כְּתוּב בְּזֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ (חיי שְׂרָה קכט', מְתוּרָגִים): "(רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חִיָּא פִּגְשׁוּ אֶת רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּנוֹ שֶׁל רַשְׁבִּי, בְּדֶרֶךְ. אָמְרוּ לוֹ), שְׁמַעְנֵנוּ מֵאַבְיָה (=רַשְׁבִּי), שֶׁהִקְבִּי", מֵאַהֲבָתוֹ הַגְּדוּלָּה שֶׁהִיָּתָה לוֹ לְעַם יִשְׂרָאֵל, אָמַר לָהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ בֵּית מִשְׁכָּן, דוּגְמַת הַמִּרְכָּבָה הָעֲלִיוֹנָה שְׁלֹמְעֵלָה, וְעַל-יָדֵי כֶּף יָבִיא אֶת דִּירְתוֹ (=שְׁכִינְתוֹ) עִמָּהֶם. זֶהוּ שִׁכְתוּב: 'וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'. וְשְׁמַעְנֵנוּ מֵאַבְיָה, שֶׁכָּאֵן סְתוּם הַטַּעַם שֶׁל תְּפִלִּין, בְּזֶה הַפְּסוּקָה. (הַשִּׁיב לָהֶם רַבִּי אֶלְעָזָר): כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה נַעֲשֶׂה מִקְדָּשׁ בְּמִרְכָּבָתוֹ... וְאַחַר-כֵּן הִשְׁרָה הַקַּב"ה דִּירְתוֹ עִמָּהֶם, וְסוּד הַחֲכֵמָה זוֹ (=הַתְּפִלִּין) הוּא כְּמוֹ הַמִּקְדָּשׁ, שִׁכְתוּב: 'וַעֲשֵׂה כְּרוּב אֶחָד מְקַצֵּה מִזֶּה וּכְרוּב אֶחָד מְקַצֵּה מִזֶּה', וְעַלֵּיהֶם דִּירְתוֹ (=שְׁכִינְתוֹ) שֶׁל הַמֶּלֶךְ בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת (י-ה-ו-ה)... הַלֵּב מִכָּאֵן וְהַמַּח מִכָּאֵן, וְעַלֵּיהֶם דִּירְתוֹ שֶׁל הַקַּב"ה בְּאַרְבַּע פִּרְשֵׁי."

וְהִנֵּה, כְּאֲשֶׁר נִתְּבַנְּן בְּדַבְרֵי רַשְׁבִּי וְהַשֵּׁל"ה הַקְּדוּשׁ, נִשְׁכִּיל לְהַבִּין, שֶׁכְּמוֹ שֶׁתְּכַלִּית מִצְוֹת בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִיָּתָה לְשֵׁם הַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה בְּיִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שִׁכְתוּב: 'וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'. כֵּן כְּאֲשֶׁר אִישׁ יִשְׂרָאֵל מִנִּיחַ תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְשֶׁל רֹאשׁ, הָרִי הוּא נַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה לְהַקַּב"ה, לְהִיּוֹת בְּבַחֲיַנַּת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְהַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה.

"וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

הַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹכְכֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיא עַל-יָדֵי נִשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֵן חֵלֶק אֱלוֹהִים מִמַּעַל, וְאֲשֶׁר עָלֶיהָ נִאֲמַר בְּתוֹרַתְנוֹ הַקְּדוּשָׁה (פְּרָאשִׁית ב', ז'): "וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשִׁמַּת חַיִּים". וְהַנְּשִׁמָּה מְכוּנָה בְּשֵׁם "נֵר", כְּמוֹ שֶׁנִּאֲמַר בְּמִשְׁלֵי (כ', כז'): "נֵר ה' נְשִׁמַּת אָדָם", יַעַן שֶׁהִיא נֵרוֹ שֶׁל הַקַּב"ה בְּתוֹכְכֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל-יָדֵי מָה? עַל-יָדֵי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַתִּיבוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – אוֹתִיּוֹת "נֵר". וְהָאוֹתִיּוֹת הַנּוֹתְרוֹת בְּ"בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" יִצְטָרְפוּ לְתִיבוֹת "בֵּי יֵשׁ אֵל". דְּהִינּוּ, עַל-יָדֵי הַנֵּר, הִיא הַנְּשִׁמָּה, שׁוֹרָה בִּי הָאֵל יִתְּבַרְךָ.

"מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ"

אוֹמֵר ה' "פְּתוּחֵי חוֹתֶם", שֶׁפְּסוּקָה זֶה יֵשׁ לְפָרֵשׁ עַל דֶּרֶךְ הַרְמוֹז, שֶׁהַפְּנֹנָה כָּאֵן הִיא עַל הַתְּפִלָּה, כִּי יְדוּעַ שְׁעִיקָר הַתְּפִלָּה הִיא בְּלֵב, כְּמוֹ שִׁכְתוּב: "וְלַעֲבָדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם", וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ: אִיזוּהִי עַבּוּדָה, שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּלֵב? – זוֹ תְּפִלָּה, שֶׁצָּרִיךְ כּוֹנֵן הַלֵּב בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. שְׂאֵם אֵין הָאָדָם מְכוּן לְבוֹ בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, אֵלָּא רַק מוֹצִיא הַמְּלִים מִפִּיו, וְלְבוֹ אֵינוֹ עִמוֹ – אֵין תְּפִלָּתוֹ מִתְקַבֵּלָת, כִּיּוֹן שֶׁהַתְּפִלָּה מוֹרְכָבַת מִמְּלִים קְדוּשׁוֹת, וְהַמְּלִים הַלְלוּ עוֹלוֹת לְשָׁמַי מְרוּמִים, וּמַעֲלוֹת אֶת הַשְּׁכִינָה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְלֹא שִׁיךְ שֶׁתַּעֲשֶׂה הַפְּעוּלָה הַזֹּאת לְלֹא כּוֹנֵן הַלֵּב כְּרָאוּי. וְזֶהוּ שֶׁאֲמַר הַכְּתוּב: "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ". דְּהִינּוּ, כָּל מִי שֶׁמְכוּן לְבוֹ כְּרָאוּי בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, מִמְּנוֹ "תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי", דְּהִינּוּ, מִמְּנוֹ תִקְבְּלוּ אֶת תְּפִלָּתוֹ. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מְכוּן אֶת לְבוֹ, וְהַדְּבָרִים וְהַמְּלִים שֶׁהוּא מוֹצִיא בְּתְפִלָּתוֹ, הֵם רַק מֵהַשְּׁפָה וְלַחוּץ – אֵל תִּקְבְּלוּ אֶת תְּפִלָּתוֹ.

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם"

בְּשַׁעַת שֶׁרַבִּי יִשְׂרָאֵל מֵאִיר הַכֹּהֵן מְרָאדִין, בַּעַל ה"חֲפֵץ חַיִּים", הַתְּעַתֵּד לְבָנוֹת בְּנִין חֲדָשׁ לְיִשְׁבִּיתוֹ בְּרָאדִין, בָּא אֵלָיו יְהוּדֵי עֲתִיר נְכֹסִים, וְאָמַר לוֹ: בְּרוּךְ ה', הַקַּב"ה זְכַנִּי בַּעֲשֵׂר רַב, וּבְרַצוֹנִי לְהִקִּים אֶת כָּל בְּנֵין הַיִּשְׁבִּיבָה בְּכֹסְפֵי שְׁלִי, אֲבָל בְּתַנְאֵי מְפֹרָשׁ, שְׁזוֹ תִקְרָא עַל שְׁמִי. ה"חֲפֵץ חַיִּים" נִרְאָה נְבוּךְ מֵהַצְּעָתוֹ שֶׁל הַגְּבִיר הַנְּדִיב, וְלֵאחֶר הִרְהוּר קָל הַשִּׁיב לוֹ: כּוֹנֵן בְּדוּדָי רְצוּיָה, וְלֹאֵי שִׁירְבוּ נְדָבָנִים כְּמוֹךְ בְּיִשְׂרָאֵל, עִם זֹאת אֵינִי מוֹכֵן לְקַבֵּל אֶת הַצְּעָתְךָ הַנְּדִיבָה, כִּיּוֹן שֶׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ לְזִכּוֹת אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּמִצְוָה יְקָרָה זוֹ שֶׁל הַקָּמַת נְדָבָךְ לְבַנְּיָה הַיִּשְׁבִּיבָה הַחֲדָשָׁה. דֶּרֶךְ זוֹ אֵנוֹ לֹמְדִים מִהַכְּתוּב בְּהַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן: "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי". וְכִבֵּר אָמְרוּ חו"ל, שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן (לְאַחַר שִׁישְׂרָאֵל שֶׁאֱלוֹ מִמְּצָרִים כְּלִי כֶּסֶף וְכִלֵּי זָהָב, וְלֵאחֶר בֵּיזַת הַיָּם) הָיָה בִיכוּלְתוֹ שֶׁל כָּל אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל לְהִקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן בְּכֹסְפוֹ הַפְּרָטִי, אוּלָּם הַקַּב"ה בִּקֵּשׁ לְזִכּוֹת בְּמִצְוָה זוֹ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל. וְהַלְכָה פְּסוּקָה הִיא בְּשִׁלְחַן עָרוֹךְ, שְׂאֵם רוֹצִים לְבָנוֹת בְּעִיר בֵּית כְּנָסֵת, וַיֵּשׁ בְּמָקוֹם עֲשִׂיר, הַמוֹכֵן לְנָדָב אֶת כָּל הַסְּכוּם הַדְּרוּשׁ לְהַקָּמָתוֹ – אֵין מְקַבְּלִים זֹאת מִמְּנוֹ, כִּיּוֹן שֶׁצָּרִיכִים לְאַפְשֵׁר לְכָל בְּנֵי הָעִיר לִישׁוֹל חֵלֶק בְּמִצְוָה. וְאַף אֵנִי, סִים ה"חֲפֵץ חַיִּים", בְּעִזְרַת הַשֵּׁם אֲשֶׁתַּף בְּבַנְּיָה הַיִּשְׁבִּיבָה שְׁלִי "כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ" – כְּדִי לְזִכּוֹת בְּמִצְוָה זוֹ אֶת הַרְבִּים. שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד הָרַף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בֶן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וּ-ב' אָדָר

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֶרֶב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: 18:05

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשַׁלְמָה" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי"

עַל הַפְּתוּב, "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי", שׁוֹאֲלִים חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, מִדּוּעַ פָּתַח הַפְּתוּב בְּתִיבַת "תְּרוּמָה", וְסִיִּם בְּתִיבַת "תְּרוּמָתִי"?

וּמִבָּאֵר זֹאת הַרְה"ק מֵאַפְטָא זִיע"א, בְּמִשְׁנַתוֹ הַטְהוּרָה (סִפְרוֹ "אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל"): הִנֵּה, לְמִדְּנוּ בְּגִמְרָא (מִנְחוֹת כַּט'): "מָאִי דְכָתִיב (יִשְׁעִיָה כו'): 'בְּטַחוּ בַּה' עַדִּי עַד, כִּי בְּיַה' ה' צוּר (=יִצְר) עוֹלָמִים'... אָמַר לִיה (רַבִּי יְהוּדָה נְשִׂיאָה)... מָאִי שְׁנָא דְכָתִיב (=מִדּוּעַ פְּתוּב) "בְּיַה", וְלֹא כְתִיב "יַה"?

(וְעוֹנָה הַגְּמָרָא) פְּדֻרְשׁ רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי אֲלֵעָאִי: אֱלוֹ (=בְּיַה, הַפְּנֹנָה עַל) ב' (=שְׁנֵי) עוֹלָמִים שֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֶחָד בְּיַה"א, וְאֶחָד בְּיוֹ"ד... כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר (בְּרַאשִׁית ב') 'אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם' – אֵל תִּקְרִי "בְּהַבְּרָאָם", אֵלֹא "בְּיַה" בְּרָאָם". הוּי אוֹמֵר (=כְּלוּמֵר), הָעוֹלָם הַזֶּה בְּיַה"א, וְהָעוֹלָם הַבָּא בְּיוֹ"ד...".

מִבּוֹאֵר מִכָּאן שֶׁהַקַּב"ה יִצַּר וּבְרָא אֶת הָעוֹלָמוֹת בְּאוֹתֵיּוֹת יַה': הָעוֹלָם הַבָּא נִבְרָא בְּאוֹת י', וְהָעוֹלָם הַזֶּה נִבְרָא בְּאוֹת ה' (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם" – אֵל תִּקְרָא "בְּהַבְּרָאָם", אֵלֹא בְּ-ה' בְּרָאָם).

וְהִנֵּה, אוֹמֵר הַרְה"ק מֵאַפְטָא, הַתְּרוּמוֹת שֶׁהֵבִיאוּ יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁכַּן נִחְלְקוּ לְשְׁנֵי חֻלְקִים. חֻלְק אֶחָד הָיָה תְּרוּמַת הַמוֹנֵי הָעַם, שְׁאוֹתָם מִגְּדִיר הַרְה"ק: "הַמוֹן עַם, הַמְּשׁוֹקְעִים בְּתַאוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, וַיִּקַּר בְּעֵינֵיהֶם חֲמֵדֵן הַמְּמוֹן, כֶּסֶף וְזָהָב, בְּלֵי גְבוּל וְשִׁיעוּר". וְאֵלֹ הַמוֹנֵי הָעַם תְּרָמוּ מִכֶּסֶף וְזָהָב, הַיִּקַּר לָהֶם מְכַל. וְעַל-כֵּן רִוְמוּ הַפְּתוּב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – "תְּרוּמָה" אוֹתֵיּוֹת "תְּרוּם ה'" – דְּהִינּוּ, שֶׁתְּרָמוּ מֵעֵינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁנִּבְרָא בְּאוֹת ה'.

אוֹלָם, הַחֻלְק הַשְּׁנֵי שֶׁל הַתְּרוּמוֹת הָיָה שֶׁל הַצְּדִיקִים, הַמוֹפְשָׁטִים מִכָּל עֵינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁאוֹתָם מִגְּדִיר ה'"אוֹהֵב מֵאַפְטָא" – "אֲנָשִׁים צְדִיקִים, שֶׁכָּל עַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה אֵינֶם נִחְשָׁבִים בְּעֵינֵיהֶם לְמֵאוּמָה, וְהַמּוֹבְחָר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי שֶׁל הַצְּדִיק הוּא רַק עֲבוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ".

וְצְדִיקִים אֵלֶּה תְּרָמוּ לַה' עֲבוּדָה רוּחַנִית מֵעֵינֵי הָעוֹלָם הַבָּא. וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר בְּתוֹרָה: "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ". דְּהִינּוּ, מִי שֶׁלְּבוֹ הַטְהוּר דְּבוֹק בְּיַה' יִתְבָּרַךְ, מִמֵּנוּ "תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי" – "תְּרוּמָתִי" אוֹתֵיּוֹת "תְּרוּמַת י'" – שֶׁתְּרָמוּ מֵעֵינֵי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנִּבְרָא בְּאוֹת י'.

אִם כֵּן, צְרִיכִים אֲנִי לְהַבִּין עֵינֵן זֶה. שְׁכָן, אִיךְ יְכוּלִים הַצְּדִיקִים הַלְלוּ לְתְרוּם לְעֵשִׂית הַמְּשָׁכָן מֵעֵינֵי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵם תּוֹרָה וְעֲבוּדַת ה'? וְכִי אֶפְשָׁר לְבָנוֹת מְשָׁכָן, שֶׁהוּא גִשְׁמִי, עִם תּוֹרָה וְעֲבוּדַת ה'? וְהֵלֵא צְרִיךְ כֶּסֶף וְזָהָב וַיְהִלּוּמִים, בְּדִים וִירִיעוֹת...

וְנִרְאָה לְבָאֵר עֵינֵן זֶה, עַל-פִּי מַה שֶׁאָמְרוּ חו"ל (חולין ז'): "יִשְׂרָאֵל – קְדוּשִׁים הֵם. יֵשׁ רוּצָה (לְתַת צְדָקָה) וְאֵין לוֹ (כֶּסֶף), וְיֵשׁ שֵׁשׁ לוֹ (כֶּסֶף) וְאֵינוּ רוּצָה (לְתַת צְדָקָה)".

וְהַקְּשָׁה "הַתּוֹסְפוֹת" עַל זֶה, וְשָׂאֵל: מִדּוּעַ זֶה שֵׁשׁ לוֹ כֶּסֶף לְתַת צְדָקָה, וְאֵינוּ רוּצָה לְתַת, נִקְרָא "קְדוּשׁ"? וְתִרְצוּ חו"ל וְאָמְרוּ, שֶׁהַכּוֹנֵה הֵיא, שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׂאֵינוּ רוּצָה לְתַת צְדָקָה – לְבִסּוּף הוּא נוֹתֵן, מִחֲמַת הַבּוּשָׁה. וְעַדִּין נִשְׁאַרְתָּ הַשְּׂאֵלָה: אָדָם שְׁנוֹתֵן צְדָקָה רַק בְּגִלְלָה שֶׁהוּא מִתְבַּיֵּשׁ, מִדּוּעַ הוּא נִקְרָא קְדוּשׁ?

אוֹמֵר עַל-כֵּן הַרַבִּי, ר' זוֹשָׁא מְאַנְיָפוֹלִי זִיע"א: יְדוּעַ מְדַבְּרֵי חו"ל וּבִזְהָר הַקְּדוּשׁ, שֶׁמְכַל מְצוּהָ שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה בְּשִׁלְמוֹת, נִבְרָא מְלֵאךְ קְדוּשׁ – כְּאֲשֶׁר מִמְעֵשֶׂה הַמְּצוּהָ עֲצָמָה נִבְרָא גוֹף הַמְּלֵאךְ, וּמִכּוֹנֵת הַמְּצוּהָ נִבְרָא הַנְּשִׁמָּה שֶׁל הַמְּלֵאךְ. וְהִנֵּה, אָדָם שֵׁשׁ לוֹ כֶּסֶף, וְאֵינוּ רוּצָה לְתַת, אִיךְ לְבִסּוּף נוֹתֵן רַק מִחֲמַת הַבּוּשָׁה, יֵשׁ לוֹ אֶת מְעֵשֶׂה הַמְּצוּהָ, אֲבָל חֲסֵרָה לוֹ כּוֹנֵת הַמְּצוּהָ.

לְעוֹמַת זֹאת, מִי שְׁרוּצָה לְתַת צְדָקָה, וְאֵין לוֹ כֶּסֶף, יֵשׁ לוֹ אֶת כּוֹנֵת הַמְּצוּהָ, אֲבָל חֲסֵר לוֹ הַקִּיּוּם שֶׁלָּהּ בְּפוּעֵל. וְלָכֵן, מַה עוֹשֶׂה הַקַּב"ה? בְּרוּב רַחֲמָיו וְחֲסֵדָיו הוּא מְצַרְף אֶת הַמְעֵשֶׂה שֶׁל אָדָם זֶה, עִם הַמְחַשְׁבָּה (=הַכּוֹנֵה) שֶׁל הַשְּׁנֵי, וּמִשְׁנֵיהֶם יַחַד נוֹצֵר מְלֵאךְ קְדוּשׁ, הַמוֹרַכָּב מִגּוּף וּמִנְשִׁמָּה, שֶׁלֵּם בְּתַכְלִית הַשְּׁלִמוֹת.

וזהו הפרוש "ישראל – קדושים הם" – שניהם ביחד קדושים, ומשניהם ביחד נעשית מצות הצדקה בשלמות, וממילא גם המלאך שנברא מאותה המצוה, הוא בתכלית השלימות. מכאן ששלמות המצוה היא רק על-ידי המחשבה (=הכונה) והמעשה יחדיו, שמהם נבראים הנשמה והגוף של המלאך.

רעיון קדוש זה מצינו אצל רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א, בספרו "נעם אלימלך" (מצורע), שמפרש את מאמר חז"ל (פסחים ג') – "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות, אף-על-פי שלא לשמה (=שלא לשם שמים), שמתוך שלא לשמה, בא לשמה (=לשם שמים)".

דהיננו, הקב"ה לוקח את התורה והמצות שנלמדו ונעשו "שלא לשמה" (=שלא לשם שמים), ומביאן אל הצדיק, שיש לו מחשבות טהורות "לשמה (=לשם שמים)" – כל זאת, כדי לטהר ולהשלים בכך את התורה והמצות שנעשו "שלא לשמה" (=שלא לשם שמים).

מעשה, יאירו עינינו וישמח לבנו להבין את דברי הרה"ק מאפטא על שני סוגי התרומות, כפי שהבאנו – סוג אחד של תרומה, שהיה מהמוני העם, השקועים בענייני העולם הזה, והם תורמים לה' מהדבר הכי יקר להם, כסף וזהב וכו', ועליהם אומר הקב"ה: "ויקחו לי תרומה" – "תרומה" – אותיות "תרום ה'", דהיננו, שתרמו מענייני העולם הזה, שנברא באות ה'.

אולם, מאחר והם משוקעים בתאות העולם הזה, ואין כוננתם בתכלית השלימות "לשמה" (=לשם שמים). כיצד אפשר לבנות מקדש להשראת השכינה מתרומה שחסר בה הכונה בלתי לה' לבדו?

על-פני הוסיף הקב"ה מיד "כל איש אשר ידבנו לבו". דהיננו, הצדיק הדל שנדבו לבו הטהור לתרום לעבודת המשכן, אלא שאין הוא מסוגל לתרום בפועל (=שהרי אין לו), פיון שאין לו שום קשר עם העולם הזה, הגשמי. ולכן ממנו "תקחו את תרומתי", "תרומתי" אותיות "תרומת ה'", שתצרפו את מחשבתו והשתוקקותו הטהורה, להשלים את הכונה החסרה מתרומת שאר ישראל. ובצירוף שתי התרומות תושלם תרומת המשכן, כנגד שם יח' בתכלית השלימות. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה... ופניהם איש אל אחיו"

על פסוק זה שואלים חכמינו זצ"ל במסכת בבא בתרא (צ"ט, ע"א): מדוע נאמר כאן: "ופניהם (של הכרבים) איש אל אחיו"? הרי כתוב בספר דברי-הימים ב' (ג', י"ג): "ופניהם לבית" משיבה על-כך הגמרא: "כאן – בזמן שישראל עושים רצונו של מקום (=ה'); וכאן – בזמן שאין ישראל עושים רצונו של מקום". תרוץ תלמודי זה הסביר פעם רבי יצחק אלחנן ספקטור, רבה של קובנה בסוף המאה הי"ט, בדרך הפאה: כש"פניהם איש לבית" – כשמפנה כל אדם מישראל את פניו רק לביתו, ודואג רק לצרכים שלו – נאמר, חלילה, על ישראל, שאין עושים רצונו של מקום. לעומת זאת, כש"פניהם איש אל אחיו" – כשמפנים ישראל פניהם ולבם זה לזה, וכל אחד מתענין במצבו של הזולת ודואג למחסורו בשעת הצורך – אותה שעה נאמר על ישראל, שעושים רצונו של מקום. שכן, רצון ה' הוא, שנגמול חסד עם אחרים ונסיע לנצרכים.

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה"

על מידת החסידות המופלגת, שהיתה טבועה בצדיק רבי שמלקי הורוביץ, מבחירי תלמידיו של ה"מגיד ממזריץ", מעיד המעשה הבא: יום אחד נכנס לביתו עני עובר-אורח, ובקש נדבה לצורך דחוף. פשפש רבי שמואל בכיסי בגדיו ובמגירת שלחנו, ושום מטבע לא נמצא שם. רבי שמואל נעשה נבוך לרגע קט, אך מיד נזכר בטבעת יקרה של אשתו, שהיתה מונחת באחת ממגירות הבית. לא הסס כמלוא הנימה, ובשמחה רבה הוציא את הטבעת ממקומה, והושיט אותה לאותו עני.

לא עברו רגעים אחדים, והרבנית פתחה במקרה את אותה המגירה, שבה היתה מונחת הטבעת שלה, ומיד הקימה קול צעקה: טבעת הזהב שלי איננה! הרגיע אותה הצדיק בנעם לשונו, ואמר: זה עתה קימתי מצות צדקה בטבעת זו! פכרה(=שלבה) הרבנית את שתי ידיה מרוב צער, וקראה: היודע אותה, שזו טבעת יקרה מאד? ערפה הוא לפחות עשרים וחמשה זהובים! כחץ מקשת מהר רבי שמואל בריצה אחר אותו עני, שקבל ממנו את הטבעת. וכאשר הלה ראה את הרבי רץ אחריו, הגביר את צעדיו, מחשש שרבי שמואל התחרט על מתנתו היקרה, ופא עתה לתבוע אותה ממנו. לבסוף, השיג הצדיק את העני במרחק רב מביתו. כשהתקרב אליו, טפח על שכמו בחביבות, ואמר: עליך לדעת, שטבעת זו שקבלת ממני במתנה, יקרה היא מאד, וערפה – 25 זהובים. השמר-נא, אפוא, שלא תמכרה

בפחות משווייה...! שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בֶן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֲרַב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: 18:05

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשַׁלְמָה"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם" - אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם", אֶלָּא "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם" (כה' ח')

מוֹבָא בְּגִמְרָא (סוטה יז): "דָּרַשׁ רַבִּי עֲקִיבָא: אִישׁ וְאִשָּׁה שָׁזְכוּ - שְׁכִינָה בִּינֵיהֶם (יה). לֹא זָכוּ - אִשׁ אוֹכְלָתָן".
וּפְרַשׁ רַשִׁי זצ"ל: "שְׁכִינָה בִּינֵיהֶם - שְׁהָרִי חֵלֶק (הקב"ה) אֶת שְׁמוֹ, וְשִׁכְנָה בִּינֵיהֶן: יו"ד בְּאִישׁ וְ-ה"א בְּאִשָּׁה. לֹא זָכוּ - אִשׁ אוֹכְלָתָן - שֶׁהַקַּב"ה מְסַלֵּק שְׁמוֹ מִבִּינֵיהֶן, וְנִמְצָאוּ אִשׁ וְאִשׁ" (איש אשה).

וְלָכֵן, כְּמוֹ שֶׁתִּקְנֵנו חז"ל ("המאירי" כתובות מג), ש"כָּל מַעֲשֵׂה יְדִיהָ שֶׁל אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ" (=כָּל מַה שֶׁעוֹשֶׂה הָאִשָּׁה, צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְכַבּוֹד בְּעַלְהָ), כֵּן רָאוּי לְכַנְסוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנְתָּ אִשָּׁה, לְיַחַד כָּל מַעֲשֵׂיהָ לְבַעֲלָהּ, הוּא הַבוֹרָא יִתְבַּרְךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה, וְלָכֵן אָמְרוּ חז"ל (אבות ב, יב): "וְכָל מַעֲשֵׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם".

וּמַעֲתָה יוֹבֵן מַה שְׁצוּהָ הַקַּב"ה: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם". כִּי כְמוֹ שֶׁמְצִינֵנו אֶצֶל אִישׁ וְאִשָּׁה, שְׁאֵם זָכוּ שְׁכִינָה בִּינֵיהֶם, כֵּן אִם זָכוּ יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת בְּבַחֲיַנְתָּ אִשָּׁה נֶאֱמָנָה לְבַעֲלָהּ (=הקב"ה), אִזּוֹ שְׁכִינָה בִּינֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם" - שֶׁהַקַּב"ה מְשַׁרְהָ שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹךְ יִשְׂרָאֵל.

וּבְזֶה נִבִּין, כִּי כְמוֹ שֶׁאִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שֵׁם יְהוָה בִּינֵיהֶם, כֵּן יִשְׂרָאֵל שֵׁם ה' עֲלֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּפְרֻשֵׁת פִּינְחָס): "חֲנוּךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי לְפִלּוּא מִשְׁפַּחַת הַפְּלֹאִי לְחֻצְרוֹן מִשְׁפַּחַת הַחֲצֵרוֹנִי...". וּפְרַשׁ רַשִׁי: "הַטִּיל הַקַּב"ה שְׁמוֹ עֲלֵיהֶם - ה"א מִצַּד זֶה, וְיו"ד מִצַּד זֶה - לוֹמַר: מַעֲיֵד אֲנִי עֲלֵיהֶם, שֶׁהֵם בְּנֵי אֲבוֹתֵיהֶם. וְזֶהוּ מַה שֶׁמְפֹרָשׁ עַל-יְדֵי דָוִד (תהלים קכב): "שְׁבֹטִי יְהוָה יְעֹדוֹת לְיִשְׂרָאֵל. הַשֵּׁם הַזֶּה (=יְהוָה) מַעֲיֵד עֲלֵיהֶם (שֶׁהֵם מְתִיחִסִּים) לְשִׁבְטֵיהֶם". וְלָכֵן, לְאַחַר שֶׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל וּבְגָדוּ בַּה' יִתְבַּרְךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ירמיה ג, כ): "אֲכֹן בְּגָדָה אִשָּׁה מְרַעָה, כֵּן בְּגִדְתֶם בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם ה'", עַל-כֵּן נִסְתַּלְקָה הַשְּׁכִינָה מֵהֶם, וְנִשְׁרַף בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (איכה ד, יא): "וַיִּצַּת אִשׁ בְּצִיּוֹן וְתֹאכַל יְסוּדֹתֶיהָ", כִּי לְאַחַר סִילּוּק "יְהוָה" מֵאִישׁ וּמֵאִשָּׁה - נִשְׁאַר אִשׁ

אִשׁ, בְּבַחֲיַנְתָּ "לֹא זָכוּ - אִשׁ אוֹכְלָתָן".
אוּלָּם, צְרִיכִים אָנוּ לְדַעַת, כִּי גַם עַתָּה, בְּגִלוֹת הַמְּרָה, נָתַן לָנוּ הַקַּב"ה מַעֲיֵן בֵּית מִקְדָּשׁ "בְּזַעִיר אֲנִפִּין", וְשֵׁם מְשַׁרְהָ הוּא יִתְבַּרְךְ שְׁכִינָתוֹ - וְאֵלּוּ הֵם בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת, שֶׁשֵּׁם מִתְפַּלְלִים יִשְׂרָאֵל וְעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, כְּמִבּוֹאֵר בְּגִמְרָא (מגילה כט): "וַיֵּאָהֵי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מַעֲט. אָמַר רַבִּי יִצְחָק: אֵלּוּ בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת שֶׁבְּבָבֶל". כִּי, כְּמוֹ שֶׁהַשְּׁרָה הַקַּב"ה אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בֵּין שְׁנֵי הַפְּרוּבִים שֶׁעַל הָאָרוֹן, שֵׁשׁ מוֹנְחִים לוֹחוֹת הַבְּרִית, כֵּן מְשַׁרְהָ הַקַּב"ה אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּמָקוֹם שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה.

וְרִאִיתִי לְנִכּוֹן לְהִבְיָא כְּאֵן דְּבַר פְּלֹא בְּעֵינֵן שְׁמַחַת חֲתָן וְכֻלָּה. הִנֵּה, אוֹמְרִים חז"ל, שֶׁבִּשְׁעַת מְתָן תוֹרָה, כְּאִשְׁרֵי קִדְשׁ הַקַּב"ה אֶת הַשְּׁכִינָה, הִיא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל, גַּם הַנְּשָׁמוֹת שְׁעֵתִידוֹת לְהַבְּרָאוֹת נִכְחוּ בְּאוֹתוֹ מַעֲמָד. וְזֹאת, כְּפִי שֶׁכְּתוּב בְּמִדְרָשׁ (שמוות רבה כח, ו): "כִּי אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנֵנו פֶּה עֲמָנוּ עֲמֵד הַיּוֹם לְפָנֵי ה' אֶלְהֵינוּ וְאֶת אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֶּה עֲמָנוּ הַיּוֹם" - אֵלּוּ הַנְּשָׁמוֹת הַעֲתִידוֹת לְהַבְּרָאוֹת...".

וְצָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁכֵּן הַדְּבָר גַּם בְּשַׁעַת שֶׁחֲתָן מִקְדָּשׁ אֶת כְּלָתוֹ - כָּל הַנְּשָׁמוֹת, כָּל הַצְּאֵצְאִים שְׁעֵתִידִים לְהוֹלֵד מִשְׁתַּתְּפִים עִמָּם בְּשִׁמְחַת הַחוּפָּה. וְכִּפִּי שֶׁכְּתוּב "קְדוּשַׁת לוֹי"; "וְלִכְךָ הַחֲתָן בּוֹכָה בְּשַׁעַת הַחוּפָּה, כִּי הַנְּשָׁמָה, כְּשֶׁבָּאָה עַל-אֵל (=אֵל) זֶה הָעוֹלָם, יֵשׁ לָהּ צַעַר עַל אֲשֶׁר נִתְּנָה (=יְרֵדָה) מֵעוֹלָם הַחֲדוּהָ וְשִׁשּׁוֹן וְשִׁמְחָה עַל-אֵל (=אֵל) זֶה הָעוֹלָם. וְלִכְךָ אָדָם, בְּשַׁעַת שְׁיוּצָא מִבְּטָן אִמּוֹ הוּא בּוֹכָה - כִּי הַנְּשָׁמָה בּוֹכָה עַל בִּיאָתָהּ עַל זֶה הָעוֹלָם. לִכְךָ (=לָכֵן) בּוֹכָה הַחֲתָן בְּשַׁעַת חוּפָּתוֹ, מִחֲמַת שֶׁהַנְּשָׁמוֹת הַעֲתִידִים לְבוֹא מִמֶּנּוּ הֵם מְעוֹרְרִים אוֹתוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה הוּא בּוֹכָה".

מִדְּבָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים שֶׁל ה"קְדוּשַׁת לוֹי" אָנוּ לְמַדִּים, שֶׁבִּשְׁעַת הַחוּפָּה יוֹרְדוֹת הַנְּשָׁמוֹת הַעֲתִידוֹת לְהוֹלֵד עַל-יְדֵי הַחֲתָן וְהַכְּלָה, כְּדִי לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשִׁמְחָתָם, וְדְבָר זֶה גוֹרֵם לְעוֹרֵר אֶת הַחֲתָן בְּבִכְיָה.

וְיֵשׁ לְבָאֵר עֵינֵן הַתְּעוֹרְרוֹת הַבְּכִיָּה תַּחַת הַחוּפָּה, עַל-פִּי מַה שֶׁמְבָאֵר הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ, שֶׁהַקַּב"ה וְהַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה מִשְׁתַּתְּפִים עִמָּם בְּשִׁמְחַת הַחוּפָּה. וְכִּמוֹ כֵּן, אִם הַהוֹרִים שֶׁל הַחֲתָן וְהַכְּלָה נִפְטְרוּ כְּבָר מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, עוֹקֵר אוֹתָם הַקַּב"ה מִגֵּן עֵדֶן, וּמִבְיָא אוֹתָם כְּדִי לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשִׁמְחַת בְּנֵיהֶם. וְכִּפִּי לְשׁוֹן הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ (פִּינְחָס רִיט'), מְתוֹרָגִם וּמְבוֹאֵר): "מִנֵּיִן לָנוּ שְׁצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְשַׁתֵּף אֶת הַקַּב"ה וְשִׁכְנָתוֹ בְּשִׁמְחָתָם? (מִזָּה) שְׁכִינָתוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בְּעֵשְׂיוֹ בְּנֵי צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָּם! (דְּהֵינּוּ), הַשְּׁמַחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל צְרִיכָה לְהִיּוֹת יַחַד עִם "עֵשְׂיוֹ". (וּמִקְשָׁה הַזֶּהר עַל הַכְּתוּב) 'בְּעֵשְׂיוֹ' (שְׁזָה לְשׁוֹן רַבִּים). (שְׁכֵן, צָרִיךְ הִיָּה לְכַתּוּב) בְּעוֹשׂוֹ (לְשׁוֹן יַחִיד. שְׁהָרִי הַקַּב"ה הוּא אֶחָד). אֶלָּא (מְשִׁיב הַזֶּהר), "בְּעֵשְׂיוֹ" - אֵלּוּ הַקַּב"ה וְהַשְּׁכִינָה וְאָבִיו וְאִמּוֹ. שְׂאֵף-עַל-פִּי

שְׁכָר מִתּוֹ(=אִם הַהוֹרִים נִפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם), הַקַּב"ה עוֹקֵר אוֹתָם מִגֵּן עֵדֶן, וּמְבִיאָם לְקַחַת שְׂמֵחָה עִלָּה הַקַּב"ה וּשְׂכִינָתוֹ. וְאֵף עַל גֵּב שְׁהָאֵב וְהָאֵם כָּבֵר פָּרְשׁוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה, הַשְּׂמֵחָה בְּעוֹלָם הַזֶּה הִיא עִם כָּל הַשׁוֹתֵפִים. כִּי שָׁנִינוּ, שְׂבַשְׂעָה שְׂאָדָם מִשְׁתַּף אֶת הַקַּב"ה בְּשְׂמֵחָתוֹ, הַקַּב"ה בָּא לִגְן עֵדֶן, וְעוֹקֵר מִשָּׁם אֶת אֲבִיו וְאִמּוֹ, שֶׁהֵם שׁוֹתֵפִים עִם הַקַּב"ה, וּמְבִיא אוֹתָם עִמּוֹ לְאוֹתָהּ שְׂמֵחָה, וְכָלֵם נִמְצָאִים שָׁם, וּבְגֵי אֲדָם אֵינָם יוֹדְעִים מִזֶּה..."

וְהִנֵּה, מִדְּקָדוֹק לְשׁוֹן הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ "קוֹב"ה אֶעֱקֹר לוֹן מִגֵּן עֵדֶן"(=הַקַּב"ה עוֹקֵר אוֹתָם(=אֶת הַהוֹרִים) מִגֵּן עֵדֶן), מִשְׁתַּמֵּעַ שְׁאִין הַהוֹרִים רוֹצִים לְבֹא לְחוּפַת בְּנֵיהֶם, וְהַקַּב"ה מְכַרִּיחַ אוֹתָם לְבֹא. וְכַתֵּב בְּסִפְר "וַיִּגַּד מִשֵּׁה" (נִישׁוּאִין), בְּשֵׁם הַגֵּה"ק בַּעַל שׁוֹי"ת "קוֹל אֲרִיָּה", כִּי הַהוֹרִים הֵם בְּרוּם הַמַּעֲלוֹת בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, וְנִהְיִים שָׁם מִזִּיו אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן אֵין הֵם רוֹצִים לְרַדַּת לְעוֹלָם הַזֶּה, הַשְּׂפָל, אֲפִילוֹ לְשְׂמַחַת בְּנֵיהֶם. עַל-כֵּן מְגַרְשִׁים אוֹתָם מִגֵּן עֵדֶן, כְּדִי שְׂיִבֹאוּ לְשְׂמַחַת צְאָצְאֵיהֶם. וְהִבִּיא שָׁם עוֹד, שְׂבָאִים לְחוּפָה נְשָׁמוֹת עַד גֵּי דוֹרוֹת לְמַפְרַע, וְיֵשׁ שְׂבָאִים אֲבוֹת מְדוֹרוֹת קְדוּמִים יוֹתֵר (דְּהִינּוּ נְשָׁמוֹת הַהוֹרִים וְנְשָׁמוֹת הַסָּבָא וְהַסָּבָתָא, וְכֵן נְשָׁמוֹת הוֹרֵי הַסָּבָא וְהַסָּבָתָא, וְאֵף נְשָׁמוֹת מְדוֹרוֹת קוֹדְמִים).

וְצָרִיכִים אָנוּ לְדַעַת, מִדּוּעַ הַקַּב"ה מְבִיא בְּשַׁעַת הַחוּפָה אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת הַלְלוֹ לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשְׂמַחַת צְאָצְאֵיהֶם?

וְהִנֵּה, מְלַבֵּד הַטַּעַם שְׂבָאֲרֵנוּ ("יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעַשְׂוִי" - "בְּעַשְׂוִי", אֵלוּ כָּל מִי שֶׁהַשְׁתַּתֵּף בְּהַבְּאָתָם שֶׁל הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה לְעוֹלָם), הִנֵּה כְּתוּב בְּגִמְרָא (בבא בתרא קטז): "מִפְּנֵי מָה בְּדוֹד נֶאֱמָרָה שְׂכִיבָה, וּבִיּוֹאֵב נֶאֱמָרָה בּוֹ מִיִּתְהָ?". וְזֹאת, כִּפִּי שְׂכָתוּב בְּמַלְכִים (א', כא'): "כִּי שְׂכָב דְּוֹד עִם אֲבִתָּיו וְכִי מֵת יוֹאֵב שָׂר הַצָּבָא". וְעוֹנָה שָׁם הַגְּמָרָא: מִפְּנֵי שֶׁ"דוֹד הֵנִיחַ בֶּן כְּמוֹתוֹ", שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ ה', וְעַל-כֵּן נֶאֱמָרָה עָלָיו "שְׂכִיבָה", וְלֹא "מִיִּתְהָ". אֲבָל "יוֹאֵב, שֶׁלֹּא הֵנִיחַ בֶּן כְּמוֹתוֹ, נֶאֱמָרָה בּוֹ מִיִּתְהָ".

הָרִי לָנוּ דְּבָרִים בְּרוּרִים, שְׂכָל זְמַן שֶׁהָאָדָם מִשְׂאִיר בֶּן כְּמוֹתוֹ, שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת, לֹא נֶאֱמָרָת בּוֹ מִיִּתְהָ. שְׂכָן, הוּא מְמַשִּׁיף לְחַיּוֹת גַּם לְאַחַר פְּטִירָתוֹ מִהָעוֹלָם הַזֶּה. וְזֹאת, עַל-יְדֵי הַמְצוֹת וְהַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים שֶׁל בְּנָיו. אֲבָל, אֵלוּ שְׂמִשְׂאִירִים בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּנִים שֶׁלֹּא הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ ה' וּבְמִצְוֹתָיו, נְחָשְׁבִים מֵתִים. לְכֵן, בַּעַת הַנִּישׁוּאִין, שְׂתַּכְלִיתֶם לְהַמְשִׁיף שְׂרִשְׁרַת דוֹרוֹת הַנֶּאֱמָנִים לַה' וּלְתוֹרָתוֹ, שׁוֹלַח הַקַּב"ה אֶת הַהוֹרִים וְהוֹרֵי הַהוֹרִים מְעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, כְּדִי שְׂיִשְׁתַּתְּפוּ בְּשְׂמַחַת צְאָצְאֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה - כְּדִי לְהַרְאוֹת לָהֶם, שְׂבִזְכוֹת אוֹתָם בְּנִים הֵם נְחָשְׁבִים כְּאֵילוּ הֵם עֵדִין בְּחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וּלְסִיוִם יֵשׁ לוֹמֵר, שְׂמָה שְׂמְבִיא הַקַּב"ה אֶת נְשָׁמוֹת הַהוֹרִים שְׂנִפְטְרוּ, וְגַם מְבִיא אֶת הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל הַצְּאָצְאִים הַעֲתִידִים שֶׁל הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה - הוּא כְּדִי לְקַשֵּׁר אֶת הָעֵבֶר, הַהוֹנָה וְהַעֲתִיד. הַ"עֵבֶר" הֵם נְשָׁמוֹת הַהוֹרִים וְהַסָּבִים שְׂיִרְדּוּ מְעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, מִגֵּן עֵדֶן. הַ"הוֹנָה" אֵלוּ הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה. וְהַ"עֲתִיד" אֵלוּ הַנְּשָׁמוֹת הַעֲתִידוֹת לְהוֹלֵד מִהַחֲתָן וּמִהַכֶּלֶה. וְכָל שְׂלֶשֶׁת הַדּוֹרוֹת הַלְלוּ מִתְקַשְּׂרִים יַחַד, כְּדִי לְהַמְשִׁיף שְׂפַע קְדוּשָׁה מִהַהוֹרִים וְהַסָּבִים, שְׂכָבֵר הַזֶּדְכּוֹ בְּגֵן עֵדֶן, לְחַתָּן וְלַכֶּלֶה שְׂנִמְצָאִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמֵהֶם לְצְאָצְאֵיהֶם, שְׂעֲתִידִים לְהוֹלֵד מֵהֶם, כְּדִי שְׂ"הַחוּט הַמְּשָׁלֵשׁ לֹא בְּמַהֲרָה יִנְתַּק". (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַר"ק פִּינְהָס פְּרִידְמָן) "וַיְהִיו הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה סַכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפְרֵת וּפְנִיהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו"

רַבִּי יִצְחָק אַבְרָהָמֶאֵל זצ"ל כּוֹתֵב, שֶׁהַכְּרָבִים שֶׁהָיוּ עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת מְסַמְלִים אֶת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן הָיוּ הַכְּרָבִים "פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה" - לְלַמְדֵנוּ, שְׂצָרִיף לְשִׂאוֹף וְלְהַתְּעַלּוֹת בְּעַבּוּדַת ה', אֲלֵקֵי הַשָּׁמַיִם, לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה. אוֹלָם, עִם כָּל זֹאת, צְרִיכִים לְחַיּוֹת בְּאַהֲבַת רַעִים, וְשְׁלוֹם אֲמַת עִם כָּל יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ שְׂכָתוּב: "וּפְנִיהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו", סוֹפֵי תִיבוֹת "שְׁלוֹם". לוֹמֵר לָךְ, שֶׁהַשְּׂאִיפָה וְהַרְצוֹן שֶׁל הָאָדָם לְהַתְּעַלּוֹת מְעַלָּה בְּעַבּוּדַת ה', לֹא תִהְיֶה עַל-יְדֵי רִיב וּמַחְלוּקוֹת, אֲלֹא צְרִיכָה שְׂיִהְיֶה "אִישׁ אֶל אַחִיו" - שְׂיִהְיֶה תְּמִיד בְּשְׁלוֹם עִם יִשְׂרָאֵל אַחִיו.

"וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה"

מְסוֹפֵר עַל הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים מְצַאנּוֹ זצ"ל, שְׂלִמְרוֹת הַיּוֹתוֹ עָנִי מְרוּד, גִּלְגַּל בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם סְכוּמֵי עֵתֵק, שֶׁהִזְרִימוּ אֵלָיו חֲסִידָיו הַרְבִּים. הַכֶּסֶף שֶׁשָּׁלְחוּ אֵלָיו מְצָא בֵּין רִגְעַת אֶת דְּרָכּוֹ אֶל צִיבוּר גְּדוֹל שֶׁהִצְטוּפָף בְּפֶתַח בֵּיתוֹ שֶׁל הָרֵב - קָהַל הַנְּצָרְכִים הַמְּדוּפָא, הָעֲנִיִּים הַמְּרוּדִים, הַיִּתוּמִים וְהָאֶלְמָנוֹת, הַנְּשִׁים הַזְּנוּחוֹת וְהָעֲשִׂירִים שְׂיִרְדּוּ מִנְכַּסְיָהֶם. אֶת הַכֶּל חִלַּק רַבִּי חַיִּים, וְאֲפִילוֹ פְּרוּטָה לֹא הִשְׂאִיר בְּיָדוֹ. וְכֹאשֶׁר תָּם הַכֶּסֶף, וְעֵדִין הָיוּ עֲנִיִּים שְׂצַפּוֹ לְעֲזָרָתוֹ, הָיָה לוֹוֶה וּמִמֶּשְׁכָּן אֶת כָּלִי בֵּיתוֹ - אֶת סָכִין הַכֶּסֶף, אֶת גְּבִיעַ הַזֶּהָב שְׂבוֹ קָדֵשׁ בְּשֶׁבֶת, אֶת מַעִילוֹ, וְאֵף אֶת הַכֶּר וְהַכֶּסֶתוֹת שֶׁל מִיִּתּוֹ. פַּעַם אַחַת שְׂאֵלוּ אוֹתוֹ בְּנָיו: 'אַבָּא! הֵיכָן כְּתוּב שְׂחִיבִים לְלוֹוֹת כֶּסֶף כְּדִי לְתַת צְדָקָה?' הִשִּׁיב לָהֶם רַבִּי חַיִּים: 'הֵיכָן יֵשׁ עוֹד יְלָדִים, הַמְּבַקְשִׁים לִיטוֹל מֵאַבִּיהֶם אֶת הַמְצוּהָ הָאֶחָת וְהַיְחִידָה שְׂיֵשׁ בּוֹ?' 'אַבָּל' - בְּקִשׁוּהוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ - 'לְפָחוֹת תְּבַדּוֹק אֶת הָעֲנִיִּים, לְדַעַת אִם הֵם אֵינָם רְמָאִים'. 'אִם אָנוּ נִתְּהָה וְנִבְדּוֹק כָּל אֶחָד, אִם הוּא זָכָאִי לְמַתַּת יְדִינוֹ' - הִשִּׁיב הָרֵב לְבָנָיו - 'הָרִי גַם בְּשָׁמַיִם יִבְדְּקוּ אוֹתָנוּ, אִם אָנוּ רְאוּיִים לְמַתַּת יְדוֹ שֶׁל הַקַּב"ה, וְאֵז - אָנָּה אָנוּ בָּאִים...!'

שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשָׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד הָדָף מוֹקְדֵשׁ לְעֵלְיוֹי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוֹ בֶּן שָׁרָה, וְקִלְרָה בַּת רוֹזָה שְׁנַפְטָרוֹ בִּי-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּנִינֵי הַשְּׁבִיטָה: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֶרֶב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

יְצִיאַת הַשְּׁבִיטָה: 18:05

(לפי העיר חיפה)

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשִׁלְמֹה" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְעֵשִׂית מְכֶסֶה לְאֵהָל... עֶרְת תְּחָשִׁים"

עַל הַפְּתוּב, "וְעֵשִׂית מְכֶסֶה לְאֵהָל... עֶרְת תְּחָשִׁים", פֶּרֶשׁ רַש"י, שֶׁהַתַּחֲשׁ הָיָה "מִיּוֹן חִיָּה, וְלֹא הִיָּתָה - אֶלָּא לְשַׁעָה", וְהִרְבָּה גּוֹנִים הָיוּ לוֹ (=לְתַחֲשׁ), וְהָיָה שֶׁשׁ וּמִתְפָּאֵר בְּגוֹנִים שְׁלוֹ.

וְצִרִיכִים אָנוּ בִּיאוֹר עַל-כֵּן. שְׁכּוֹן, מְדוּעַ בָּרָא הַקַּב"ה חִיָּה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא נִבְרָאָה אֶלָּא לְאוֹתָהּ שַׁעָה, כְּדִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ מֵעוֹרוֹ לִירֵעוֹת הַמִּשְׁכָּן! וְגַם צָרִיךְ לְהִבִּין, וְהָרִי תַכְלִית עֲשִׂית הַמִּשְׁכָּן הַיָּה הַשְּׁרָאָה הַשְּׂכִינָה (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְעֵשׂוֹ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכְכֶם"), וּמֵאַחֵר וְאִין הַקַּב"ה מְשַׁרְה שְׂכִינָתוֹ, אֶלָּא רַק עַל הָעֵנּוּ, מָה רָאָה הַקַּב"ה לְבְרֹא לְמִשְׁכָּן חִיָּה כְּזוֹ שֶׁשַּׁעָה וּמִתְפָּאֵר בְּצַבְעִים שְׁלָהּ? וְהִלָּא לְמִדְנוּ בְּגִמְרָא (סוּטָה ד'): "כָּל שֵׁשׁ בּוֹ גְּסוֹת רוּחַ (=גְּאֹוָה), אָמַר הַקַּב"ה: אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִים לְדוֹר בְּעוֹלָם...".

נִקְדִים לְהַבִּיא מָה שֶׁאָמַר הַמְּגִיד הַקְּדוֹשׁ רַבִּי דָב בְּעַר מְמִזְרִיטֵשׁ זִיע"א, שֶׁהַתַּחֲשׁ, שֶׁהָיָה "שֶׁשׁ וּמִתְפָּאֵר בְּגוֹנִים שְׁלוֹ", הוּא רָמַז לְמִדְתּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אָבִינוּ, מִיַּד הַתְּפָאֵרָה. וְכַפִּי דְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל תַּלְמִידוֹ, רַבִּי שְׁלֵמָה מְלוּצֶק זִיע"א: "וְכֵן שִׁמְעֵתִי מִהַמְּגִיד זִלְה"ה, (ש)תַּחֲשׁ שֶׁשׁ וּמִתְפָּאֵר בְּגוֹנִים שְׁלוֹ, מוֹרָה וּמְרִמּוֹ עַל מִיַּד יַעֲקֹב שֶׁשֶׁשׁ וּמִתְפָּאֵר בְּגוֹנִים הַקְּדוֹשִׁים שְׁלוֹ, וְלָכֵן נִקְרָא יַעֲקֹב בְּשֵׁם תְּפָאֵרָה, לְשׁוֹן הַתְּפָאֵרוֹת".

וּבִיאוֹר דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַמְּגִיד, עַל-פִּי הַמְּבֹאֵר בְּזֶהֱר הַקְּדוֹשׁ (פִּינְחָס רַטו"ו): "חֲנוּר (=לָבָן) דָּא אֲבָרְהָם... סוּמְקָא (=אָדוּם) דָּא יִצְחָק וְדָאִי... יְרוּק דָּא יַעֲקֹב, דְּקִימָא בֵּין תְּרִין גּוֹנִים".

וְהַפִּירוֹשׁ הוּא, שֶׁאֲבָרְהָם עֶבֶד אֶת ה' בְּמִיַּד הַחֶסֶד, שֶׁצַּבְעָה לָבָן. יִצְחָק עֶבֶד אֶת ה' בְּמִיַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁצַּבְעָה אָדוּם. וְאֵילוֹ יַעֲקֹב עֶבֶד אֶת ה' בְּמִיַּד הַתְּפָאֵרָה, שֶׁכְּלוּלָה/מְאוּחָדֶת מְחֻסָּד (=לָבָן) וּמְגִבוּרָה (=אָדוּם). וְלָכֵן צָבְעוּ שֶׁל יַעֲקֹב יְרוּק, הַמּוֹרְכָב מְאָדוּם וְלָבָן.

וְזֶהוּ שֶׁאָמַר הַמְּגִיד, "שֶׁתַּחֲשׁ שֶׁשֶׁשׁ וּמִתְפָּאֵר בְּגוֹנִים שְׁלוֹ, מוֹרָה וּמְרִמּוֹ עַל מִיַּד יַעֲקֹב שֶׁשֶׁשׁ וּמִתְפָּאֵר בְּגוֹנִים הַקְּדוֹשִׁים שְׁלוֹ" (בְּצַבְעַ הַלָּבָן שֶׁהוּא גְבוּרָה). וּבְצַבְעַ הָאָדוּם שֶׁהוּא גְבוּרָה.

וְהִנֵּה, מוּבָא בִּ"דְרָשׁוֹת חֲתָם סוֹפֵר" (ב', דף רפ"א), עַל-פִּי מָה שֶׁשְּׁנִינוּ בְּגִמְרָא (בְּרַכּוֹת נו"ו): "אָמַר רַבִּי חֲנִינְיָא: הַרְוָאָה בְּאֵר בְּחִלוּם, רוּאָה שְׁלוֹם, שְׁנֵאמַר (בְּרַאשִׁית כ"ו): 'וַיִּחַפְּרוּ עֲבָדֵי יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים'. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר: מְצָא תוֹרָה, שְׁנֵאמַר (מְשַׁלֵּי ח'): 'כִּי מִצְאֵי מְצָא חַיִּים', וְכַתִּיב הֵכָא, 'בְּאֵר מַיִם חַיִּים'. רַבָּא אָמַר: חַיִּים מְמִשׁ".

דְּהִינּוּ, הַרוּאָה בְּאֵר בְּחִלוּם רוּאָה שְׁלֵשָׁה דְבָרִים: שְׁלוֹם, תוֹרָה, חַיִּים. וְלִפִּי זֶה, אוֹמֵר ה' חֲתָם סוֹפֵר", כִּי "תַּחֲשׁ" הוּא רָאשִׁי תִיבוֹת שֶׁל ג' מַעֲלוֹת אֵלוֹ - תוֹרָה, חַיִּים, שְׁלוֹם".

(וּמוֹסִיף שֶׁם ה' חֲתָם סוֹפֵר", שֶׁה' תַּחֲשׁ" יְכוֹל חֲלִילָה לְהַפְּוֹד ל' שַׁחַת" (אוֹתָן אוֹתִיּוֹת), כַּאֲשֶׁר הָאָדָם מוֹרֵד בְּבוֹרָאוֹ, כְּפִי שֶׁאָמְרוּ בְּגִמְרָא (בְּרַכּוֹת כ"ח): "אֲנִי מְשַׁכִּים לְדַבְּרֵי תוֹרָה, וְהֵם מְשַׁכִּימִים לְדַבְּרִים בְּטָלִים... אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים, אֲנִי רָץ לְחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לְבָאֵר שַׁחַת").

וְלָכֵן, הַרוּאָה בְּחִלוּמוֹ בְּאֵר מַיִם חַיִּים, זוֹכֵה ל' תַּחֲשׁ" תוֹרָה, חַיִּים, שְׁלוֹם. וְאֵלָּה הַמּוֹרְדִים בֵּה', הַרוּאִים בְּחִלוּם בְּאֵר שְׁאִין בֵּה מַיִם (שֵׁשׁ בֵּה נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים) "זוֹכִים" לֹא עָלִינוּ לְבָאֵר שַׁחַת.

וְהִנֵּה, כַּאֲשֶׁר נִתְבַּוֵּן, נִרְאָה שֶׁאֶת ג' הַמַּעֲלוֹת הֵלְלוּ (תוֹרָה, חַיִּים, שְׁלוֹם) מְצִינוּ אֶצֶל יַעֲקֹב אָבִינוּ: "תוֹרָה", כְּמְבֹאֵר בְּזֶהֱר הַקְּדוֹשׁ (וַיִּנְצָא" קמ"ו): "עַל שְׁלֵשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַתוֹרָה, וְעַל הָעֲבוּדָה, וְעַל גְּמִילוֹת חֲסָדִים. הַתוֹרָה דָּא יַעֲקֹב, הָעֲבוּדָה דָּא יִצְחָק, גְּמִילוֹת חֲסָדִים דָּא אֲבָרְהָם". הִנֵּה, מְבֹאֵר מְפָאֵן, שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ הוּא עֹמוֹד הַתוֹרָה. "חַיִּים", כְּפִי שֶׁשְּׁנִינוּ בְּגִמְרָא (תַּעֲנִית ה'): "יַעֲקֹב אָבִינוּ לֹא מֵת". הִנֵּה, מְבֹאֵר שֶׁיַּעֲקֹב נִשְׁאָר תָּמִיד בְּבַחֲיַת חַיִּים.

"שְׁלוֹם", כְּמְבֹאֵר בְּסִפְרֵים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁיַּעֲקֹב הָיָה מִיַּד הַתְּפָאֵרָה הַכְּלוּלָה מִשְׁתֵּי הַמִּידוֹת שֶׁל אֲבָרְהָם, שְׁמִידָתוֹ חֶסֶד, וְיִצְחָק שְׁמִידָתוֹ גְבוּרָה. וּמְפָאֵן, מֵאַחֵר שְׁמִידָתוֹ, מִיַּד הַתְּפָאֵרָה, כְּלוּלָה מִמִּידָת הַחֶסֶד וּמִמִּידָת הַגְּבוּרָה, נִמְצָא שֶׁהוּא מְכָרִיעַ וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶן (=בֵּין שְׁתֵּי הַמִּידוֹת).

(וּמִטַּעַם זֶה, הַבְּרָכָה הַשְּׁלִישִׁית בְּבִרְכַּת הַכַּהֲנִים, שֶׁהִיא כְּנֻגַד יַעֲקֹב אָבִינוּ, מְסַתֵּימָת "וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם". שְׁכּוֹן, בְּרַכַּת הַכַּהֲנִים הִיא בְּזִכּוֹת הָאָבוֹת, וְעַל-כֵּן הִיא מְחוּלַקֶת לְשִׁלְשָׁה פְּסוּקִים, כְּפִי שֶׁמְבִיא הָאֲבוֹדָרְהָם: "בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה... וּמְזַכִּיר זְכוֹת אָבוֹת, שֶׁהֵם שְׁלֵשָׁה, לְפִי שֶׁהֵשֵׁלשׁ בְּרַכּוֹת חֲלוֹת בְּזִכּוֹתָם. וְאָמַר 'מְשׁוּלֶשֶׁת' כִּי הֵם שְׁלֵשָׁה פְּסוּקִים).

מַעֲתָה, יוֹמֵתֵק לְפִי זֶה לְרִמּוֹז עַל מָה שֶׁכָּתוּב אֶצֶל יַעֲקֹב אָבִינוּ, כַּאֲשֶׁר הָיָה בְּדַרְכּוֹ לְחַרְוֹן לְבָנוֹת אֶת בֵּית

ישראל (בראשית כט, ב): "וַיֵּרָא וְהִנֵּה בָּאָר בְּשֵׂדֶה וְהִנֵּה שָׁם שְׁלֹשָׁה עֹדְרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן הַבָּאָר הָהוּא יִשְׁקוּ הָעֹדְרִים". לפי האמור הרמז הוא שהקב"ה הראה ליעקב באר בשדה, ששלושה עדרים רובצים עליה" - לרמז על ג' המעלות - **תורה, חיים, שלום**.

ומפרש הפתוב "והנה שם שלשה עדרים צאן רבצים עליה" - רמז ל-ג' המעלות - **תורה, חיים, שלום** - כי מן הבאר היא יסקו את העדרים - עדרים צאן קדוש (=בני ישראל).

וגש עוד לומר: הנה שנינו בגמרא על הגאולה העתידה (פסחים פח): "אמר רבי אלעזר: מאי דכתיב (=מהי כונת הכתוב) (מ"ב ד), 'והלכו גוים רבים, ואמרו, לכו ונעלה אל הר ה', ואל בית אלהי יעקב? אלהי אברהם ואלהי יצחק לא נאמר, אלא אלהי יעקב'. לא כאברהם שכתוב בו 'הר', שנאמר (בראשית כב): 'בהר ה' יראה'. ולא כיצחק שכתוב בו 'שדה', שנאמר (שם כד): 'ויצא יצחק לשוח בשדה'. אלא כי יעקב, שקראו 'בית', שנאמר (שם לה): 'ויקרא למקום אל בית אלי'."

ומבאר האלשי"ך הקדוש ב"תורת משה" ("בחקתי"), שבית המקדש הראשון שהיה בזכות אברהם אבינו, שלטו בו ידי **האויבים** מצד **ישמעאל**, שיצא מאברהם. ובית המקדש השני, שהיה בזכות יצחק, שלטו בו **האויבים** מצד **עשו** שיצא מיצחק. אבל בית המקדש השלישי, שהיה בזכות **יעקב** אבינו, שהיתה מיטתו שלמה, יתקנים לעד ולנצח נצחים, בלי שום ביטול.

וצריך לדעת, שהמשכן שעשו ישראל היה הכנה למקדש (ספר "אוצרות הרמח"ל"). שכן, בעשית המשכן, בפרשה, פעם מוזכר "משכן" ופעם מוזכר "מקדש". וזאת, כדי לומר לנו, כדברי הרמח"ל, "שהכל ענין אחד. שהמשכן אינו אלא הכנה למקדש, ששם באמת יהיה התיקון הגמור."

והנה, על הכתוב, "ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים...", שואל שם רש"י: מדוע כתוב "הקרשים", ולא "קרשים"? ומשיב רש"י, ואומר: "הקרשים" - "מאותם (קרשים) העומדין ומיוחדים לכד (=למשכן). (שכן) יעקב אבינו נטע ארזים במצרים, וכשמת (יעקב) צוה לבניו להעלותם עמקם כשיצאו ממצרים, ואמר להם, שעתיד הקב"ה לצות אותם לעשות משכן במדבר מעצי שיטים (=עצי ארז)...". ודרשו חז"ל בגמרא (סוכה מה): "עצי שטים עמדים"... (מהו עמדים?) תלמוד לומר... שעומדים לעולם ולעולמי עולמים". הרי מבואר, שעצי השיטים שנטע יעקב במצרים יתקמו לעולמי עד אפילו לעתיד לבוא, וממילא כשיבנה בית המקדש השלישי והנצחי, יהיו עצי השטים כלולים בו.

מכאן לומדים, שיעקב אבינו עשה הכנה במשכן לבית המקדש השלישי, שיתקנים בזכותו לעד ולעולמי עולמים.

מעתה יאירו עינינו להבין, מדוע בחר הקב"ה לברוא לכבוד המשכן ברה בשם "תחש". שכן, התחש, המתפאר בגוים שלו, הוא רמז ליעקב אבינו, שמידתו **תפארת** (=לבן ואדום), שראה "באר" בשדה, שהיא סגולה ל-ג' המעלות הרמוזות בשם **"תחש"** **תורה, חיים, שלום** - **הקנינים ומתחברים ליעקב אבינו ולמקדש**. וכל זאת עשה ה' יתברך **כדי לעורר את זכותו** וקדושתו של יעקב אבינו, שבזכותו יבנה ויתקנים בית המקדש השלישי לעד ולעולמי עולמים, במהרה בימינו אמן. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פיינחס פרידמן)

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"

ידוע ומפורסם שבכל כלי המשכן שעשו ישראל במדבר, שרתה השכינה. כפי מצינו שכתוב במדרש, שנבוכדנצר הרשע עשה צלם, וכדי לשכנע את דניאל להשתחות לו, נטל את ציץ הזהב של הכהן הגדול, שהיה בבית גנזיו, ושם בפיו של הצלם. והיה הצלם קורא ואומר "אנכי ה' אלהיך". כששמע כך דניאל, אמר לנבוכדנצר, שהוא מבקש לנשק את פי הצלם הזה, והתיר לו נבוכדנצר הרשע. מיד קרב דניאל את הצלם, ואמר לו: "בשר ודם אני, ושליחו של הקב"ה. היזהר שלא יתחלל בדך שם שמים!". מיד פלט הצלם את הציץ מלועו.

על-כך התנבא הנביא ירמיהו: "ופקדתי על בל (=הצלם) בבבל, והצאתי את בלעו מפיו, ולא ינהרו אליו עוד גוים". באותה שעה שנפלט הציץ מן הצלם, הפילה הרוח את הצלם ארצה, ונשבר הוא לרסיסים. ומכח מה פעל הציץ? מכח היותו מבגדי הקדש, שרתה בו השכינה. ומכח מה שרתה השכינה בכלי הקדש? מכח כונתם של העושים במלאכה, כפי שברכם משה רבנו: "ויהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם".

וזהו שנאמר "ועשו לי", ופרש רש"י: "ועשו לי - לשמי", בכונה טהורה. "מקדש" כלים קדושים. ומכח הכונה הקדושה אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך כלי הקדש. (ה"בן איש חי")

"והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה... ופניהם איש אל אחיו" (כה' כ')

אומרים על-כך חכמים אחרונים: כל אדם מישראל צריך לחתור בחייו להשגת שתי תכונות באישיותו. מצד אחד עליו להיות בין "פרשי כנפים למעלה" - להימנות עם השואפים לעלות מעלה מעלה, ולחתור בהתמדה לאורח חיים של קדושה וטהרה. ומצד שני, עליו לקים "ופניהם איש אל אחיו" - להתבונן בכל

הנעשה בסביבתו הקרובה והרחוקה, ובשעת הצורך להושיט עזרה נדיבה לכל נצרך. ועוד אומרים חכמי ישראל: עשרת הדברות היו כתובים על שני לוחות אבנים. על הלוח האחד נחרתו המצוות שבין אדם למקום (=לה'), ועל הלוח השני נחרתו המצוות שבין אדם לחברו. על-כך רומזת התורה בפתוב "ופניהם איש אל אחיו", ופרשו: שני הלוחות חייבים להיות צמודים זה לזה פנים אל פנים, ואין להפריד את המצוות שבין אדם לחברו מן המצוות שבין אדם למקום. השגת השלמות על-ידי כל יהודי מתגשמת, אפוא, בקיום כל מצוות התורה כחטיבה אחת.

"ויקחו לי תרומה"

רבים מהמפרשים מסבירים, כל אחד לפי דרכו, מדוע פתוב "ויקחו לי תרומה"? שהרי, לכאורה, הרי צריך להיות פתוב: "ויתנו לי תרומה".

בענין זה מסופר על הרה"ק, בעל ה"דברי חיים" מצאנו זיע"א, שהיה מתאוונן כל ימיו, ומביע חרטה, על אשר הרהר בתחילה אחר הנהגתו של הרבי מרימנוב, וכך היה מספר: באשר הגיע לראשונה להסתופף בצילו של הרבי מרימנוב זיע"א, פגש במקום יהודי עני ואביון, אשר בא להתחנן על בנו החולה, שיחיה. השיב לו הרבי, כי מוכן הוא לברכו, ואף להבטיחו כי בנו יתרפא, אך בתנאי שיקדים ויתן סך שמונה-עשר זהובים, טבין ותקילין.

אותו יהודי עני, אשר מן הסתם לא נפגש בסכום כזה מימיו, החל מורט את שערות ראשו, וצוח: "רבי! מנין אצליח להשיג סכום עתק שכזה?! הרי גם בלאו הכי גונעים בני ביתי ברעב...!".

"אין זה מענייני!" - השיב לו רבנו (הרבי מרימנוב) בקור-רוח - "מצדי, רשאי אתה למשכן את כל תכולת ביתך, משלחן וכסאות, ועד כרים וכסתות, ובלבד שתביא לי את הסכום במלואו, אפילו לא אגורה פחות...!". ממשיך ומספר ה"דברי חיים": כשומעי כל זאת, נתפלץ לבי בקרבי, ולא יכולתי לעמוד מנגד ולהחריש. המתנתתי לעני, עד שיצא מחדר הרבי, נגשתי אליו בלאט, ואמרתי לו: "אינך צריך לכל זה! אני אתפלל להקב"ה עבור בך, והוא יחלים בעז"ה, גם מבלי שתשלם אגורה!".

ואכן, כך היה. העני הלך לביתו שמח וטוב לב. עם בואו, מצא כבר את בנו בריא ושלם.

אולם, לא חלף זמן רב, ולפתע פתאום, נפטר הילד במיתה חטופה, רחמנא ליצלן...

הידיעה, אשר הגיעה לאוזניו של הצדיק מצאנו (ה"דברי חיים"), נפלה עליו כרעם ביום בהיר. עתה התחור לו, כי לא על עסקי ממון נתן רבנו את דעתו, אלא שכל פונתו היתה לבטל גזירה רעה מעל היהודי. וכי לא ניתן היה לבטלה, כי אם באופן זה בלבד של כופר נפש!

"כל ימי אינני חדל מלהצטער!" - מפטיר הרי רבי חיים אחרי סיפורו - "מדוע הכנסתי את ראשי בין הקרים הגדולים?! למה זה התערבתי בעסקיו של הרבי הירש מרימנוב?!"

והמשיך וספר: "באחת מנסיעותי אל הרבי מרימנוב, שהיתי בחדר קודשו פנימה, באשר בא לפניו אדם אחד, אשר הכרתי היטב, אשר התפרנס מייצור צמר גפן, והגיש לו 'קוויטל' (=פתקה). ענה הרבי, והורה לו לתת פדיון בסך שמונה-עשר רובל כסף. סכום עתק ממשי! כשומעי זאת, התחייכתי שלא ברצוני. משהבחין הרבי הירש בחיוכי, פנה אלי ושאלני לפשר הדבר. השבתי לו, כי גם אם ימכור האיש את כל ביתו ורכושו, לא יעלה בידו הסכום הנקוב. אך הצדיק לא נרתע מכך, והשיב לי: "וכי מה יכולתי לעשות, באשר מן השמים מראים לי, שזהו הסכום המושט עליו, ואותו עליו לתת ככופר...?".

"האיש הלך מבלי לתת" - סיים ה"דברי חיים" את סיפורו - "והשם הטוב יציל אותנו ואת כל בית ישראל, מן האסון המר אשר פקד אותו כבר ביום המחרת...!".

"אמנם" - המשיך ה"דברי חיים" ואמר - "אילו היה אותו אדם מצית ופורע את הסכום העצום, חרף המאמץ העל טבעי שנדרש לכך, הרי בודאי ניצל היה מן הגזירה האיומה. וזאת, ללמדנו, כי הצדיק האמיתי רואה את הצרה הממשמשת ובאה על האדם עוד בטרם תבוא. הוא יודע עליה גם ללא טלגרף, והוא אף מקדים ומכין לאדם את הכופר ואת הפדיון, כדי להצילו מרדת שחת!".

ועל זה אמר הרבי מרימנוב: "עד מתי לא תדעו ולא תבינו, כי אם הקב"ה אמר למשה רבנו, עליו השלום, "ויקחו לי תרומה", ולא אמר "ויתנו לי תרומה", הרי זה משום שפאשר מידת הדין מתוחה על יהודי, וצריך להצילו ממנה, כי אז שומה (=חובה) על הצדיק לקחת ממנו תרומה ביד חזקה ובזרוע נטויה, מבלי להתחשב בשום בקשות ותחנונים...!".

שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד הָרַף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בֶן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שֶׁנִּפְטְרוּ בַּה' וּב' אָדָר

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

כְּנִיסַת הַשְּׁבִיט: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֲרַב שֶׁבֶת א' אָדָר תִּשְׁע"ח (16.2.18)

יְצִיאַת הַשְּׁבִיט: 18:05

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶמְדָּה לְשִׁלְמָה"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְעִשִּׂיתְּ שִׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זֶהָב טָהוֹר" (כה' כג') (על פי "אורח של תורה" להרה"ק פיניחס פרידמן)

על הכתוב, "וְעִשִּׂיתְּ שִׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זֶהָב טָהוֹר", שואלים חז"ל, מדוע נסמכה מצות עשית השלחן למצות עשית הארון? כפי שרואים אנו בפרשה, שבתחילה מצוה משה על עשית הארון ("ועשו ארון עצי שטים"), ולאחר-מכן "וְעִשִּׂיתְּ שִׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים".

הגה"ק החיד"א, בספרו ה"חומת אגן" כותב (בשם רבנו אפרים ז"ל), שהטעם לסמיכות מצות עשית השלחן למצות עשית הארון הוא כדי לרמוז לנו, שצריך לומר דברי תורה על השלחן. (שהרי, ארון הברית, שבו היו מונחים לוחות העדות, רומז על התורה הקדושה).

והנה, במאמר הקודם הרחבנו לבאר שדברי התורה שאומר האדם על שלחנו מכפרים לו על עון לשון הרע, כפי ששינונו בגמרא על עבודת הכהן הגדול ביום הפיפורים (יומא מד'): "וְכִפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל" – איזו היא כפרה ששונה לו ולביתו ולאחיו הפהגים ולכל קהל ישראל? הוי אומר, זה הקטרת הקטורת. ותמהה על-כך הגמרא ושאלה: "וְכִי קִטּוֹרֶת מְכַפֶּרֶת?" ומשיבה: "לְמַדְנּוּ לְקִטּוֹרֶת שְׂמֵכַפֶּרֶת, שְׂנֵאמַר: וְיִתֵּן אֶת הַקִּטּוֹרֶת וְיִכַפֵּר עַל הָעֵם. וְתָנָא דְבֵי רַבִּי יִשְׁמַעֵאל: עַל מָה קִטּוֹרֶת מְכַפֶּרֶת? עַל לְשׁוֹן הָרֵעַ. (שפן), יבוא דבר שבחשאי (=קטרת) ויכפר על מעשה חשאי (=לשון הרע)".

הנה, מבואר מכאן, כי הקטורת מכפרת על לשון הרע, ומזה נשכיל להבין חידוש גדול, כי מה שאמרו חז"ל, "כָּל זְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם – מִזְבַּח (שְׁעָלָיו הַקִּטּוֹרֶת) מְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁיו (כְּאִשֶּׁר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרַב) – שִׁלְחָנוֹ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר עָלָיו", הפונה היא על עון לשון הרע.

ומדוע דוק לשון הרע?

אלא אמרו חז"ל (ברכות נח'), שדרך של בעלי לשון הרע היא, שמספרים דבריהם בשעה שאוכלים יחד על שלחנו. דהינו, בשעה שאוכלים הם את לחמם, הם גם "אוכלים ובוֹלְעִים" אנשים בלשונם החדה. ולכן, מבואר בזהר הקדוש (עקב רעב), ש"שעת אכילה (היא) שעת מלחמה".

והנה, מאחר ודרך של בעלי לשון הרע הוא לספר ולרכל דוקא בשעה שהם אוכלים על השלחן, לכן, דוקא שם, באותו מקום ובאותו פרק, ראוי לכפר על לשון הרע, על-ידי שימנע האדם מעצמו מלדבר ולשמוע לשון הרע, ויאמר דברי תורה על השלחן.

כדי להבין ביתר שאת את סגולת השלחן לכפר על לשון הרע, הבה נתבונן בדבריו הקדושים של רבנו האריז"ל ב"שער המצות" ("עקב"), שכותב, שתכלית האכילה היא לברר את ניצוצי הקדושה הנמצאים בתוך המאכלים. וכפי שמוכר בספר "בעל שם טוב" (יתרו): "רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף". פרש פאן סוד גדול ונורא... (שפן), למה ברא הקב"ה עניני מאכל ומשתה, ש(יהיה) (ה)אדם תאב לאכול ולשתות? והטעם, שהם ממש ניצוצי אדם הראשון, שהם מתלבשים בדומם ובצומח ובחי ובמדבר, ויש להם חשק לדבק בקדושה... וכל אכילה ושתיה שהאדם אוכל ושותה הוא ממש חלק ניצוצות שלו, שהוא צריך לתקן".

דהינו, אומר הבעש"ט הקדוש זיע"א, כי מה שאומר הכתוב "רעבים גם צמאים, נפשם בהם תתעטף" (תהילים קו', ה) – הפונה היא, שהסיבה לכך שהקב"ה ברא בני אדם, שיהיו "רעבים גם צמאים", ולא יוכלו להתקיים בלי אכל – היא בגלל "נפשם בהם תתעטף" – מכיון שבתוך המאכל מתעטפים ניצוצי הקדושה השייכים לו, וצריך לבררם ולתקנם.

אם כך, איך יכופר לאדם כאשר הוא אוכל ושותה על שלחנו? וכי איך אפשר להשתמש עם אותו פה ואותה לשון ושאר מוצאות הפה שנפגמו בחטא לשון הרע, לאכול מאכלים, כדי לתקן את ניצוצי הקדושה הטמונים בהם? והלא במקום לתקנם עוד יקלקלם כאשר הם עוברים דרך מוצאות הפה שמרדו בה' ובתורתו...

לְכֵן הַקָּדִים הַקְּבִ"ה "תְּרוּפָה לְמַכָּה", שֶׁשֶׁלְחָנוּ שֶׁל הָאָדָם מִכְּפָר עַל לְשׁוֹן הָרַע, כְּמוֹ קְטוּרֶת עַל הַמִּזְבֵּחַ (כְּפִי שְׁכָרְךָ הַבְּאֵנוּ, שְׁאַרְבַּעַת סַמְמָנֵי הַקְּטוּרֶת שֶׁחֶלֶת לְבוֹנָה חֲלִבָּנָה נֹטֶף - רִאשֵׁי תִיבוֹת שֶׁלְחָן). וְעַל-יַדֵּי שֶׁמֶתְקַן הָאָדָם אֶת מוֹצְאוֹת הַפֶּה, עֵתָה יוּכַל לְאָכּוֹל וּלְתַקֵּן אֶת נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁבַמְאֻכְלִים.

"וְהָיוּ הַכְּרֵבִים פְּרָשֵׁי כְנָפִים לְמַעְלָה... וּפְנִיָהּ אִישׁ אֶל אַחִיו" (כ"ה' כ')

אוֹמְרִים עַל-כֵּךְ חֲכָמִים אַחֲרוֹנִים: כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְחַתּוֹר בְּחֵייו לְהִשְׁגֵּת שְׁתֵּי תְכוּנוֹת בְּאִישִׁיוֹתוֹ. מִצַּד אֶחָד עָלָיו לְהִיּוֹת בֵּין "פְּרָשֵׁי כְנָפִים לְמַעְלָה" - לְהִימָנוֹת עִם הַשּׁוֹאֲפִים לְעֵלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, וּלְחַתּוֹר בְּהַתְמַדָּה לְאוֹרֵחַ חַיִּים שֶׁל קְדוּשָׁה וְטִהָרָה. וּמִצַּד שֵׁנִי, עָלָיו לִקְיָם "וּפְנִיָהּ אִישׁ אֶל אַחִיו" - לְהַתְּבוֹנֵן בְּכָל הַנַּעֲשֶׂה בְּסִבִּיבֹתוֹ הַקְּרוֹבָה וְהַרְחוּקָה, וּבִשְׁעַת הַצּוֹרֵךְ לְהוֹשִׁיט עֲזָרָה נְדִיבָה לְכָל נִצְרָךְ.

וְעוֹד אוֹמְרִים חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל: עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת הָיוּ כְּתוּבִים עַל שְׁנֵי לוחות אֲבָנִים. עַל הַלוח הָאֶחָד נִחְרְתוּ הַמִּצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְמִקּוּם (=לֵה), וְעַל הַלוח הַשֵּׁנִי נִחְרְתוּ הַמִּצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ. עַל-כֵּךְ רוֹמְזוֹת הַתּוֹרָה בְּכַתּוּב "וּפְנִיָהּ אִישׁ אֶל אַחִיו", וּפְרוּשׁוֹ: שְׁנֵי הַלוחות חֲיִבִּים לְהִיּוֹת צְמוּדִים זֶה לְזֶה פָּנִים אֶל פָּנִים, וְאֵין לְהַפְרִיד אֶת הַמִּצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ מִן הַמִּצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְמִקּוּם. הַשְּׁגָת הַשְּׁלֵמוֹת עַל-יַדֵּי כָּל יְהוּדֵי מִתְּגַשְׁמֵת, אֲפּוֹא, בְּקִיּוּם כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה כְּחֻטִּיבָה אַחַת.

"כִּי לִקַּח טוֹב נָתַתִּי לְכֶם, תּוֹרַתִי אֶל תַּעֲזוּבוּ - אֶל תַּעֲזוּבוּ אֶת הַמִּקַּח שֶׁנָּתַתִּי לְכֶם" (שְׁמוֹר לִג', א')

עַל הַכְּתוּב "וַיִּקַּחוּ לִי תְרוּמָה", אוֹמֵר "בַּעַל הַטּוֹרִים", כִּי הַמֶּלֶךְ "תְּרוּמָה" הִיא אוֹתִיוֹת "תּוֹרָה מ'", כְּדִי לְרְמוֹז לָנוּ עַל הַתּוֹרָה, שֶׁנִּתְּנָה ל־מ' (=40) יָמִים (נִתְּנָה לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּמִתְּנָה לְאַחַר 40 יָמִים, שֶׁבָּהֶם הָיָה בְּשָׁמַיִם). וְכֵן גַּם הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר (קֶרַח קַעֲט'): "תְּרוּמָה... תּוֹרָה מ'... תּוֹרָה דְּהַתְּיַיְחָבֵת (=שֶׁנִּתְּנָה) בְּאַרְבָּעִים יוֹם".

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, עַל-יַדֵּי כֵּךְ שְׂאִישׁ יִשְׂרָאֵל מִתְּיַגַּע בְּתּוֹרָה, שֶׁנִּתְּנָה לְמֹשֶׁה בְּמִתְּנָה, כְּאַמּוֹר לְאַחַר שֶׁנִּתְּיַגַּע בָּהּ מ' (=40) יָמִים - הִנֵּה, גַּם הוּא יִזְכֶּה שֶׁהַקְּב"ה יִתֵּן לוֹ בְּמִתְּנָה אֶת חֶלֶק תּוֹרָתוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ אֶת תַּפְקִידוֹ הַמְּיוֹחַד בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְזֶה שְׁכַתּוּב "וַיִּקַּחוּ לִי תְרוּמָה": "תְּרוּמָה" - תּוֹרָה מ'. כְּלוֹמֵר מִזֶּה שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה לְמֹשֶׁה רַק אַחֲרֵי שֶׁנִּתְּיַגַּע עָלֶיהָ מ' (אַרְבָּעִים) יָמִים, תִּלְמָדוּ מִזֶּה לִקַּח טוֹב - "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לְבוֹ תִקַּחוּ אֶת תְּרוּמָתִי" - כָּל מִי שֶׁנִּדְּבָו לְבוֹ לַעֲסוֹק בְּתּוֹרָה יוּכַל לִקַּח אֶת תְּרוּמָתִי - לְזִכּוֹת בְּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּיּוֹן שְׂאֲפִילוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוּ הָיָה צָרִיךְ לִקְבֹּלָה בְּמִתְּנָה.

"וַנַּעֲשִׂית מִנְחַת זָהָב טָהוֹר... וְרָאָה וַנַּעֲשֶׂה בְּתַבְנִיתֶם אֲשֶׁר אִתָּה מְרָאָה בְּהָר" (כ"ה', ל"א')

עַל הַנֶּאֱמָר בְּמִנְחָה - "וְרָאָה וַנַּעֲשֶׂה בְּתַבְנִיתֶם אֲשֶׁר אִתָּה מְרָאָה בְּהָר" - אוֹמֵר רַש"י הַקְּדוֹשׁ: "מְגִיד שֶׁנִּתְּקַשָּׁה מֹשֶׁה בַּמַּעֲשֶׂה הַמְּנוֹרָה..."

דָּרְשׁוּ חַז"ל (ב"ר ט"ז ז'), שְׂאֲמַר הַקְּב"ה לְמֹשֶׁה: "וַנַּעֲשִׂית מִנְחַת זָהָב טָהוֹר". אָמַר לוֹ: "כִּיִּצַּד נַעֲשֶׂה אוֹתָהּ?". אָמַר לוֹ: "מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמְּנוֹרָה". וְאַף-עַל-פִּי-כֵן נִתְּקַשָּׁה מֹשֶׁה, וַיִּרַד וְשָׁכַח. עָלָה וְאָמַר: רַבּוּנִי, שְׁכַחְתִּי אוֹתָהּ. הִרְאָה לוֹ לְמֹשֶׁה. וְעוֹד נִתְּקַשָּׁה בָּהּ. אָמַר לוֹ: "וְרָאָה וַנַּעֲשֶׂה", עַד שֶׁנִּטַּל מִטְּבַע שֶׁל אֵשׁ, וְהִרְאָה לוֹ עֲשִׂיתָהּ. וְאַף-עַל-פִּי-כֵן נִתְּקַשָּׁה מֹשֶׁה. אָמַר לוֹ הַקְּב"ה: לֵךְ אֶצֶל בְּצַלְאֵל, וְהוּא יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ. וְאָמַר מֹשֶׁה לְבְּצַלְאֵל, וּמִיָּד עֲשָׂאָה. שׂוֹאֵל עַל-כֵּךְ בְּתַמִּיחָה בַּעַל הַ"אֲמָרֵי אֶמֶת" מְגוֹר זצ"ל, כִּיִּצַּד יִתְּכֵן שֶׁמֹּשֶׁה רַבְּנוּ, שֶׁהָיָה גְדוֹל הַנְּבִיאִים, הִתְּקַשָּׁה בַּעֲשִׂית הַמְּנוֹרָה, וּבְצַלְאֵל עֲשָׂאָה מִיָּד? עַד שֶׁהִגִּיעַ מַעֲשֶׂה לִידוֹ, וְעַל-יַדֵּי כֵּךְ הִבִּין אֶת בִּיאוֹר הַמְּדַרְשׁ.

חֲתָנוּ שֶׁל הַרְבֵּי נְאֻלָּץ לְעֵבּוֹר נִיתוּחַ פְּשׁוּט, אֵךְ בְּמַהֲלָךְ הַנִּיתוּחַ חָל סִיבוּף. לְאַחַר מִסְפָּר יָמִים, כְּשֶׁהִגִּיעַ הַרְבֵּי לְבַקֵּר אֶת חֲתָנוּ בְּבֵית הַחֹלִים, הִתְּעַנְּנוּ בְּמַצְבוֹ, וְשָׂאֵל אֶת הַרּוֹפֵא הַמְּנַתַּח עַל פֶּשֶׁר הַהִסְתַּבְּכוֹת. הַשִּׁיב לוֹ הַרּוֹפֵא בְּמַשָּׁל: מַעֲשֶׂה בְּמַלְךְ, שֶׁהִיָּתָה בְּחֹדֶר אוֹצְרוֹ אֶבֶן יָקָרָה, וּבָהּ כְּתֻם קֶטָן. כָּל הַמוֹמְחִים הַמְּכִירִים אֶת שׂוֹנֵיָה שֶׁל הָאֶבֶן וְחִשְׁבִּיבוֹתָהּ אֶצֶל הַמַּלְךְ, סָרְבוּ לְטַפֵּל בָּהּ, מִחֲשֵׁשׁ שֶׁהַתְּרַגְּשׁוֹתֶם תִּהְיֶה לְהֵם לְרוּעַץ. עַד שֶׁהִבִּיאוּ אֶת הָאֶבֶן לְבַעַל מְלָאכָה פְּשׁוּט, שֶׁלֹּא הִפִּיר בְּחִשְׁבִּיבוֹתָהּ, וְהוּא הִסִּיר אֶת הַכְּתֻם לְלֹא חֲשֵׁשׁ. אַף כָּאֵן - שֶׁחַ הַרּוֹפֵא - בְּיוֹדְעֵי שְׂאֲנֵי מְטַפֵּל בְּחֲתָנוּ שֶׁל הַרְבַּ הַצְּדִיק, הַהַתְּרַגְּשׁוֹת שְׂאֲחִזָּה בִּי הִיָּתָה לְרַעַת הַמַּצְב, וּמִכָּאֵן חָלָה הַהִסְתַּבְּכוֹת. הַמְּשִׁיךְ הַרּוֹפֵא וְאָמַר לְאֲדַמוּ"ר, כִּי כִּבֵּר הָיוּ דְּבָרִים מַעֲוֹלִים. אֲשֶׁת שְׁלִיט צָרְפַת הַמְּהוּלָל, נְפוּלִיאוֹן, הִתְּקַשְׁתָּה לְלֶדֶת, וְכָל הַמְּלִלְדוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ לְסִיעַ לָהּ נִמְנְעוּ מִלְּבוֹא, כִּי חֲשָׁשׁוּ שֶׁמְרוֹב הַתְּרַגְּשׁוֹתֶם לְטַפֵּל בְּמַלְכָּה, לֹא יִצְלִיחוּ לְטַפֵּל בָּהּ כְּרִאוּ, וַיַּעֲנִשׁוּ עַל-כֵּךְ. מַה עָשׂוּ? קָרְאוּ לְמִלְּדַת כְּפָרִית, אֲשֶׁר לֹא יָדְעָה כָּלֵל מִי הִיא הַיּוֹלְדָת. וְאֶכּוֹ, אוֹתָהּ מְלִלְדַת כְּפָרִית פְּשׁוּטָה יִלְדָה אוֹתָהּ בְּנִקֵּל.

כֵּךְ הַתְּבַאָּרָה לְבַעַל הַ"אֲמָרֵי אֶמֶת" מְגוֹר כּוֹנֵת הַמְּדַרְשׁ. שְׁכֵן, מֹשֶׁה רַבְּנוּ, שֶׁשָּׁמַע מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּכַבּוּדוֹ וּבַעֲצָמוֹ, אֶת הַצִּיּוּי לַעֲשׂוֹת אֶת הַמְּנוֹרָה מִקְשָׁה אַחַת, וַיִּדַע אֶת עַמְקֵי סוּדוּתֶיהָ וַיִּגְדֵּל קְדוּשָׁתָהּ שֶׁל הַמְּנוֹרָה, יִרְכָּה וְקָנָה, גְּבִיעֶיהָ, כְּפִתּוּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ - מִשׁוּם כֵּךְ, וְדוּקָא מִשׁוּם כֵּךְ, אַחֲזָה בּוֹ הַתְּרַגְּשׁוֹת רַבָּה שֶׁלֹּא כְּדָרְךְ הַטְּבַע, וְלָכֵן הוּא הִתְּקַשָּׁה לַעֲשׂוֹת אֶת הַמְּנוֹרָה עַל כָּל פְּרִטִּיָּה וְדְקוּקִיָּה. לֹא כֵן בְּצַלְאֵל, אֲשֶׁר לֹא הִגִּיעַ לְדַרְגָּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וְדוּקָא הוּא לֹא הִתְּקַשָּׁה, וְהַצְּלִיחַ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמְּנוֹרָה כְּפִי שֶׁנִּדְרָשׁ.

שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעִילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בֶּן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַּת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וְ-ב' אֶדְר

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֲרַב שַׁבַּת א' אֶדְר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן הַכֶּמֶה לְשִׁלְמָה"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכָם" - אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכָם", אֵלָּא "וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכָם" (כה' ח')

שְׁנִינוּ בַּגְּמָרָא (ובמות סב'): "אָמַר רַבִּי תַנְחוּם אָמַר רַבִּי חֲנִילָא: כָּל שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמָחָה, בְּלֹא בְרָכָה, בְּלֹא טוֹבָה... דְּכַתִּיב (בראשית ב'): 'לֹא טוֹב הָיִית הָאָדָם לְבַדּוֹ...'"

וְעוֹד אֹמְרֵת הַגְּמָרָא (שם סג'): "רַבִּי אֶלְעָזָר אֹמְרֵר: כָּל מִי שְׂאִינוּ עוֹסֵק בְּפְרִיָּה וּרְבִיָּה, כְּאֵלוּ שׁוֹפֵף דְּמִים, שְׁנֹאֲמַר (בראשית ט'): 'שׁוֹפֵף דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דְּמוֹ יִשְׁפֹּד'. וְכַתִּיב בְּתַרְיָה, 'וְאַתָּם פְּרוּ וּרְבוּ'. רַבִּי יַעֲקֹב אֹמְרֵר: כְּאֵלוּ מִמַּעַט אֶת הַדְּמוּת, שְׁנֹאֲמַר (שם): 'כִּי בְצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם', וְכַתִּיב בְּתַרְיָה, 'וְאַתָּם פְּרוּ וּרְבוּ'."

וְצָרִיכִים אָנוּ בִּיאֹר עַל-כֵּן. שְׂפֹן, מְדוּעַ עָשָׂה ה' כֵּךָ, שְׂאִין הַשְּׂמָחָה, הַבְּרָכָה וְהַטּוֹבָה שׁוֹרוֹת עַל הָאָדָם, אֵלָּא רַק עַל-יְדֵי יַחֲוּד אִישׁ וְאִשָּׁה? (דְּבַר שְׂלֹא מְצִינוּ כֵּן בְּשִׂאָר הַמִּצְוֹת).

נִקְדָּים לְהַבִּיא מָה שְׂמִבּוֹאָר בְּזִהָר הַקְדוּשָׁה, וְהַאֲרִיכוּ בְּזִהָר הַמְּקוּבָּלִים, שְׁעַל-יְדֵי יַחֲוּד וְהַכְּלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, נַעֲשֶׂה יַחֲוּד לְמַעַלָּה בֵּין הַקְּבִי"ה לְבֵין הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה. וְכִמוּ שְׂפַתּוֹב בְּסִידוֹר "קוֹל יַעֲקֹב" לְהַרְהַר"ק הַמְּקוּבָּל הַאֶלְקִי מֵהַר"י קַאפִּיל (דף צב'): "הִנֵּה כְּבֹר נוֹדַע, כִּי פְּנוֹת הַמִּצְוֹת (הִיא שְׂ)בְּעוֹבְדָא דְלִתְתָא אִיתְעָר עוֹבְדָא לְעִילָא (=הַתְּעוֹרְרוֹת לְמַטָּה גוֹרְמַת לְהַתְּעוֹרְרוֹת לְמַעַלָּה). כִּי (לְ)כָל מִצְוָה יֵשׁ... שְׂרַשׁ לְמַעַלָּה... וְכָל מִצְוָה יֵשׁ לָהּ צִינוּר מִיּוֹחַד, אֲשֶׁר עַל-גִּידוֹ מְשַׁפֵּיעַ זְעִיר אֲנַפִּין (=הַקְּבִי"ה) לְנוֹקְבָא (=לְשְׂכִינָה). וְהִנֵּה, מִצְוֹת נִישׁוּאִין הִיא, כִּי חֲתָן וְכֹלָה הוּא דוֹגְמַת זְעִיר אֲנַפִּין וְנוֹקְבָא (=הַקְּבִי"ה וְהַשְּׂכִינָה), שְׁהִם מְמַשׁ חֲתָן וְכֹלָה שְׂל מַעַלָּה, כְּנוֹדַע. אִם כֵּן, הַמְּשַׁתְּדֵל לְהַכְּנִיסָם (=אֶת הַחֲתָן וְהַכְּלָה) תַּחַת הַחוּפָּה, וְלִחְדָם יַחַד, הָרִי הוּא מְעוֹרָר יַחֲוּד שְׂלָם... (בִּין) זְעִיר אֲנַפִּין וְנוֹקְבָא (=הַקְּבִי"ה וְהַשְּׂכִינָה), וְפּוֹתַח (אֶת) כָּל הַצִּינוּרוֹת... לְכֹן זֹאת הַמִּצְוָה (=הַכְּנַסַת חֲתָן וְכֹלָה לְחוּפָּה) - אִין לָהּ שִׁיעוֹר, וְהִיא נִכְלָלַת בְּגַמִּילוֹת חֲסָדִים שְׂאִין לָהּ שִׁיעוֹר... וְלָכֵן צָרִיף לְהִיזְהַר בְּזִהָר מְאֹד."

מְבּוֹאָר מְדַבְּרִיו הַקְדוּשִׁים שְׂל הַרְהַר"ק מֵהַר"י קַאפִּיל, כִּי עַל-יְדֵי הַמִּצְוֹת שְׂאִישׁ יִשְׂרָאֵל מְקִים נַעֲשֶׂה יַחֲוּד בֵּין הַקְּבִי"ה לְבֵין הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה, כְּמוּ שְׂאֵנוּ אֹמְרִים לְפָנֵי כָּל מִצְוָה: "לְשֵׁם יַיַחֲוּד קוֹב"ה וְשְׂכִינְתִּיהָ". אֵלָּא, שְׂיַחֲוּד זֶה הוּא יַחֲוּד פְּרָטִי, הַשְּׂנֵף לְאוֹתָהּ מִצְוָה בְּלָבָד. אֲבָל, עַל-יְדֵי יַחֲוּד הַחֲתָן וְהַכְּלָה נַעֲשֶׂה יַחֲוּד כְּלָלִי שְׂל הַקְּבִי"ה עִם הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה - הַנִּקְרָאִים חֲתָן וְכֹלָה שְׂל מַעַלָּה - דְּבַר שְׂפּוֹתַח אֶת כָּל צִינוּרוֹת הַשְּׂפַע לְעוֹלָם.

וְצָרִיף לְדַעַת, שְׂעַבּוּדָה זֹו - לְיַחַד אֶת הַקְּבִי"ה עִם הַשְּׂכִינָה - הִיא יִסוּד הַיִּסוּדוֹת וְעַמּוּד הַעֲבוּדָה. וּמְצִינוּ בְּסַפְרִים הַקְדוּשִׁים, שְׂאֶפִּילוּ בְּכָל דִּיבּוּר וְדִיבּוּר צָרִיף לְכּוֹן לְשֵׁם "יַיַחֲוּד קוֹב"ה וְשְׂכִינְתִּיהָ" (=הַתְּיַחַדוֹת הַקְּבִי"ה עִם הַשְּׂכִינָה).

כְּדִי לְהַבִּין עֲנִין זֶה בְּיַתֵּר שְׂאֵת, נִקְדָּים לוֹמַר מָה שְׂמְצִינוּ בְּתוֹרָה הַקְדוּשָׁה עַל בְּרִיאַת הָאָדָם (בראשית א', כו'): "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ". וְלֹאֲחַר מִכֵּן כְּתוּב: "וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וְיִנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין עֲנִין זֶה, שֶׁהַקְּבִי"ה אֹמְרֵר "נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ". שְׂהָרִי הַקְּבִי"ה אִינוּ גוֹף וְלֹא יִשְׂגִיחוּ מִשִּׁיגֵי הַגּוֹף, וְאִין לוֹ שׁוּם דְּמִיוֹן כְּלָל, וְאִם כֵּן מָהוּ "נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ"?

וְעוֹד צָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין עֲנִין נִפְלָא זֶה שְׂל "בְּצַלְם (=בְּדְמוּת) אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וְיִנְקֵבָה". שְׂהָרִי הַפְּתוּב אֹמְרֵר לָנוּ, שְׂבְּדְמוּת אֶלְקִים נִבְרָא הָאָדָם, "זָכָר וְיִנְקֵבָה". וְכִי יֵשׁ לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים בְּכָל מוֹשֵׁג שְׂל זָכָר וְיִנְקֵבָה?

כְּדִי לְהַבִּין כָּל זֹאת, צָרִיף לְדַעַת שְׂעֲנִין זֶה שְׂל "זָכָר וְיִנְקֵבָה" בְּגוֹבְהֵי מְרוֹמִים הוּא רַק מְשָׁל וּבְחִינָה. שְׂהָרִי, בְּשָׂמִים הַכֹּל רוֹחֲנִי, וּבְרוּר שְׂאִין שֵׁם שׁוּם דְּבַר חוּמְרֵי וְגִשְׂמֵי.

וְיֵשׁ לוֹמַר, שְׂפְּנוֹת "זָכָר וְיִנְקֵבָה" הוּא עֲנִין שְׂל "מְשַׁפֵּיעַ וּמְקַבֵּל". הַמְּשַׁפֵּיעַ וְהַנּוֹתֵן הוּא בְּבַחֲיַנַת הַ"זָּכָר", וְאִילוּ הַ"יִּנְקֵבָה" הִיא הַמְּקַבֵּלַת אֶת הַשְּׂפַע הַזֶּה שְׂמְשַׁפֵּיעַ הַ"זָּכָר". עַל-כֵּן, נִמְצָא שְׂכַאֲשֶׁר יֵשׁ "יַיַחֲוּד קוֹב"ה וְשְׂכִינְתִּיהָ" (=הַתְּיַחַדוֹת הַקְּבִי"ה עִם הַשְּׂכִינָה), הַקְּבִי"ה הוּא בְּבַחֲיַנַת הַ"זָּכָר", הַמְּשַׁפֵּיעַ שְׂפַע רַב טוֹב לְשְׂכִינָה הַקְדוּשָׁה, שְׂהִיא בְּבַחֲיַנַת הַ"יִּנְקֵבָה".

וּמָהִי בְּכָל מַהוּת הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה?

מְבּוֹאָר בְּסַפְרִים הַקְדוּשִׁים, שְׂלְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נִשְׂמָה, שְׂהִיא חֶלֶק אֶלּוֹק מִמַּעַל, כְּמוּ שְׂפַתּוֹב (דְּבָרִים לבי),

(ט'): "כי חלק ה' עמו". וכן מבואר בספר "הקנה", על הכתוב "ויפח באפיו נשמת חיים" (בראשית ב', ז): "מאן דנפח - מתוכו הוא דנפח" (=מה שנפח הקב"ה - מתוכו הוא נפח). ולכך התנוון החכם מפל אדם, באומר (משלי כ', כז): "גר ה' נשמת אדם", שנשמת האדם היא **נר/ניצוץ** ה'.

אולם, צריך לדעת, שלכל נשמות ישראל ביחד יש **שרש אחד** בלבד. וכמו שאנו רואים, שלעצמים יש ענפים ועלים ופרות, היונקים והניזונים משרש אחד הטמון באדמה. כך גם נשמותיהם הקדושות של ישראל, המתלבשות בגופות בני האדם בעולם הזה, הם רק בבחינת "ענפים של עץ החיים", ששורשו נמצא למעלה בשמים.

ועוד צריך לדעת שבפועל יש ששים רבוא נשמות ישראל, שהם כנגד ששים רבוא של אותיות התורה הקדושה, כמו שנתנו בשם "**ישראל**" - ראשי תיבות: **יש** ששים **רבוא** **אותיות** לתורה הקדושה. אולם, בפרטות מתחלקים כל אחד מהששים רבוא "הענפים" (=הנשמות) הללו לרבבות רבבות פרטי נשמות. אולם, כאמור, לכל רבבות רבבות פרטי נשמות של ישראל יש **שרש אחד**, שממנו הן יונקות ומקבלות את חיותן (ולכן נחשבים כל ישראל "כאיש אחד בלב אחד", ועל-כך אמרו חז"ל (שבועות לט'): "כל ישראל ערביין זה לזה").

והנה, שרש זה המאחד את כל נשמות ישראל הוא זיו אור כבוד ה' יתברך והוא נקרא ה"**שכינה**", אשר בה כלולות כל נשמות ישראל, שהם חלק אלוך ממך. ומטעם זה נקראת ה"**שכינה**" גם בתואר "**כנסת ישראל**", כיון שהיא **כנסת** וכוללת בתוכה את כל נשמות ישראל. וזאת, על-פי מה שכתוב ב"שערי אורה" (שער א'): "ובראש כל עיקרים שמסרנו בידך יש לנו למסור בידך קבלה, כי כל מקום שתמצא לרז"ל שמזכירין כנסת ישראל, היא המידה הנקראת...**שכינה**... והיא המחזקת בה כל קהל ישראל, ובה מתכנסים ומתקבצים (כל נשמות ישראל)".

ואולם, למרות זאת, **לשכינה** הקדושה מצד עצמה אין לה כלום, ועל-כן היא נקראת דלה ועניה, "דלית לה מגרמא כלום". כלומר, שאין לה מצד עצמה כלום, אלא רק ממה שמקבלת **מהקב"ה** שמשפיע לה שפע רב טוב, כדי שהיא תוכל להשפיע לישראל. וענין זה של השפעת הטוב לישראל נקרא "ייחוד קוב"ה ושכינתיה". דהיינו, **הקב"ה** מתייחד ומתקשר עם **השכינה** הקדושה שהיא שרש נשמות ישראל, כדי להשפיע לה כל טוב.

וכפי שכתב ה"אוהב ישראל" (י"כי תשא", דרוש לפרשת שקלים): "וזהו סוד יחוד קוב"ה ושכינתיה. הינו שהקב"ה מייחד עצמו עם נשמות ישראל... על-ידי מעשיהם הטובים, ומשפיע להם חסדים ורחמים לבחינת כנסת ישראל... ולכן בכל מצוה ומצוה אנו אומרים: "לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה".

וצריך לדעת, שהיחוד של מעלה של **הקב"ה והשכינה** הקדושה נעשה רק על-ידי המעשים הטובים והמצוות של כלל ישראל. על-כן, כאשר ישראל עוסקים בתורה ובמצוות למטה בעולם הזה, הנה, על-ידי כך עולים למעלה כל האורות הגדולים והקדושים של עסק התורה והמצוות, עד לשורשים - **לשכינה** הקדושה. ואז מתלבשת **השכינה** הקדושה ומתקשטת עם אותם אורות המצוה והמעשים הטובים של ישראל, וכך היא באה לפני מלך המלכים **הקב"ה**, מקושטת בקישוטים יפים ומזהירים של התורה והמצוות. וכאשר הוא יתברך רואה את **השכינה** זוהרת כלה בתורה ובמצוות של ישראל, מיד הוא יתברך משפיע לה שפע רב טוב, לפי ערך עסק התורה והמצוות שהיא מלובשת בהם.

ענין זה מאיר לנו להבין, שאם חלילה פושל איש ישראל **בעוונות ופשעים**, הנה, על-ידי כך הוא פוגע **בשכינה** הקדושה, וממילא גורם הוא לצמצום השפע, המגיע לכל עם ישראל. על-כן אמרו חז"ל: "כל ישראל ערביין זה לזה". שכן, אפילו יהודי אחד, **החוטא** בקצה העולם, פוגע בשפע היורד לכלל ישראל. והנה, כבר בארנו, שבמעמד הר סיני, בשעת מתן תורה, קדש **הקב"ה** את כלל ישראל, היא **השכינה** הקדושה, על-ידי חופה וקידושין: **הקב"ה** הוא כבכול החתן, **והשכינה** הקדושה היא כבכול הכלה. (הקידושין היו על-ידי מסירת לוחות הברית, והחופה היתה כאשר כפה עליהם הקב"ה את הקר כגיגית (=העמיד את הקר עליהם)).

ומבואר בכתבי האריז"ל (עץ החיים שער המלכים ו'), בסוד הכתוב (דברים יד', א'): "בנים אתם לה' אלהיכם", שכלל ישראל הם בנים **להקב"ה ולשכינה**. דהיינו, נשמותיהם של ישראל נולדו מיחוד **הקב"ה והשכינה** הקדושה.

ומעתה יתבאר היטב סוד הפסוקים: "ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו". שהרי, ידוע מה שדקדקו חז"ל על **נעשה אדם**", הנאמר בלשון רבים. שהרי, הוא יתברך אחד יחיד ומיוחד. אבל הפונה בזה **שהקב"ה** אמר **לשכינה** הקדושה **נעשה אדם**", בלשון רבים, מכיון שפני שבארנו, נשמות אדם וחוה נבראו על-ידי יחוד **הקב"ה והשכינה** הקדושה.

וזהו שאמר הקב"ה: "בצלמנו כדמותנו". כי כמו **שהקב"ה והשכינה** הם כבכול בבחינת "**זכר ונקבה**", **משפיע ומקבל**, כך גם האדם למטה בעולם הזה יהיה כלול מזכר ומנקבה. ואכן כך היה, שנאמר: "ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים... זכר ונקבה ברא אתם".

לפי זה נבין גם את דברי הזוהר הקדוש והמקובלים, האומרים שעל-ידי יחוד איש ואשה למטה נעשה יחוד למעלה בין הקב"ה והשכינה. כי באמת מה שבא הקב"ה את האדם בצלמו ובדמותו, "זכר ונקבה", משפיע ומקבל, הוא כדי שישפיל האדם ויבין, שתכלית הבריאה היא שעל-ידי עסק התורה ומעשיו הטובים למטה, הוא גורם ליחוד הקב"ה עם השכינה הקדושה למעלה. אולם, צריך לדעת, שגם כאשר האדם מתייחד בקדושה למטה עם אשתו, כדי להשפיע לה מטובו, הנה כך, כדמיון למעלה, גורם הוא ליחוד קוב"ה ושכינתיה, להשפיע טוב לישראל. וכפי שכתב ה"מגן אברהם" למגיד הקדוש מטריסק זיע"א (וישלח): "כמו שאמר לי אאמו"ר זצוקללה"ה (המגיד הקדוש ר' מרדכי מצ'רנוביל זיע"א), שהיחוד התחתון בין איש לאשתו הוא דוגמת יחוד העליון שבין זעיר אנפין (=הקב"ה) לנוקבא (=לשכינה)".

ולכן אמרו חז"ל: "כל שאין לו אשה, שרוי בלא שמחה, בלא ברכה, בלא טובה". וזאת, מכיון שהוא עוצר ומצמצם את השפע שיוצא לישראל על-ידי היחוד העליון של "קוב"ה ושכינתיה", וממילא אין השפע מגיע גם אליו.

על-פי זה יאיר לנו להבין מה שאומרים חז"ל במדרש (תני דבי אליהו יז): "כיון שקבלו ישראל על מלכות שמים בשמחה, ואמרו 'כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע', מיד אמר הקב"ה למשה, שיאמר לישראל שיעשו לו משכן, שנאמר: 'דבר אל בני ישראל...ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'".

וצריכים אנו להבין מדרש זה. וכי מה הקשר בין מה שקבלו ישראל את התורה ואמרו "נעשה ונשמע", לבין מצות בנין בית המקדש ("ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם")?

אלא, מאחר ובמתן תורה ירד הקב"ה מהשמים אל הר סיני, כדי לקדש את השכינה הקדושה/כנסת ישראל, רצה הוא יתברך שיעשו לו ישראל מקום להתיחד עם ה"כלה". וכמו שהחתן מתיחד עם הכלה לאחר החופה בבית אחד, כך רצה הוא יתברך להתיחד עם השכינה הקדושה בבית המקדש. ולפי זה מבוארת היטב פונת המדרש: "כיון שקבלו ישראל על מלכות שמים בשמחה, ואמרו 'כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע' - נמצא, שישראל קבלו ברצון את הקידושין של הקב"ה, ונתקדשו כביכול אליו, יתברך שמו. ולכן "מיד אמר הקב"ה למשה, שיאמר לישראל שיעשו לו משכן, שנאמר 'דבר אל בני ישראל...ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'". שכן, הקב"ה (=החתן) רצה להשלים את הייחוד עם השכינה הקדושה (=הכלה) בבית אחד (=בית המקדש), כדי להשפיע על השכינה הקדושה (=הכלה) את שפע רב טובו.

מכאן נמצא, שהתכלית השלימה של יחוד הקב"ה עם השכינה הקדושה, תהיה כאן בעולם הזה בבית המקדש, ולא בשמים, ורק כך יקבלו ישראל שפע רב טוב מהשכינה הקדושה. ולכן, כאשר ישראל בעולם הזה הם ברום המעלה, ועושים נחת-רוח לפניו יתברך, הנה גם השכינה הקדושה נמצאת בבית המקדש, כפי שכתוב (שמות כה, ח'): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - אל תקרא "ושכנתי בתוכם", אלא "ושכנתי בתוכם". וזהו הייחוד המושלם בין הקב"ה לבין השכינה הקדושה, היא כנסת ישראל.

(על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"ועשו לי מקדש, ושכנתי בתוכם" (כה' ח')

מעיר על-כך רבי יעקב יוסף מפולנקה: תרי"ג מצות התורה נתנו לנו כמצות נצחיות, שאפשר לקימן בכל עת ובכל שעה. אם כך, יש, אפוא, מקום לשאול: איך אפשר בזמן הזה לקיים את מצות בנין בית הבחירה, על יסוד הכתוב: "ועשו לי מקדש"?

אלא - אומר רבי יעקב יוסף - הקדמונים שלנו, שהיו חכמי אמת, הורונו שאדם אינו אלא "עולם קטן". ולפי זה, פונת הכתוב "ועשו לי מקדש" היא, שכל אחד יעשה מקדש בלבדו, ויכין שם את מקום השראת השכינה. וכאשר ישפון ה' בלבדו ובנפשו של כל אדם, יקיים בו המשך הכתוב: "ושכנתי בתוכם"...

"ועשית שנים רבים זהב..."

פעם, כשדרש רבי מאיר שפירא בפני קהל רב, בשבת פרשת "תרומה", אמר בין השאר: שנינו במכילתא שאת כל כלי השרת במשכן ובמקדש היה מותר לעשות מפל מיני מתכות, בזמן שלא היה זהב. אולם את הכרובים שעל הארון, היו צריכים תמיד לעשות רק מזהב טהור, ואסור היה לעשותם מכל סוג של מתכת אחרת.

ומיד נשאלת השאלה: מדוע נשתנו הכרובים בעניין זה מכל שאר חלקי המשכן?

אלא - המשיך רבי מאיר שפירא, תוך כדי הרמת קולו - הכרובים, כידוע, מסמלים את התינוקות הרעים, כדברי רש"י (כה', יח'): "כרובים - דמות פרוץ תינוק להם", ומשום כך היה מקומם על ארון הלוחות, כדי ללמדנו שמוטלת עלינו חובה קדושה לחנך את הילדים שלנו לתורה ולחיי תורה. וכאשר מדובר בתפקיד זה של חינוך הצעיר - אי-אפשר לצאת ידי חובה בקטנות, בפרוטות של כסף או של נחושת, אלא מוטלת עלינו החובה לתת זהב דוקא...

שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵלְיוֹ נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוֹ בֶּן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שְׁנַפְטָרוֹ בִּי-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּנִיטָת הַשְּׁבִיטָה: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֲרַב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

יְצִיאַת הַשְּׁבִיטָה: 18:05

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשַׁלְמָה"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

וְעֵשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שֵׁטִים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זֶהָב טְהוֹר" (על פי "אֹרְחָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהוֹק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

עַל הַפְּתוּב, "וְעֵשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שֵׁטִים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זֶהָב טְהוֹר", שׁוֹאֲלִים חו"ל, מִדּוּעַ נִסְמְכָה מִצְוַת עֵשִׂיתְּ הַשְּׁלַחַן לְמִצְוַת עֵשִׂיתְּ הָאָרוֹן? וְזֹאת, כְּפִי שְׂרוּאִים אֲנִי בַּפְּרָשָׁה, שֶׁבַת־חִילָה מִצְוָה מֹשֶׁה עַל עֵשִׂיתְּ הָאָרוֹן ("וְעָשׂוּ אָרוֹן עֲצֵי שֵׁטִים"), וְלֹא־אֲחֵר-מִכֵּן "וְעֵשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שֵׁטִים".

הַגַּה"ק הַחִיד"א, בְּסִפְרוֹ ה"חֹמֶת אֲנִי" כּוֹתֵב (בְּשֵׁם רַבְּנֵי אֶפְרַיִם ז"ל), שֶׁהֵטַעַם לְסַמֵּיכוֹת מִצְוַת עֵשִׂיתְּ הַשְּׁלַחַן לְמִצְוַת עֵשִׂיתְּ הָאָרוֹן הוּא כְּדִי לְרַמּוֹז לָנוּ, שֶׁצָּרִיךְ לִזְכֹּר דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן. (שֶׁהָרִי, אָרוֹן הַבְּרִית, שָׁבוּ הָיוּ מוֹנַחִים לַחֹת הָעֵדוּת, רוּמֵז עַל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה).

וְאִכֵּן, עַל גְּדֵל חֲשִׁיבוֹת דְּבַרֵי הַתּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן לְמַדְנֵנוּ בְּמִשְׁנָה (אֲבוֹת ג', ג'): "רַבִּי שְׁמַעוֹן (בֶּר יוֹחָאִי) אָמַר: שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוּ אָכְלוּ מִזִּבְחֵי מַתִּים, שְׁנֹאֲמַר (יִשְׁעִיָה כח'): 'כִּי כָל שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיא צָאָה בְּלֵי מְקוֹם'. אֲבָל שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוּ אָכְלוּ מִשְׁלַחְנוֹ שֶׁל מְקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֹאֲמַר (יִחְזַקְאֵל מֵא'): 'וַיִּדְבֵר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'".

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף תְּבַלִּין לְעֵנִין זֶה, עַל-פִּי הַמְּבוֹאֵר בְּזֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ (תְּרוּמָה קנג'), שֶׁמֵּה־שְׁלַחַן שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ (שְׁכִידוּעַ הָיָה עָלָיו "לֶחֶם הַפָּנִים" (=שְׁנַיִם-עֶשֶׂר לֶחֶמִים)), נִמְשָׁכוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּרֻכּוֹת וּמְזוֹנוֹת לְכָל שַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל.

אוֹלָם, אָמַר הַחִיד"א, הַתְּנָאִי שֶׁתְּחוּל עַל שְׁלַחְנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מֵעֵין קְדוּשַׁת הַשְּׁלַחַן שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וַיִּשְׁפַּע לְיִשְׂרָאֵל שְׁפַע טוֹב, הוּא שִׁיאֲמְרוּ יִשְׂרָאֵל דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן.

כְּפִי שְׁמוּבָא בְּזֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ (מְתוּרְגָם): "פֶּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר: 'וְעֵשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שֵׁטִים' - שְׁלַחַן זֶה קָיָם בְּתוֹךְ הַמִּשְׁכָּן, וּבְרֻכָּה שֶׁל מַעְלָה שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִמֵּנוּ יוֹצְאִים מְזוֹנוֹת לְכָל הָעוֹלָם... וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת עָלָיו לֶחֶם תְּמִיד (עַל הַשְּׁלַחַן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ), שֶׁתְּהִיָּה תְּמִיד הַבְּרֻכָּה שֶׁל מַעְלָה נִמְצָאת עָלָיו. וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ שְׁלַחַן יוֹצְאִים בְּרֻכּוֹת וּמְזוֹנוֹת לְכָל שְׂאֵר שְׁלַחְנוֹת הָעוֹלָם הַמְּתַבְּרָכִים בְּגִלְלוֹ.

(וְלִכֵּן צָרִיךְ) שְׁלַחְנוֹ שֶׁל הָאָדָם לְהִיּוֹת כֶּךָ, בְּשַׁעָה שֶׁהָאָדָם מְבָרֵךְ אֶת הַקֹּב"ה (שֶׁהִלָּחַם נִמְצָא עַל הַשְּׁלַחַן), כְּדִי שֶׁתְּשַׁרְרָה עָלָיו בְּרֻכָּה מְלֻמַּעְלָה, וְלֹא יִרְאֶה (הַשְּׁלַחַן) בְּרִיקְנוֹת... וְהָרִי כְּבָר קִבְעוּ הַחֲבֵרִים, (כִּי) שְׁלַחַן שְׁלֹא נִאֲמְרוּ עָלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, עָלָיו כְּתוּב (יִשְׁעִיָה כח'): 'כִּי כָל שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיא צָאָה בְּלֵי מְקוֹם', וְאִסוּר לְבָרֵךְ עַל אוֹתוֹ שְׁלַחַן".

הִנֵּה כִּי כֵן, זָכִינוּ לְהַבִּין בִּיתֵר שֶׁאֵת אֶת דְּבַרֵי רַבְּנֵי אֶפְרַיִם, שֶׁהֵטַעַם לְכַךְ שֶׁנִּסְמְכָה עֵשִׂיתְּ הַשְּׁלַחַן לְעֵשִׂיתְּ הָאָרוֹן הוּא לְרַמּוֹז לָנוּ עַל הַמִּשְׁנָה, "שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוּ אָכְלוּ מִשְׁלַחְנוֹ שֶׁל מְקוֹם". שְׁכֵן, בְּזֻכוֹת אֲמִירַת דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן מִיַּד שׁוֹרָה עָלָיו מֵעֵין קְדוּשַׁת הַשְּׁלַחַן שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְנִמְשָׁכִים מִשָּׁם בְּרֻכּוֹת וּמְזוֹנוֹת לְשְׁלַחְנוֹ שֶׁל הָאָדָם. וְהָרִי זֶה מִמֵּשׁ "כְּאִילוּ אָכְלוּ מִשְׁלַחְנוֹ שֶׁל מְקוֹם (=הַקֹּב"ה)".

וְהִנֵּה, אָמְרוּ חו"ל בְּגִמְרָא (בְּרֻכּוֹת נה'): "כָּל זְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם - מְזַבַּח מְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁיו - שְׁלַחְנוֹ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר עָלָיו". וְכֵתֵב הַרְמ"א בְּשְׁלַחַן עֲרוּךְ (או"ח סימן קכ"ו סעיף ה', בְּשֵׁם "שְׁבוּלֵי הַלָּחֶם"): "מִצְוָה לְהַנִּיחַ עַל כָּל שְׁלַחַן מְלַח קוֹדֵם שֶׁיִּבְצַע (אֶת הַלָּחֶם), כִּי הַשְּׁלַחַן דוֹמֵה לְמִזְבֵּחַ, וְהָאֲכִילָה (נִחַשְׁבֶּת) כְּקָרְבָן, וְנִאֲמַר (וַיִּקְרָא ב', יג'): 'עַל כָּל קָרְבָּנְךָ תִּקְרִיב מְלַח".

הָרִי לָנוּ דְּבָרִים בְּרוּרִים, שֶׁמֵּהֵם עוֹלָה כִּי אֲכִילַת הָאָדָם עַל הַשְּׁלַחַן הִיא כְּקָרְבָן, וְעַל-יָדֵי אֲכִילָה בְּקְדוּשָׁה מְכַפֵּר הָאָדָם עַל צוּנוּתָיו וּמִשְׁתִּיק אֶת הַמְּקַטְרָגִים, כְּפִי שֶׁהִבְאֵנוּ שֶׁ"שְׁלַחְנוֹ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר עָלָיו", (וְעַל זֶה אָמַר דּוֹד הַמֶּלֶךְ תְּהִילִים כג' ה': "תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי שְׁלַחַן נִגְדַּ צָּרִי/מְקַטְרָגִי").

וַיֵּשׁ לִזְכֹּר שֶׁדְּבַרֵי הַתּוֹרָה שְׁאוֹמְרִים עַל הַשְּׁלַחַן הֵם כְּפִי שְׁרַמְזוּ הַכְּתוּב (וַיִּקְרָא א' ז') "וְנִתְּנוּ בְּנֵי

אהרן הכהן **אש על המזבח**, סופי תיבות **"שלחן"**. ותיבת **אש** רומזת לתורה כמו שנאמר (דברים לג ב'): **"מימינו אש דת למו"**. (כסא הרחמים)

ומצינו חידוש גדול במשנתו הטהורה של הגאון מוילנא זיע"א, כפי שהביא בספרו "קול אליהו" (אות קפו): **"פתח (הכתוב) במזבח וסים בשלחן. (לומר לך) כל זמן שבית המקדש קיים – מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו – שלחנו של אדם מכפר עליו... דהנה מן ה-י"א (=11) סממני הקטורת נתפרשו במקרא רק ארבעה מהם, והשאר אתיה מדרשא (=מובאים במדרש). והנה, הארבעה המפורשים במקרא הם **שלחלת לבונה חלבנה נטף**, וסימנם **שלחן** – לרמוז על שלחנו של אדם שמכפר"**.

ביאור דבריו הוא, שהרי בפרשת הקטורת (שמות ל, לד) נזכרים ארבעה סממנים, כפי שכתוב: **"ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה... ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח"**. הרי שלא נזכרו (אלא) ארבעה סממני הקטורת: **נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**. ודרשו חז"ל בגמרא (פרייתות ו) להוסיף עוד ז' סממנים, וביחד יא סממנים, כפי שפרש רש"י שם. **"מכאן למדו רבותינו, ש-י"א סממנים נאמרו למשה בסיני..."**

וצריך להבין ענין זה. שכן, מדוע מפורשים בתורה רק ארבעה סממנים של הקטורת (**נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**)? והלא היו י"א (=11) סממנים. וכפי ששואל גם הרמב"ן (שמות ל, לד): **"ויש לתמוה, ולמה לא יזכירו הכתוב?"**

והסביר הרמב"ן ענין זה ואמר, שארבעת הסממנים המפורשים בתורה (**נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**) הם עיקר הקטורת, כי מטבעם כאשר מניחים אותם על גחלת של אש הם מעלים ענן עשן, וזהו עיקר הקטורת, כמבואר בגמרא (פרייתות ו): **"מה לשון קטורת? (ועונה הגמרא) דבר שקוטר ועולה"**.

ומוסיף הרמב"ן שם, ששאר שבעת הסממנים שלא מפורשים בתורה הם מיני בשמים, שתפקידם רק להוסיף ריח טוב לקטורת. וכפי דבריו הקדושים: **"ואולי יאמר הכתוב 'קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה, סמים רבים, ולבנה זכה', ולא יקפיד רק באלה הארבע, כי בהם ענן עשן הקטורת עולה, רק צוה שיתן עמהם סמים רבים אשר להן ריח טוב, כדי שיהיה בתמרות עשנו מבושם"**.

מעתה יאיר לנו להבין את דברי הגאון מוילנא, כי **שלחן** נוטריקון **שלחלת לבונה חלבנה נטף**. שכן, עיקר הקטורת היא בארבעה אלו שמעלים עשן (שאר הסממנים כאמור אינם, אלא בשמים (פדי) להנעים את הקטורת). ולכן, כמו שהקטורת על המזבח מכפרת על **עונותיו** של האדם, כך **השלחן** (ראשי תיבות **שלחלת לבונה חלבנה נטף**), הוא בבחינת קטורת, מכפר על **עונותיו** של האדם.

על-כן, חובה קדושה על כל איש ישראל לאכול על השלחן בקדושה ובטהרה, ולומר **דברי תורה**. שכן, על-כך משבח הקב"ה את ישראל בשיר השירים, ואומר (ו, י): **"מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות"**. הנה, **שחר לבנה חמה נדגלות**, ראשי תיבות **שלחן**, לרמוז על שהקב"ה משבח את כנסת ישראל על מעלתם הגדולה, שמקדשים את השלחן כאשר הם אוכלים בקדושה ובטהרה. **"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש"**

חז"ל אומרים כי מילוי האותיות **"ממון"** הוא **"ממונו"**. כלומר, אם ניקח את אותיות המילה **"ממון"**, ונכתבם במלואם – **ממ מו נון** – נקבל את המלה **"ממונו"**. לומר לך שגם הממלא מלוא חופניו לתת ממון לצדקה, לא רק שאינו מפסיד את **ממונו**. אלא: **"צדקתו עמדת לעד..."**, כפי שכתוב **"פזר נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד"** בספר **"ומתוק האור"** מובא גמטריא יפה בענין זה: המלים **"ויקחו לי תרומה"** עולות בגמטריה 821, בדיוק כמו המלים **"שפע ברכה והצלחה"**. כלומר, הנותן בעין יפה תרומות וצדקות, זוכה לשפע ברכה והצלחה. **"ונועדתי לך שם ודברתי אתך...."**

הגאון רבי איצ'לה מפוניבז' הבחין בבית מדרשו באברך המתפלל בבהילות ובמהירות, חוטף ובוזע את המלים. אחר התפילה קרא רבי איצ'לה לאברך, והחל להסביר לו את גדל מעלת התפילה, וכיצד צריך לכוון ולהפיק כל מלה בבהירות, כמי שמונה מטבעות זהב. ורק לאחר מכן שאל אותו בעדינות, מדוע הוא **"חוטף"** את התפילה? השיבו האברך: **"כאשר העגלה נוסעת לאיטה, קופצים עליה ה'שקצים' ונוסעים עמה. אבל, כשהעגלה נוסעת מהר, אין השקצים מסוגלים להדביקה... כלומר, יש להתפלל מהר, כדי שהשקצים – אלו המחשבות הזרות – לא יפרצו למח..."**

והשיב לו רבי איצ'לה: **"אני סבור, כי כאשר מתפללים בבהילות ובמהירות, אזי גם המתפלל עצמו אינו מספיק לקפוץ על העגלה...!"** **שבת שלום לכל בית ישראל!** **נא לשמור על קדושת הגיליון!**

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵלְוֵי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בֶּן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַּת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֲרַב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: 18:05

(לפי העיר חיפה)

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשַׁלְמָה"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנַתִּי בְּתוֹכְכֶם" – אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנַתִּי בְּתוֹכְכֶם", אֵלָּא "וְשִׁכְנַתִּי בְּתוֹכְכֶם"

בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים מְבוֹאָר, שְׁלֹכַל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נְשָׁמָה, שֶׁהִיא חֵלֶק אֵלּוֹק מִמַּעַל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ל"ב, ט'): "כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ". וְכֵן מְבוֹאָר בְּסִפְרֵי הַקְּנָה, עַל הַפְּתוּב "וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים" (בְּרֵאשִׁית ב', ו'): "מֵאֵן דְּנִפַּח – מֵתוֹכוֹ הוּא דְנִפַּח" (=מֵה שֶׁנִּפַּח הַקֶּב"ה – מֵתוֹכוֹ הוּא נִפַּח). וְלִכְךָ הַתְּכּוֹן הַחֶכֶם מְכַל אָדָם, בְּאוֹמְרוֹ (מִשְׁלֵי כ', כו'): "נֵר ה' נְשָׁמַת אָדָם", שֶׁנְשָׁמַת הָאָדָם הִיא נֵר/נִצְוֹץ ה'.

אוֹלָם, צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁלֹכַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בִּיחַד יֵשׁ שְׂרֵשׁ אֶחָד בְּלִבָּד. וְכֵמוֹ שֶׁאֲנִי רוֹאִים, שֶׁלְעֵצִים יֵשׁ עֲנָפִים וְעֵלִים וּפְרוֹת, הַיּוֹנְקִים וְהַנִּיזוֹנִים מִשְׂרֵשׁ אֶחָד הַטְּמוּן בְּאֲדָמָה. כִּךְ גַּם נְשָׁמוֹתֵיהֶם הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַמְתַּלְבְּשׁוֹת בְּגוֹפּוֹת בְּנֵי הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵם רַק בְּבַחֲנֵינָת "עֲנָפִים שֶׁל עֵץ הַחַיִּים", שֶׁשׂוֹרְשׁוֹ נִמְצָא לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם.

וְצָרִיךְ לְדַעַת שֶׁבְּפוּעַל יֵשׁ שְׂשִׁים רַבּוֹא נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׂשִׁים רַבּוֹא שֶׁל אוֹתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁנִּרְמָז בְּשֵׁם "יִשְׂרָאֵל" – רֵאשִׁי תִיבוֹת: יֵשׁ שְׂשִׁים רַבּוֹא אוֹתוֹת לְתוֹרַת הַקְּדוּשָׁה. אוֹלָם, בְּפִרְטוֹת מֵתַחֲלָקִים כָּל אֶחָד מֵהַשְּׂשִׁים רַבּוֹא "הָעֲנָפִים" (=הַנְּשָׁמוֹת) הֵלְלוּ לְרַבּוֹת רַבּוֹת פְּרֻטֵי נְשָׁמוֹת.

אוֹלָם, כְּאֲמוּר, לְכָל רַבּוֹת רַבּוֹת פְּרֻטֵי נְשָׁמוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ שְׂרֵשׁ אֶחָד, שֶׁמִּמֶּנּוּ הֵן יּוֹנְקוֹת וּמְקַבְּלוֹת אֶת חַיּוֹתָן (וְלִכֵּן נַחֲשָׁבִים כָּל יִשְׂרָאֵל "כְּאִישׁ אֶחָד בְּלִב אֶחָד", וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חוֹז"ל (שְׁבוּעוֹת ל"ט): "כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִּין זֶה לָזֶה"). וְהִנֵּה, שְׂרֵשׁ זֶה הַמֵּאֲחָד אֶת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא זִיו אוֹר כְּבוֹד ה' יִתְבָּרֵךְ וְהוּא נִקְרָא ה' "שְׂכִינָה", אֲשֶׁר בָּהּ כְּלוּלוֹת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם חֵלֶק אֵלּוֹק מִמַּשׁ. וּמִטַּעַם זֶה נִקְרָאת ה' "שְׂכִינָה" גַּם בְּתוֹאֵר "כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל", כִּיּוֹן שֶׁהִיא כְּנֶסֶת וְכוּלְלַת בְּתוֹכָהּ אֶת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֹאת, עַל-פִּי מֵה שֶׁכָּתוּב בְּ"שַׁעֲרֵי אוֹרָה" (שַׁעַר א'): "וּבְרֵאשׁ כָּל עֵינָרִים שֶׁמִּסְרָנוּ בִּידֶךָ יֵשׁ לָנוּ לְמִסוֹר בִּידֶךָ קִבְלָה, כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁתִּמְצָא לְרוּ"ל שֶׁמִּזְכִּירִין כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הִיא הַמִּידָה הַנִּקְרָאת... שְׂכִינָה... וְהִיא הַמְחַזְקֶת בָּהּ כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל, וּבִהּ מֵתַכְנְסִים וּמֵתַקְבְּצִים (כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל)".

וְאוֹלָם, לְמִרוֹת זֹאת, לְשְׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה מְצַד עֲצָמָה אֵין לָהּ כְּלוּם, וְעַל-כֵּן הִיא נִקְרָאת דְּלָה וְעֵנִיָּה, "דְּלִית לָהּ מִגְרָמָא כְּלוּם". כְּלוּמָר, שֶׁאֵין לָהּ מְצַד עֲצָמָה כְּלוּם, אֵלָּא רַק מִמָּה שֶׁמְקַבְּלַת מֵהַקֶּב"ה שֶׁמִּשְׁפִּיעַ לָהּ שְׁפַע רַב טוֹב, כְּדִי שֶׁהִיא תוֹכַל לְהַשְׁפִּיעַ לְיִשְׂרָאֵל. וְעֵנִין זֶה שֶׁל הַשְּׁפַעַת הַטוֹב לְיִשְׂרָאֵל נִקְרָא "יִחוּד קוֹב"ה וְשְׂכִינַתִּיה". דְּהֵינּוּ, הַקֶּב"ה מֵתִיחַד וּמֵתַקְשֵׁר עִם הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא שְׂרֵשׁ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ לָהּ כָּל טוֹב.

וּכְפִי שֶׁכָּתַב ה' "אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל" ("כִּי תִשָּׂא", דְּרוּשׁ לְפִרְשַׁת שְׁקָלִים): "וְזֶהוּ סוּד יִחוּד קוֹב"ה וְשְׂכִינַתִּיה. הֵינּוּ שֶׁהַקֶּב"ה מֵיחַד עֲצָמוֹ עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל... עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטוֹבִים, וּמִשְׁפִּיעַ לָהֶם חֲסִדִים וְרַחֲמִים לְבַחֲנֵינָת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל... וְלִכֵּן בְּכָל מְצוּהָ וּמְצוּהָ אֲנִי אוֹמְרִים: "לְשֵׁם יִחוּד קוֹב"ה וְשְׂכִינַתִּיה".

וְצָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהִיחוּד שֶׁל מַעְלָה שֶׁל הַקֶּב"ה וְהַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה נַעֲשֶׂה רַק עַל-יְדֵי הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים וְהַמְצוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן, כְּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבַמְצוֹת לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, הִנֵּה, עַל-יְדֵי כִּךְ עוֹלִים לְמַעְלָה כָּל הָאוֹרוֹת הַגְּדוּלִים וְהַקְּדוּשִׁים שֶׁל עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת, עַד לְשׂוֹרְשָׁם – לְשְׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְאִזּוֹ מֵתַלְבְּשֶׁת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה וּמֵתַקְשֶׁטֶת עִם אוֹתָם אוֹרוֹת הַמְצוּהָ וְהַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְכִךְ הִיא בְּאֵה לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים הַקֶּב"ה, מְקוֹשֶׁטֶת בְּקִישׁוּטִים יָפִים וּמְזַהֲרִים שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת. וְכֵאֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ רוֹאֵה אֶת הַשְּׂכִינָה זוֹהֶרֶת כְּלָהּ בְּתוֹרָה וּבַמְצוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, מִיַּד הוּא יִתְבָּרֵךְ מִשְׁפִּיעַ לָהּ שְׁפַע רַב טוֹב, לְפִי עֶרְךָ עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת שֶׁהִיא מְלוֹבֶשֶׁת בָּהֶם.

עֵנִין זֶה מֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין, שֶׁאֵם חֲלִילָה כּוֹשֵׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, הִנֵּה, עַל-יְדֵי כִּךְ הוּא פּוֹגַע בְּשְׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִמִּילָא גּוֹרֵם הוּא לְצַמְצוּם הַשְּׁפַע, הַמְגִיעַ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן אָמְרוּ חוֹז"ל: "כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִּין זֶה לָזֶה". שְׁכּוֹן, אֲפִילוֹ יְהוּדֵי אֶחָד, הַחוּטָא בְּקִצָּה הָעוֹלָם, פּוֹגַע בְּשְׁפַע הַיּוֹרֵד לְכָל יִשְׂרָאֵל.

והנה, כבר בארנו, שבמעמד הר סיני, בשעת מתן תורה, קדש הקב"ה את כלל ישראל, היא השכינה הקדושה, על-ידי חופה וקידושין: **הקב"ה** הוא כביכול החתן, **והשכינה** הקדושה היא כביכול הכלה. (הקידושין היו על-ידי מסירת לוחות הברית, והחופה היתה כאשר כפה עליהם הקב"ה את ההר כגיגית (=העמיד את ההר עליהם)).

ומבואר בכתבי האריז"ל (עץ החיים שער המלכים ו), בסוד הכתוב (דברים יד, א'): "בנים אתם לה' אלהיכם", שכלל ישראל הם בנים להקב"ה ולשכינה. דהינו, נשמותיהם של ישראל נולדו מיוחד הקב"ה והשכינה הקדושה.

ומעתה יתבאר גם סוד הפסוקים: "ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו". שהרי, ידוע מה שדקדקו חז"ל על "נעשה אדם", הנאמר בלשון רבים. שהרי, הוא יתברך אחד יחיד ומיוחד. אבל הכונה בזה **שהקב"ה אמר לשכינה הקדושה "נעשה אדם"**, בלשון רבים, מפיון שכפי שבארנו, נשמות אדם וחוה נבראו על-ידי יחוד

הקב"ה והשכינה הקדושה. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"יבוא דבר שבחשאי (=קטרת) וכיכר על מעשה חשאי (=לשון הרע)"

על עבודת הכהן הגדול ביום הפיפורים שנינו בגמרא (יומא מד:): "וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל - איזו היא פפרה ששזה לו ולביתו ולאחיו הפכהנים ולכל קהל ישראל? הוי אומר, זה הקטרת **הקטורת**". ותמכה על-כך הגמרא ושאלה: "וכי **קטורת** מכפרת?"

ומשיבה: "למדנו לקטורת שמכפרת, שנאמר: ויתן את **הקטרת** וכיכר על העם. ותנא דבי רבי ישמעאל: על מה קטרת מכפרת? על **לשון הרע**. (שכו), יבוא דבר שבחשאי (=קטרת) וכיכר על מעשה חשאי (=לשון הרע)". הנה, מבואר מכאן, כי **הקטורת** מכפרת על **לשון הרע**, ומזה נשפיל להבין חידוש גדול, כי מה שאמרו חז"ל, "כל זמן שפית המקדש קים - מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו - שלחנו של אדם מכפר עליו", הכונה היא על עון **לשון הרע**.

והנה, אמרו חז"ל (ברכות נח), שדרכם של בעלי לשון הרע הוא שמספרים דבריהם בשעה שאוכלים יחד על שלחנם. דהינו, בשעה שאוכלים הם את לחם, הם גם "**אוכלים, ובלועים**" אנשים בלשונם החדה. ולכן, מבואר בזהר הקדוש (עקב רעב), ש"שעת אכילה (היא) שעת מלחמה". דהינו, אומר הזהר, בשעה שהאדם אוכל את לחמו, יש מלחמה בין **הטוב ליצר הרע**. שכן **היצר הרע** משתדל בכל פוחו להפיל את האדם ברשתו, ולכן צריך להילחם כנגדו בכל הכוחות.

וראוי להוסיף שהמלה "**שלחן**" היא אותיות "**לנחש**" - לומר לה, שכאשר האדם אוכל על שלחנו, מתעורר ה**נחש**, הוא **היצר הרע** להילחם כנגדו. אך אם האדם **לומד** בדברי תורה על השלחן, נכנסת ה-**ל' הרומזת על למוד** לתוך ה"**נחש**", ונעשה מזה "**שלחן**", כמו שכתוב: "זה השלחן אשר לפני ה'".

והנה, שנינו בגמרא (יומא פו), שהסימן לבעל תשובה שהצליח בתשובתו הוא ש"באותו פרק ובאותו מקום" עמד בנסיון. דהינו, אם נזדמן האדם באותו זמן ובאותו מקום שנכשל ועבר בו עברה, ועתה הוא מתגבר על **יצרו** ועומד בנסיון, הרי סימן שהוא בעל תשובה אמיתי.

ומעתה יאיר לנו להבין את הטעם ששלחנו של אדם מכפר עליו על **לשון הרע**, בדיוק כמו מזבח הקטורת. שכן, מאחר ודרכם של בעלי **לשון הרע** הוא לספר ולרכל דוקא בשעה שהם אוכלים על השלחן. לכן, דוקא שם באותו מקום ובאותו פרק ראוי לכפר על **לשון הרע**, על-ידי שימנע האדם מעצמו מלדבר ולשמוע לשון הרע, ויאמר **דברי תורה** על השלחן.

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש"

במלחמת העולם השניה פלשו הגרמנים לאי ג'רפא שבתוניס, שם הקימו מוצב צבאי שנועד לעכב את אוניותיהם של צבאות הברית מלעבור לים התיכון. בבקר יום השבת פרשת "תרומה" ח' באדר א' התש"ג, ערבי שונא ישראל הלשין על יהודי ג'רפא, כי הם מאותתים לצבאות הברית על מנת לגלות את מיקום מחנה הצבא. הגרמנים, שכעסו על היהודים, גזרו עליהם לאסוף חמשים ק"ג זהב תוך פרק זמן קצר, אחרת יחרגו את הרבנים בפומבי, ומטוסי קרב יפציצו את העיר עד היסוד. שני מטוסי הקרב שחגו בשמי האי ג'רפא, היוו תזכורת מאימת לגזרה הנוצרה.

סעודת השבת הושבתה מבתי היהודים, והעיר השקטה והשלוח הפכה למרקחה, הכל היו עסוקים, בלב פחד ובעינים דומעות, באיסוף הזהב מאוצרותיהם ומתכשיטי הנשים, ובהבאתו אל הגאון רבי כלפון משה הכהן זצוק"ל (שישב כל אותה עת בבית הכנסת "הכהנים"), ואסף את הזהב מכל הבאים. סכנת חיים רחפה על יהודי העיר. הזמן חלף במהירות, והצדיק רבי כלפון משה נגש אל עמדת הצבא להגיש את הזהב שנאסף במסירות נפש.

החבילה הונחה על המשקל, ועד מהרה התברר כי חסרים שמונה ק"ג, כדי להשלים את משקל הזהב לחמשים. הקצין הגרמני השתולל מזעם, האוירה היתה כבדה וטעונה. אך לבסוף נעתר לחפות עד למחר, כדי לקבל את הזהב הנותר, הביט בו רבי כלפון משה, ואומר לעומתו "הליכה בלא חזרה! מיתה בלא קבורה!".

והנה, ביום ראשון ארע הנס! הצבא הגרמני נהדף על-ידי צבאות בעלות הברית, וליהודים היתה אורה ושמחה. אותם גרמנים ששדדו את הזהב מיהודי האי ג'רפא, נסו בספינתם. ואולם במהלך ההפלגה טבעה ספינתם במצולות ים, וגופותיהם לא הובאו לקבורה. כפי דיבורו הקדוש של רבי כלפון משה: "הליכה בלא חזרה! מיתה בלא קבורה!". ואף המלשין הערבי בא על עונשו, כשרכבו עלה על מוקש והוא נהרג. כן יאבדו כל אויביך ה'. **שבת שלום לכל בית ישראל!**

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיאֵל סֵלְטוֹ בֶּן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֶרֶב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

ללקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשִׁלְמָה"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה... וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם"

עַל הַכְּתוּב כַּאֲן פִּרַשׁ רַש"י זצ"ל בְּלִשׁוֹן קוֹדֶשׁוֹ: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – לִי לְשָׁמַיִם. וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין מִהֵי כּוֹנֵת רַש"י, בְּאוֹמְרוֹ "לִי לְשָׁמַיִם?"

נִקְדָּיִם לְהִבְיָא אֶת דְּבָרֵי הַ"אֲבֵי אֶזְל", הָאוֹמֵר, שְׁכַאֲשֵׁר אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל מִקְדָּשׁ אֶת מַעֲשָׂיו הַגְּשָׁמִיִּים הַיּוֹם-יּוֹמִיִּים שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּבֵיתוֹ, הִנֵּה עַל-יְדֵי זֶה הוּא גוֹרֵם לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּמַעוֹנּוֹ. וְצָרִיךְ לְדַעַת, שְׁכַאֲשֵׁר הָאָדָם מִקְדָּשׁ אֶת עַצְמוֹ וְכָל מַעֲשָׂיו הֵם לְשֵׁם שָׁמַיִם, עַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרֵת הַקְּדוּשָׁה וְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. שְׁכּוֹן, קְדוּשַׁת הַמִּקְדָּשׁ תְּלוּיָהּ בְּקְדוּשָׁה הַשְּׂרוּיָה בְּבֵיתֵי יִשְׂרָאֵל. וְזֶה שְׁכַתּוֹב: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם", אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם" אֵלָּא "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם". שְׂרַק כִּךָ, עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם מִקְדָּשׁ אֶת מַעֲשָׂיו, הַשְּׁכִינָה שׁוֹכְנָת בְּמַעוֹנּוֹ. וְרַק אִזּוֹ יִכּוֹל לְהִתְקַיֵּם "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" – שֶׁהַשְּׁכִינָה שְׂרוּיָה בְּתוֹכוֹ (=בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ).

בְּדַרְךָ זֶה פִּרַשׁ בַּעַל הַ"שְּׁפַת אֲמֵת" זצ"ל אֶת הַפְּסוּק בְּתִהְיִים (קִלְבִּי, ג' ד'): "אִם אָבֵא בְּאֵהָל בֵּיתִי אִם אֶעֱלֶה עַל עַרְשׁ יְצוּעֵי אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵי תְנוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לָהּ מִשְׁכְּנֹת לְאֲבִיר יַעֲקֹב". שְׁכּוֹן, דוֹד הַמֶּלֶךְ בְּקִשׁ לְמַצּוֹא מְקוֹם לָהּ בְּתוֹךְ כָּל הַפְּעוּלוֹת הַנְּזַכְרוֹת – בְּ"אָבֵא בְּאֵהָל בֵּיתִי", בְּ"אֶעֱלֶה עַל עַרְשׁ יְצוּעֵי", וּבְ"אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵי תְנוּמָה" – שְׁבִכָּל הַמַּעֲשִׂים הַלְלוֹ שְׁבַמַּעוֹנּוֹ שִׁיְהִיו טְהוּרִים וְלִשְׁם שָׁמַיִם, כְּדִי שִׁיְהִי מְקוֹם לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה, וּמִמִּילָא יִהְיֶה זֶה בְּבַחֲיַנַּת הַקָּמַת מִקְדָּשׁ לָהּ.

וּכְפִי שְׁכַבְרֵי לְמַדְנּוֹ, וְכִךָ נִפְסַק לְהִלְכָה בְּשִׁלְחוֹן עֶרְוֶף (אוֹרֵחַ חַיִּים, סִימָן רֵאל): בְּכָל מָה שִׁיְהִנֶּה הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה – לֹא יִכּוֹן לְהִנָּאֵתוֹ, אֵלָּא לְעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ, כְּדַכְתִּיב (מִשְׁלֵי ג', ו'): "בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ". וְאִמְרוּ חֲכָמִים: "כָּל מַעֲשִׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם" (אֲבוֹת ב', יב) – שְׁאִפִּילוֹ דְּבָרִים שֶׁל רְשׁוּת, כְּגוֹן: הַאֲכִילָה, הַשְּׂתִיָּה, הַהֲלִיכָה, הַיְשִׁיבָה, הַקִּימָה וְהַשִּׁיחָה, וְכָל צְרִיכֵי גוּפֵךָ יִהְיוּ כְּלָם לְעִבּוּדַת בּוֹרְאֵךָ. וְאִפִּילוֹ הִיָּה צְמָא וְרַעֵב – יִתְכּוֹן שִׁיאֲכַל וְיִשְׁתֶּה כְּפִי חַיּוּתוֹ, כְּדִי לְעִבּוֹד אֶת בּוֹרְאוֹ.

וְזֶה מָה שֶׁפִּרַשׁ רַש"י זצ"ל, בְּלִשׁוֹן קוֹדֶשׁוֹ: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – לִי לְשָׁמַיִם. כְּלוֹמֵר, כַּאֲשֵׁר כָּל מַעֲשָׂיו שֶׁל הָאָדָם הֵם "לִי לְשָׁמַיִם" – לְשֵׁם שָׁמַיִם – זוֹכָה הָאָדָם לְ"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם" (רֵאשִׁי/סוּפֵי תִיבוֹת "לְשָׁמַיִם") – זוֹכָה הוּא לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּמַעוֹנּוֹ, וּמִמִּילָא גַם לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

"וַעֲשִׂיתָ מְנַרְתַּת זֶהָב טְהוֹר... וַעֲשִׂיתָ אֶת נִרְתִּיָּה שְׁבַעָה וְהֵעֵלָה אֶת נִרְתִּיָּה וְהָאִיר עַל עֶבֶר פְּנִיָּה"

עַל הַכְּתוּב בְּפִרְשֵׁתָנוּ, "וַעֲשִׂיתָ אֶת נִרְתִּיָּה (שֶׁל הַמְּנוֹרָה) שְׁבַעָה, וְהֵעֵלָה אֶת נִרְתִּיָּה, וְהָאִיר (ו) עַל עֶבֶר פְּנִיָּה", מִפִּרְשׁ רַש"י זצ"ל: "וְהָאִיר (ו) עַל עֶבֶר פְּנִיָּה" – עֲשֵׂה (אֶת) פִּי שֵׁשֶׁת הַנְּרוֹת שְׁבַרְאֵשֵׁי הַקְּנִים... מְסוּבִים (=מוֹפְנִים) כְּלָפֵי (הַנֵּר) הָאֲמֻצְעֵי, כְּדִי שִׁיְהִיו הַנְּרוֹת... מְאִירִים אֶל עֶבֶר פְּנִיָּה... אֶל צֶד פְּנֵי הַקְּנֵה הָאֲמֻצְעֵי, שֶׁהוּא גוּף הַמְּנוֹרָה".

מְבוֹאֵר מְדַבְרֵי רַש"י הַקְּדוֹשׁ, שֶׁשֵּׁשֶׁה קְנֵי הַמְּנוֹרָה (שֶׁלֶשֶׁת הַקְּנִים מִצֶּד יְמִין, וְשֶׁלֶשֶׁת הַקְּנִים מִצֶּד שְׂמֹאל) צָרִיכִים לְהָאִיר אֶל מוֹל הַקְּנֵה הַמְּרָכְזִי/הָאֲמֻצְעֵי, שֶׁהוּא גוּף הַמְּנוֹרָה. (כְּפִי שֶׁגַם כְּתוּב בְּפִרְשֵׁת "בְּהֵעֲלִתְךָ": "בְּהֵעֲלִתְךָ אֶת הַנְּרוֹת, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת..."). דְּהִינּוּ, שֵׁשֶׁת הַנְּרוֹת צָרִיכִים לְהָאִיר "אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה", שֶׁהוּא הַקְּנֵה הַמְּרָכְזִי, שְׁנִמְצָא בִּינֵיהֶם – וּבִיחַד "יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת".

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין עֲנִין זֶה – מִדּוּעַ מִצְוַה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁכָּל שֵׁשֶׁת הַנְּרוֹת יִהְיוּ מְסוּבִים (=מוֹפְנִים) לְמְרָכְזוֹ, כְּדִי לְהָאִיר אֶת הַנֵּר הָאֲמֻצְעֵי?

הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "שֵׁם מְשֻׁמּוֹאֵל" (פֶּר' בְּהֵעֲלוֹתְךָ קִפְח) מְבַאֵר עֲנִין זֶה, בְּשֵׁם אָבִיו הַגֵּה"ק בַּעַל "אֲבֵי גִזְר", וְכִךָ הוּא כּוֹתֵב: כִּידוּעַ, שְׁלִשֶׁת יְמֵי הַשְּׁבוּעָה ד' ה' ו' יוֹנְקִים וּמְקַבְּלִים שְׁפַע קְדוּשָׁה מִהַשְּׁבַת הַמְּשֻׁמְשֵׁת וּבִאֵהָ. וְכִךָ גַם

שְׁלֹשַׁת הַיָּמִים **א' ב' ג'**, שְׁאַחֲרֵי אוֹתָהּ הַשַּׁבָּת, יוֹנְקִים וּמְקַבְּלִים אֶת שְׁפַע קְדוּשַׁתָּם מִמֶּנָּה. (ד' ה' ו' **ש' א' ב' ג'**)
 מְקוּר הַדָּבָר הוּא מְדַבְּרֵי הַכְּתוּב בַּגְּמָרָא (פסחים קו'), שְׁאַפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת הַבְּדֵלָה אַחַר שַׁבָּת, עַד יוֹם שְׁלִישִׁי, וְעַד
 בְּכָלֵל. וּמְפֹרֵשׁ בַּגְּמָרָא, שֶׁהַטַּעַם לְכַךְ הוּא כִּי יָמִים **א' ב' ג'** נִקְרָאִים יָמִים שְׁלֹא אַחַר הַשַּׁבָּת, וְהֵם שְׂיָכִים לַשַּׁבָּת
 שְׁעָבְרָה. וְאֵילּוּ הַיָּמִים ד' ה' ו' נִקְרָאִים יָמִים שֶׁל אוֹתָהּ הַשַּׁבָּת, הַמְּשֻׁמָּשֵׁת וּבִבְאָה.
 וְזֶהוּ שְׁתַּקֵּן הָאֲרִיזוֹ"ל בְּפִיּוֹט לְשַׁבָּת: "יְמִינָא וּשְׁמַאלָא וּבִינְיָהּוּ כְּלָה" (=יְמִין וּשְׁמַאל וּבִינְיָהֶם כְּלָה). דְּהֵינּוּ, שַׁבָּת קְדֵשׁ
 הִיא בְּבַחֲיִנַת כְּלָה, שְׁעוֹמְדַת בְּמִרְכָּזוֹ שֶׁל שְׁבַע יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וּשְׁאָר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל סוֹבְבִים אוֹתָהּ מִיְמִין וּמִשְׁמַאל:
 שְׁלֹשַׁת הַיָּמִים ד' ה' ו' עוֹמְדִים מִיְמִין שֶׁל הַשַּׁבָּת, כְּדֵי לְקַבֵּל וּלְיַנּוֹק מִמֶּנָּה שְׁפַע רַב טוֹב. וְאֵילּוּ שְׁלֹשַׁת הַיָּמִים **א'**
ב' ג' עוֹמְדִים מִשְׁמַאלָה – אִף הֵם כְּדֵי לְקַבֵּל וּלְיַנּוֹק מִמֶּנָּה אֶת הַשְּׁפַע שְׁלָה. הָרִי לָנוּ, שְׂיָמוֹת הַחֹל עִם שַׁבָּת קְדֵשׁ
 הֵם בְּבַחֲיִנַת: "יְמִינָא וּשְׁמַאלָא וּבִינְיָהּוּ כְּלָה" (ד' ה' ו' **ש' א' ב' ג'**).

וּמַעֲתָה מְבוֹאֵר מַה שְׁצוּהָ הַקַּב"ה, שְׁכַּל שֵׁשֶׁת קִנְיֵי הַמְּנוּרָה, שְׁלֹשָׁה קִנְיֵים מְצַד יְמִין, וּשְׁלֹשָׁה קִנְיֵים מְצַד שְׁמַאל,
 צְרִיכִים לְהָאִיר אֶל מוּל הַקְּנֵה הַמְּרַכְזִי/הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא גּוֹף הַמְּנוּרָה. שְׁכֵן, הַנֶּר הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא גּוֹף הַמְּנוּרָה רוֹמֵז
 עַל **שַׁבָּת** קְדֵשׁ, שְׁעוֹמְדַת בְּמִרְכָּזוֹ הַשָּׁבוּעַ, וּשְׁלֹשַׁת הַקְּנֵים שְׂיוֹצְאִים מִגּוֹף הַמְּנוּרָה מְצַד יְמִין הֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשַׁת הַיָּמִים
 ד' ה' ו' (שְׁעוֹמְדִים מִיְמִין הַשַּׁבָּת), וּשְׁלֹשַׁת הַקְּנֵים שְׂיוֹצְאִים מִגּוֹף הַמְּנוּרָה מְצַד שְׁמַאל הֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשַׁת הַיָּמִים **א'**
ב' ג', שְׁעוֹמְדִים מְצַד שְׁמַאל שֶׁל הַשַּׁבָּת (ד' ה' ו' **ש' א' ב' ג'**). נִמְצָאנוּ לְמַדִּים מְכַל זֶה, שְׁעֲבוּדַת הַדְּלָקַת הַמְּנוּרָה
 בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ הִיְתָה לְקִשָׁר וּלְחֻבֵר אֶת שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל עִם שַׁבָּת קְדֵשׁ, כְּדֵי שְׂיוֹכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְיַנּוֹק וּלְקַבֵּל שְׁפַע רַב
 טוֹב מִהַשַּׁבָּת, שֶׁהִיא מְקוּר הַבְּרָכָה. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תוֹרָה" לְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֹתָם"

מְסוּפָר עַל שַׁד"ר (=שְׁלוּחָא דְרַבְנָן) אַחַד, שֶׁהִגִּיעַ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ ב"ב לְצוּרְךָ גִּיוֹס תְּרוּמוֹת לְטוֹבַת הַיִּשִּׁיבָה
 שְׁבִירָאשָׁה כְּהֵן. בְּתַחֲלִילָה הִפְנוּ אוֹתוֹ לְתוֹרְמִים הַיְדוּעִים, אוּלָם הַסְּכּוּם שֶׁהַצְּלִיחַ לְגִיס הִיָּה רְחוּק מִמָּה שֶׁהִיָּה צְרִיךְ
 לְיִשִּׁיבָה. לְפִיכָךְ שָׂאֵל אֶת עַסְקָנֵי הַמְּקוּם, הָאֵם יֵשׁ עוֹד אֲנָשִׁים בְּעַלֵּי מָמוֹן שְׁנִיתָן לְהַתְרִימָם לְמַעַן הַיִּשִּׁיבָה. "כֵּן" –
 עָנוּ לוֹ – "יֵשְׁנוּ יְהוּדֵי אַחַד, אָמִיד עַד מָאֵד. אִךְ כְּגִדֵּל עוֹשְׂרוֹ, כִּךְ גִּדֵּל קְמֻצָנוֹתוֹ. בְּמִקְרָה הַטוֹב הוּא יִתֵּן לָךְ
 פְּרוּטוֹת מוֹעֲטוֹת, וְגַם זֹאת, לְאַחַר שֶׁהוּא יוֹצִיא לָךְ אֶת הַנְּשֻׁמָּה". בְּקֶשׁ הָרַב בְּכָל זֹאת לְהִגִּיעַ אֶל אוֹתוֹ עֲשִׂיר, אוּלֵי
 יִתְמָזֵל מְזוּלוֹ וְיִצְלִיחַ לְדַבֵּר אֶל לְבוֹ.

כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל אוֹתוֹ עֲשִׂיר, רָאָה שְׂאִין שׁוּם הַגְּזֻמָּה בְּדַבְּרִים שֶׁשָּׁמַע עָלָיו. הֶעֱשִׂיר לֹא אָבָה לְשִׁמּוֹעַ מִהָרַב, וְהִיָּה
 צְרִיךְ לְשַׁכְּנֵעוֹ וּלְדַבֵּר אֶל לְבוֹ, עַד שֶׁהָרַב מָמַשׁ הִתְחַנֵּן לְעֲשִׂיר שְׂיִפְרִישׁ מְעַט מִמָּמוֹנוֹ הָרַב.
 לְפַתֵּעַ אָמַר הֶעֱשִׂיר לָרַב: "יֵשׁ לִי חֵידָה, וְאֵם הָרַב יָדַע לַעֲנוֹת, אוֹת הִיא כִּי רָאוּי אֶתָּה לְתְרוּמָה! אֲבָל אִם כְּבוֹדוֹ לֹא
 יָדַע לַעֲנוֹת, לֹא אֶתֵּן מֵאוּמָה, כִּיּוֹן שְׁכַכְךָ אֶתָּה מְגַלָּה שְׂאִינְךָ רָאוּי לְהִיּוֹת רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה. שְׁהִרִי, אַחַד כְּמוֹךָ, רֹאשׁ
 הַיִּשִּׁיבָה, לוֹמֵד יוֹמָם וְלַיְלָה, וְצְרִיךְ אֶתָּה לְדַעַת בְּקִיאוֹת בְּתוֹרָה...". לֹא נוֹתְרָה לָרַב בְּרִירָה, וּלְפִיכָךְ הַסְּכִים לְתַנְּאֵי
 שֶׁל הֶעֱשִׂיר.

הַיִּשִּׁיר הֶעֱשִׂיר מְבִטּוֹ לְכִיוּן הָרַב, וּשְׂאֵל אוֹתוֹ, כְּשַׁבָּת צְחוּק שֶׁל נְצַחוֹן עַל שְׁפַתָּיו: "אִיזוֹ מְלָה בְּתוֹרָה יֵשׁ בָּהּ אֲרַבַּע
 פְּעָמִים קָמִץ בְּזֶה אַחַר זֶה?". לְתִדְהֵמְתוֹ עָנָה לוֹ הָרַב מִיָּד: "בְּסִפְרֵי דְבָרִים (יד', יז') – הִרְחַמָּה".
 נִדְהָם הֶעֱשִׂיר, וְלִמְגִינַת לְבוֹ נֶאֱלָץ לְתַת תְּרוּמָה לָרַב. אִךְ כְּהִרְגָלוֹ נָתַן לוֹ בְּקְמֻצָנוֹת רַבָּה כְּמָה פְּרוּטוֹת אַחְדוֹת. וְלֹא
 רַק זֹאת, אֲלָא שְׁבַקֵּשׁ הוּא מִהָרַב לְשִׁמּוֹר עַל הַחֵידָה שֶׁשָּׂאֵל לְעַצְמוֹ, וְלֹא לְגִלּוֹתָהּ בְּרַבִּים. שְׁכֵן, רַק כִּךְ הוּא מְצַלִּיחַ
 לְהִיפְטוֹר מְכַל הַמַּתְדַּפְּקִים עַל דְּלַתוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה.

מִשְׂרָאָה הָרַב בְּמֵי הַמְּדוּבָר, פָּנָה אֶל הֶעֱשִׂיר הַקְּמֻצָן, וְאָמַר לוֹ: "הִיּוֹת וּכְבוֹדוֹ חַד לִי חֵידָה, אִף אֲנִי אֲחוּד לָךְ חֵידָה.
 אָמַר לִי, מַהִי הַמְּלָה שְׁמוּפִיעָה בְּתוֹרָה, וּבָהּ אֲרַבַּע פְּעָמִים פֶּתַח בְּזֶה אַחַר זֶה? כְּמוֹכֵן שְׂאוּתוֹ עֲשִׂיר קְמֻצָן לֹא יָדַע
 לַעֲנוֹת עַל הַשְּׂאֵלָה. אֲזִי פָּנָה אֵלָיו הָרַב וְאָמַר לוֹ: "דַּע לָךְ, כִּי דָבָר זֶה מוֹפִיעַ בְּפִרְשַׁת "בְּחֻקְתִּי" בְּקִלְלוֹת (וַיִּקְרָא כו',
 טו') – 'זֹאת הַקְּדַחַת'. וְאוּלָם, גַּם אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמְּךָ, שְׁגַם אֶתָּה תְּשִׁמּוֹר זֹאת לְעַצְמְךָ...".

שַׁבָּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגְּלִילוֹן!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בְּזֶן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שֶׁנִּפְטְרוּ בִּי-ה' וְ-ב' אֶדְר

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֶרֶב שַׁבַּת א' אֶדְר תְּשַׁע"ח (16.2.18)

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשִׁלְמָה" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

על הכתוב כאן פרש רש"י וצ"ל בלשון קודשו: "וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה" – לִי לְשָׁמִי. וצריכים אנו להבין את כוונת רש"י "לִי לְשָׁמִי" – לאיזה שם מתכוון רש"י?

יתכן לבאר את כוונת רש"י על-פי המבואר בכתבי האריז"ל ב"לקוטי תורה" (ישעיהו לכו, יז), כי בעת נתינת הצדקה לעני, צריך ליחד את ארבע אותיות שם ה' (יהוה) כַּף: צורת המטבע העגולה (שנותנים לעני) היא כנגד האות י של שם ה' (יהוה). ה' (=חמש) האצבעות של הנותן הן כנגד ה' ראשונה של שם הקב"ה (=יהוה). הזרוע הפשוטה של הנותן היא כנגד האות ו' (=יהוה), ו-ה' (=חמש) האצבעות של המקבל (=העני) הן כנגד ה-ה השניה של שם ה' (=יהוה). והרי קבלנו את ארבע אותיות שם ה' (=יהוה), שצריך ליחד ולכוון בהן בעת נתינת הצדקה. וזהו מה שכתוב: "וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ", ופרש כאמור רש"י: "לִי – לְשָׁמִי". כלומר, בשעת נתינת הצדקה צריך לכוון לשמו של הקב"ה – על ארבע האותיות (=יהוה).

ועל-כך, אומר החיד"א, רומז הכתוב במשלי (כב, ב'): "עֲשִׂיר וָרֶשֶׁת נִפְגְּשׁוּ עֲשֵׂה כָּלֶם יְהוָה". כלומר, הקב"ה מסובב כך שהעשיר והרש יפגשו, כדי שהעשיר יתן צדקה לעני, וכך ייחד את ארבע אותיות שם ה', וזהו "עשה כלם יהוה" – על-ידי מצות הצדקה מיחדים שניהם את שמו יתברך – יהוה.

כדי לבאר ענין זה ביתר שאת, נקדים הקדמה נפלאה מהבעש"ט הקדוש זיע"א, על הכתוב במצות צדקה (דברים טו, ח'): "כִּי פִתַּח תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לוֹ", ופרש הבעש"ט, שראוי לאדם להקפיד לפשוט את ידו ולתת צדקה עוד לפני שהעני מבקש זאת ממנו. שכן, רק אז יש יחוד של ארבע אותיות שם יהוה כסדרן בצירוף ישר – החל מהפרוטה, שהיא כנגד האות י של שמו יתברך, ופלה ב-ה' אצבעותיו של העני, שהן כנגד האות ה' השניה של שמו יתברך – ואז הצירוף של השם יהוה הוא כסדרו, והוא שם של חסד ורחמים.

אולם אם אין האדם נותן צדקה, אלא רק לאחר שהעני פושט את ידו ומבקש ממנו, אז הצירוף של שם השם יתברך אינו כסדרו, אלא הפוך חס וחלילה (הוהי).

וכשהצירוף של שם ה', ברוך הוא, אינו ישר, אלא הפוך – זהו צירוף של מידת הדין. נמצא מזה שאדם המחפה שהעני יפשוט את ידו כדי לקבל צדקה, מעורר על עצמו חלילה את מידת הדין ולא את מידת הרחמים. ולכן, יקפיד מאד איש ישראל לתת צדקה לענים, לפני שהעני פושט את ידו לבקשה.

וכמו שהביא בשמו בספר "מבשר טוב" (פרשת ראה): "כִּי פִתַּח תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לוֹ... שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הַבְּעַשׂ"ט זלה"ה פירוש הפסוק (תהילים יז, טו): 'אני בצדק אחזה פניך' – דהינו, כשהאדם נותן פרוטה לעני, אזי הוא עושה יחוד, והפרוטה היא י, וחמש אצבעות הנותן הרי ה', ופשיטת ידו של הנותן הרי ו', ובנותנו לחמש אצבעות של העני הרי ה' אחרונה (הרי קבלנו את שמו ביושר – יהוה)... ועל-ידי כך גורם להמשכת הרחמים, כי כסדרן הוא רחמים גמורים. וכל זה הוא כשהנותן מתחיל בנתינת הצדקה טרם הפשטת יד העני... (אולם) כשהעני מתחיל בפשיטת ידו לבקש (צדקה), אז אין השם כסדרו.

וזהו (שרומז דוד המלך) 'אני בצדק' – כשממני התחלת בהצדק (=במצות הצדקה) – אז 'אחזה פניך' – ...אני גורם יחוד ד' אתוון (=אותיות) כסדרן, והוא 'פניך' (שזהו) רחמים... וזהו 'כִּי פִתַּח תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לוֹ' – דהינו, שאתה תפתח בידיך לו... ליד העני... ואז יהיה השם כסדרו...".

אך לפי האמור לעיל, נשאלת השאלה: אדם שאכן נוהג תמיד להקדים לפשוט את ידו לתת צדקה לעניים, כדי ליחד ארבע אותיות של שם ה' יתברך כסדרו, מה עליו לעשות אם הקדים העני ופשט את ידו לבקש ממנו צדקה? הרי אם יתן לעני צדקה, יגרום לצירוף שם "יהוה" שלא ביושר, ויעורר על עצמו, חס וחלילה, את מידת הדין. ואם לא יתן צדקה לעני, הרי הוא מבטל מצות עשה מן התורה, כמו שכתוב (דברים טו, י'): "נתון תתן

לו ולא ירע לבבך בתתך לו". ופרש שם רש"י זצ"ל: "נתון תתן לו – אפילו מאה פעמים".
ונראה לבאר ענין זה על-פי דברי רש"י על-פי הכתוב (בראשית יח, טז): "ויקמו משם האנשים וישקפו על פני
סדם". ופרש שם רש"י: "כל השקפה שבמקרא (היא) **לרעה**, חוץ מ'השקפה ממעון קדש' (דברים כו, טז), **שגדול**
כח מתנות עניים, שהופך מידת **הרוגז לרחמים**".

נמצא, לפי דברי רש"י, שאפילו אם הקדים העני לפשוט את ידו לבקש **צדקה**, צריך האדם לקים את מצות
הצדקה ולתת לו. וזאת, למרות שאז מתקבל יחוד שם ה' יתברך **שלו כסדרו**. אולם, כיון ש**גדול** כח מתנות
לעניים, שהופך את מידת **הרוגז** למידת **הרחמים**, צריך לתת לעני, ועל-ידי מצות **הצדקה** יתהפך הצרוף של **דין**
לרחמים. ועל-כך רמז הכתוב בתורה: "**נתון תתן לו** ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכה ה'
אלהיך בכל מעשך ובכל משלח ידך". הנה, מדקדק הכתוב לומר "**נתון תתן לו**", דהינו **שתי נתינות** – אחת
"**נתון**" שאתה מקדים לתת **צדקה** לעני לפני שהוא מבקש. ושניה, "**תתן**", אפילו שהקדים העני לפשוט את ידו
גם כן "תתן לו".

וממשיך הכתוב "ולא ירע לבבך בתתך לו" – כלומר, שלא ירע לבבך לתת **צדקה כשהקדים** העני לפשוט את
ידו, בחושבך שעל-ידי זה יתהוו צירוף שם הוי"ה **שלא כסדרו**, שהוא מידת **הדין**. "כי בגלל הדבר הזה יברכה ה'
אלהיך בכל מעשך" – סגולת **הצדקה** היא להפוך את מידת **הדין לרחמים** "בכל מעשך ובכל משלח ידך". בכל
האופנים שתשלח ידך לתת **צדקה** לעני, בין אם תקדים לשלוח את ידך לתת **צדקה** לעני. שאז, בודאי יברכה
ה', מכיון שהצרוף של שם הוי"ה (=ה.ו.ה) **כסדרו**, ובין אם תשלח ידך לתת **צדקה**, רק לאחר שהעני הקדים
לפשוט את ידו לבקש **צדקה**, שאז כמו שאמרנו, הצירוף של שם הוי"ה הוא לא **כסדרו**, והוא שם מידת **הדין**.
והנה, למרות כל זאת, "יברכה ה'", כי גדול כח המתנות לעניים כיון שהופך הוא את מידת **הרוגז לרחמים**.
"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כה ח)

על הכתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", אומר המדרש: בשעה שאמר הקב"ה לישראל "ועשו לי מקדש", שאני
משרה שכנתי ביניכם. אמרו מלאכי השרת לפני ה': ריבוננו של עולם, הרי "ארץ ישראל נתת להם, (וגם) **תורה** נתת
להם?". (כלומר, לא די מה שנתת להם? ומדוע צריכים ישראל לקבל גם את **התורה**?
אמר להם ה': "הרי נתתי להם (=לישראל) **דינים**". וצריכים אנו להבין את תשובת ה' למלאכים "הרי נתתי להם
דינים". וכי איזו תשובה יש כאן לדבריהם של המלאכים?

אומר על-כך ה"פניני קדם": המלאכים חשבו שהקב"ה נתן לישראל את ארץ ישראל מדין 'בר מצר, כיון שהארץ
קרובה למצרים. (דין "בר מצר": אדם המוכר בית או שדה, זכות קדימה היא לשכן הקרוב). אם כך, טענו המלאכים
לפני ה', מאותו דין של 'בר מצר' יש לנו זכות ראשונים לקבל את **התורה**, ועל-כן: "תנה הודך (=את **התורה**) על
השמים" (תהילים ח, ב) – תן לנו את **התורה** שהרי אנחנו, המלאכים, בשמים, נמצאים קרובים יותר לתורה!
ענה להם ה': "הרי נתתי להם (=לישראל) **דינים**!! ועל-כך מיד נסתמו טענות המלאכים. שכן, אמרו חז"ל (שבת י'):
"כל דין שדן דין אמת לאמיתו, אפילו שעה אחת, מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה **שופר** להקדוש ברוך הוא במעשה
בראשית". והרי מעמדו של שופר הוא גדול יותר ממעמד 'בר מצר', ועל-כן מגיע לתת את **התורה** לישראל לפני
המלאכים. שהרי, הם שותפים לה' יתברך, ולשותף יש זכות על-פני שכן קרוב.
"ועשית עליו זר זהב סביב"

על פסוק זה אומרת הגמרא: (יומא עב): "אמר רבי יוחנן: שלשה זרים הם – של מזבח, של שלחן, ושל ארון. של מזבח –
זכה אהרן ונטלו. של שלחן – זכה דוד ונטלו. של **ארון** (=ה'רומו **לתורה**) – עדן הוא מנח, כל הרוצה לטול – יבא ויקח".
על המשמעות של **התורה**, ש"כל הרוצה לטול – יבא ויקח", מספר הרב שד"צ"ל: בצעירותי, שוחח עמי זקן אחד על
אודות אחד מגדולי הרבנים שבדור, שהיה פוסק נודע לתהילה, ואמר לי: "יחדיו למדנו כשהיינו צעירים בישיבתו של
הגאון רבי הירש שלעז זצ"ל בעיר קראסון שבקייב. ושם היה עמנו נער אחד, שנפשו חשקה בתורה הקדושה. אולם,
מוחו של אותו נער היה אטום, ותפיסתו היתה איטית להחריד. והיה הנער מגע את כל בני הישיבה, ומבקש
שיסבירו לו כל פשט בכל סוגיה, בכל שאלה ובכל תשובה, עד שכלם נלאו (=התיאשו) ממנו. רק אני רחמתי עליו,
והייתי משיב לשאלותיו. אולם, סבל טרחתו היה ללא נשוא, שכן, בשאלותיו לא היה מניח לי ללמוד.

יום אחד פקעה סבלנותי, ובקשתי שיניח לי לנפשי. ראיתי איך אותו נער הולך ממני בפחי-נפש, ועל-כך ייסרוני
כליותי מאד. אולם, רציתי לראות מה יעשה אותו נער, ואל מי יגש. ואולם, כלם דחוהו מלפניהם. לאחר-מכן ראיתי
יושב בפינת בית המדרש, כפוף על ספר אחד. לא יכולתי להתאפק, וקרבתיו אליו בשקט, כדי לראות מה הוא לומד.
ואכן, ראיתי שסידורו פתוח בברכת "אחבה רבה", בכתוב: "ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל...". ושמעתי מתניח
באזניו מלים אלו, והבנתי שהוא מתחנן לפני בורא עולם, שיפקח את עיניו באור התורה, ולא יצטרך הוא לבריות.
נכמרו רחמי עליו, והושבתיו לצדי, שישאל כל חפצו. וסיים אותו הזקן: "אותו נער הוא אותו רב גאון, שפוסק הלכות!
איפה הוא ואיפה אני! (מובא בספר "לולי תורתך"). שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בְּזֶן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וּ-ב' אָדָר

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

כְּנִיסַת הַשְּׁבִיט: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֲרַב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַּׁע"ח (16.2.18)

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשַׁלְמָה" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net (לפי העיר חיפה))

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ"

עַל הַפְּתוּב "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה", אוֹמֵר "בְּעַל הַטּוֹרִים", כִּי הַמְּלָה "תְּרוּמָה" הִיא אוֹתִיּוֹת "תּוֹרָה מ'", כַּדִּי לְרַמּוֹז לְנוּ עַל הַתּוֹרָה, שְׁנֵתְנָה ל-מ' (=40) יָמִים (נִתְּנָה לְמֹשֶׁה רִבְנוּ בְּמִתְנַה לְאַחַר 40 יָמִים, שְׁבָהּם הָיָה בְּשָׁמַיִם).

וְכֵן גַּם הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר (קֶרֶחַ קֵעֵט): "תְּרוּמָה... תּוֹרָה מ'... תּוֹרָה דְּהַתִּיּוֹיֵבֶת (=תּוֹרָה שְׁנֵתְנָה) בְּאַרְבָּעִים יוֹם". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מָה הַקָּשֶׁר בֵּין הַפְּתוּב "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ", לְבִין הַרְמֵז שֶׁתְּרוּמָה הִיא אוֹתִיּוֹת תּוֹרָה מ'?

תַּחֲלִילָה נִקְדִּים לְהִבִּיא מֵאֲמֵר תְּמוּנָה בְּגִמְרָא (בְּדָרִים לַח): "אֲמַר ר' יוֹחָנָן: בְּתַחֲלִילָה הָיָה מֹשֶׁה לוֹמֵד אֶת הַתּוֹרָה וּמְשַׁכְּחָה (=שׁוֹכַח אוֹתָהּ), עַד שְׁנֵתְנָה לוֹ בְּמִתְנָה (מֵאֵת ה' יִתְבָּרֵךְ), שְׁנֵאֲמַר (שְׁמוֹת לֹא, יח): 'וַיִּתֵּן אֶל מֹשֶׁה כְּכֹלְתּוֹ לְדַבֵּר אֹתוֹ בְּהַר סִינַי, שְׁנֵי לַחַת הָעֵדוּת'".

נִמְצָאנוּ לְמִדֵּים מְכַאן, שְׁבַמְשָׁךְ כָּל אַרְבָּעִים הַיָּמִים שֶׁהָיָה מֹשֶׁה בְּשָׁמַיִם, הָיָה לוֹמֵד תּוֹרָה מִפִּי הַקַּב"ה, וְהָיָה מְשַׁכְּחָה (=שׁוֹכַח אוֹתָהּ), עַד שְׁבִסוּף אַרְבָּעִים הַיָּמִים, נָתַן לוֹ הַקַּב"ה אֶת הַתּוֹרָה בְּמִתְנָה (לְלֹא אִפְשָׁרוֹת לְשִׁכּוּחַ אוֹתָהּ).

תְּמָה עַל-כֵּן "הָאֱלֹשִׁיךְ" הַקְּדוֹשׁ, בְּסִפְרוֹ "תּוֹרַת מֹשֶׁה" ("תְּרוּמָה"), וְשׁוֹאֵל: הֲלֹא בְּרוּר שֶׁהַקַּב"ה יָדַע מֵרֵאשׁ שְׁמֹשֶׁה רִבְנוּ לֹא יוּכַל לְזַכּוֹר אֶת הַתּוֹרָה וַיִּשְׁכַּח אוֹתָהּ, אִם כֵּן, מָה רָאָה הַקַּב"ה לְלַמְּדוֹ אַרְבָּעִים יָמִים תּוֹרָה, שְׁאַחַר-כֵּן הָיָה מֹשֶׁה מְשַׁכְּחָה (=שׁוֹכַח אוֹתָהּ)?

וּכְפִי דְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים: "וְרֹאֵי לְשִׁים לֵב, הִיתְכֵּן שְׁמֹשֶׁה, אִישׁ הָאֱלֹהִים, יִשְׁכַּח מָה שְׁמַלְמְדוֹ הוּא יִתְבָּרֵךְ? וְעוֹד, כִּי מָה שְׁעָשָׂה בְּסוּף הָאַרְבָּעִים שְׁנֵתְנָה לוֹ (הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה) בְּמִתְנָה, לְמָה לֹא עָשָׂה כֵּן (הַקַּב"ה) בְּיָמִים הָרֵאשׁוֹנִים (לְתַת לוֹ אֶת הַתּוֹרָה בְּמִתְנָה). וְאִם לֹא הָיָה אִפְשָׁר לְמֹשֶׁה לְקַבְּלָהּ (=לְזַכּוֹר אֶת הַתּוֹרָה), עַד סוּף הָאַרְבָּעִים, לְמָה הָיָה מְלַמְּדוֹ בְּיָמִים (הָרֵאשׁוֹנִים)..."

אֲלֹא, מִבְּאֵר הָאֱלֹשִׁיךְ הַקְּדוֹשׁ, שְׁמָה שְׁלַמְּדוֹ הַקַּב"ה תּוֹרָה דּוֹקָא אַרְבָּעִים יָמִים הָיָה כַּדִּי לְזַכּוֹר אֶת טְבַעוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, כַּדִּי שִׁיחֶיהָ בְּבַחֲנֵת יְצִירָה תְּדַשָּׁה, שְׁהָרִי יְצִירָה תְּדַשָּׁה הִיא רַק לְאַחַר אַרְבָּעִים יוֹם, כְּפִי שְׁשִׁנְנוּ בְּגִמְרָא (בְּכוּרוֹת) "זְמַן/מִשְׁךְ) יְצִירַת הוֹלֵד בְּאִשָּׁה אַרְבָּעִים יוֹם". וְלִכֵּן, רַק לְאַחַר אַרְבָּעִים יָמִים שְׁכַבְרָה נִזְדַּכְּךְ טְבַעוֹ בְּבַחֲנֵת יְצִירָה תְּדַשָּׁה, הִיָּה מוּכָן לְקַבֵּל מֹשֶׁה אֶת הַתּוֹרָה בְּמִתְנָה שְׁלֹא תִשְׁתַּכַּח מִמֶּנּוּ.

עוֹד בִּיאוֹר נִפְלָא מְצִינוּ בְּ"עֵינֵי יַעֲקֹב", שֶׁם הוּא כּוֹתֵב: "וְאִפְשָׁר לוֹמֵר, (שְׁצָרִיךְ) לְלַמּוֹד מִמֶּנּוּ (לְדוֹרוֹת הַבָּאִים, שְׁאִם) לֹא יִגְעַתִּי וּמְצָאֵתִי - אֶל תְּאֲמִין, אֲלֹא יִגְעַתִּי וּמְצָאֵתִי - (תְּאֲמִין). שְׁהָרִי, מֹשֶׁה, אֲדוֹן הַנְּבִיאִים, לֹא זָכָה לְמִתְנַת הַתּוֹרָה, עַד שִׁיִּגַע עֲצָמוֹ כָּל מ' (=40) יוֹם בְּלִי אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה. וְאִזּוֹ מְצָא טוֹב' - זֶה תּוֹרָה, שְׁנֵתְנָה לוֹ בְּמִתְנָה".

דְּהִינּוּ, אוֹמֵר הַ"עֵינֵי יַעֲקֹב": "יִגְעַתִּי וּמְצָאֵת - תְּאֲמִין", הִנֵּה מֹשֶׁה, אֲדוֹן הַנְּבִיאִים, לֹא זָכָה לְמִתְנַת הַתּוֹרָה עַד שִׁיִּגַע בָּהּ בְּעֲצָמוֹ כָּל אַרְבָּעִים הַיָּמִים בְּלִי אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וְרַק אִזּוֹ מְצָא לְקַח טוֹב, זֶה הַתּוֹרָה שְׁנֵתְנָה לוֹ בְּמִתְנָה. וְאִם כֵּן, אִם מֹשֶׁה רִבְנוּ לֹא הָיָה יְכוּל לְהַשִּׁיג אֶת הַתּוֹרָה. אֲלֹא, רַק אַחֲרֵי שְׁנֵתְנָה בָּהּ, וְרַק אִזּוֹ נִתְּנָה לוֹ בְּמִתְנָה, קָל וְחִמֵּר לְשָׂאֵר בְּנֵי הָאָדָם, וַיְהִי מִי שִׁיחֶיהָ, שְׁלֹא יוּכַל לְהַשִּׁיג אֶת הַתּוֹרָה בְּלִי יִגְעָה.

וַיֵּשׁ לָנוּ כְּאֵן גַּם מְסֹר, הָרִי מֹשֶׁה רִבְנוּ זָכָה בְּתוֹרָה רַק בְּגִלְלָה שֶׁהַקַּב"ה נָתַן לוֹ אוֹתָהּ בְּמִתְנָה. אִם כֵּן נִמְצָא, שְׁכָל אָדָם שִׁיִּתְאֲמִין וַיִּתְיַגַע בְּתוֹרָה, יוּכַל גַּם הוּא לְזַכּוֹת בָּהּ, עַל-יְדֵי כֵּן שֶׁהַקַּב"ה יִתֵּן לוֹ אוֹתָהּ בְּמִתְנָה.

כְּדָרְכָה שֶׁל תּוֹרָה, הַנְּדַרְשָׁת בְּשַׁבְּעִים פְּנִים, נִרְאָה לְבִיאָר עֲנִין זֶה (שְׁמֹשֶׁה הָיָה לוֹמֵד אֶת הַתּוֹרָה מִפִּי הַגְּבוּרָה, וְהָיָה מְשַׁכְּחָה), עַל-פִּי מָה שְׁכָתֵב הַ"חֲתָם סוֹפֵר" (דְּרָשׁוֹת חֶלֶק ב', דָּף תו'): "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי". פֶּה נִרְמָז מָה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זצ"ל (וַיִּקְ"ר כב', א'), שְׁבִאוֹתָן מ' (=40) יָמִים, נִתֵּן לְמֹשֶׁה רִבְנוּ ע"ה

כָּל מָה שֶׁתְּלַמִּיד וְתִיק עֲתִיד לְחַדֵּשׁ, וְהִינּוּ (רַק) בְּעוֹסֵק בְּתוֹרָה לְשִׁמָּה, (שְׂאֵז) זוֹכֵה (הוּא) לְכוֹן חֶלְקוֹ שְׁנִיתָן לְנִשְׁמָתוֹ בְּסִינֵי... (וְזוֹהוּ) 'וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה' – תוֹרָה מ' מֵאֵת כָּל אִישׁ, כִּי כָל (אִישׁ) הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה מִצְלִיחַ...".

נִמְצְאוּ לְמִדֵּים מְדַבְּרֵי ה' חֲתָם סוֹפֵר" יְסוּד גְּדוֹל, שֶׁבְּאוֹתָם אַרְבָּעִים יָמִים שֶׁשָּׁהָה מִשָּׁה רַבְּנוּ בְּשָׂמִים, מָסַר לוֹ הַקַּב"ה כָּל מָה שֶׁתְּלַמִּיד וְתִיק עֲתִיד לְחַדֵּשׁ, וּבְזֶה מְפָרֵשׁ ה' חֲתָם סוֹפֵר" אֵת הַפְּתוּב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – תְרוּמָה, אוֹתוֹת תוֹרָה מ', לְרִמּוֹז שֶׁהַקַּב"ה נָתַן אֵת הַתּוֹרָה לְמִשָּׁה ל–מ' (=40) יָמִים, כְּדֵי לְגַלּוֹת לוֹ כָּל מָה שֶׁתְּלַמִּיד וְתִיק עֲתִיד לְחַדֵּשׁ, וְזוֹהוּ שְׁכַתוֹב "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֵת תְרוּמָתִי (=תּוֹרָתִי)". דְּהִינּוּ, כָּל אִישׁ צָרִיךְ לְגַלּוֹת אֵת חֶלְקוֹ תּוֹרָתוֹ שֶׁנִּתְּנָה לְמִשָּׁה ל–מ' (=40) יָמִים. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן) "דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה"

עַל הַפְּתוּב כָּאֵן פֶּרֶשׁ רַש"י זצ"ל בְּלִשׁוֹן קוֹדְשׁוֹ: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – לִי לְשָׁמִי". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין אֵת כּוֹנֵת רַש"י "לִי לְשָׁמִי" – לְאִיזָה שֵׁם מִתְכוּן רַש"י?

יִתְכַן לְבַאֵר אֵת כּוֹנֵת רַש"י עַל-פִּי הַמְּבֹאֵר בְּכַתְבֵי הָאֵרִיז"ל בְּ"לְקוּטֵי תוֹרָה" (יִשְׁעִיהוּ לִב, יו), כִּי בַעַת נְתִיבַת הַצְּדָקָה לְעָנִי, צָרִיךְ לִיחַד אֵת אַרְבַּע אוֹתוֹת שֵׁם ה' יִתְבַּרְךָ (=י-ה-ו-ה) כֶּף: צוֹרֵת הַמְּטַבֵּעַ הָעִגּוּלָה (שְׁנוֹתָנִים לְעָנִי) הִיא כְּנֶגֶד הָאוֹת י' שֶׁל שֵׁם ה' (=י-ה-ו-ה). ה' (=חֲמִשׁ) הָאֲצַבְעוֹת שֶׁל הַנּוֹתָן הֵן כְּנֶגֶד ה' רֵאשׁוֹנָה שֶׁל שֵׁם הַקַּב"ה (=י-ה-ו-ה). הַזְרוּעַ הַפְּשׁוּטָה שֶׁל הַנּוֹתָן הִיא כְּנֶגֶד הָאוֹת ו' (=י-ה-ו-ה), וְ-ה' (=חֲמִשׁ) הָאֲצַבְעוֹת שֶׁל הַמְּקַבֵּל (=הָעָנִי) הֵן כְּנֶגֶד ה-ה' הַשְּׁנִיָּה שֶׁל שֵׁם ה' (=י-ה-ו-ה). וְהֵרִי קִבְּלָנוּ אֵת אַרְבַּע אוֹתוֹת שֵׁם ה' (=י-ה-ו-ה), שְׁצָרִיךְ לִיחַד וּלְכוֹן בְּהֵן בַּעַת נְתִיבַת הַצְּדָקָה. וְזוֹהוּ מָה שְׁכַתוֹב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ, וּפֶרֶשׁ כְּאֹמֵר רַש"י: "לִי לְשָׁמִי". כְּלוּמָר, בְּשַׁעַת נְתִיבַת הַצְּדָקָה צָרִיךְ לְכוֹן לְשִׁמּוֹ שֶׁל הַקַּב"ה – עַל אַרְבַּע הָאוֹתוֹת (=י-ה-ו-ה).

וְעַל-כֶּף, אֹמֵר הַחִיד"א, רוּמְזוֹ הַפְּתוּב בְּמִשְׁלֵי (כִּב, ב): "עֲשִׂיר וָרֶשׁ נִפְגְּשׁוּ עֲשֵׂה כֵלָם י-ה-ו-ה". כְּלוּמָר, הַקַּב"ה מְסוּבֵב כֶּף שֶׁהָעֲשִׂיר וְהָרֶשׁ יִפְגְּשׁוּ, כְּדֵי שֶׁהָעֲשִׂיר יִתֵּן צְדָקָה לְעָנִי, וְכֵן יִיחַד אֵת אַרְבַּע אוֹתוֹת שֵׁם ה', וְזוֹהוּ "עֲשֵׂה כֵלָם י-ה-ו-ה" – עַל-יְדֵי מִצּוֹת הַצְּדָקָה מִיַּחְדִּים שְׁנִיָּהֵם אֵת שְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ – י-ה-ו-ה. "דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ"

בְּאַחַת הַפְּעָמִים בְּהֵן הִגִּיעַ ר' יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'ִין לְבֵיתוֹ שֶׁל עֲשִׂיר פְּלוֹנִי, יַחַד עִם תְּלַמִּידָיו, הַתְּרַגְּזוּ הָעֲשִׂיר עַל הַתְּלַמִּידִים, כִּינּוֹן שֶׁהַשְּׂטִיחִים הִיקָרִים לוֹכְלְכוּ מִהַבּוֹץ שֶׁבִּנְעֻלֵיהֶם. כְּשֶׁרָאָה זֹאת

ר' יִשְׂרָאֵל, פָּתַח וְסָפַר אֵת הַמַּעֲשֵׂה הַבֵּא: בְּכַפֵּר אֶחָד הַתְּגוֹרֵר עָנִי, אֵב לְשִׁמּוֹנָה יָלְדִים. וְהִנֵּה, כְּאֲשֶׁר חָג הַפֶּסַח הַתְּקָרֵב, וְלֹא הִיָּתָה בֵּידוֹ פְּרוּטָה לְהוֹצֵאוֹת הַחֵג, רָתַם אֵת סוּסוֹ לְעֵגְלָה, וְנָסַע לְעִיר הַסְּמוּכָה, כְּדֵי לְהוֹבִיל עֲצִים לְבֵתֵי יְהוּדִים. כְּשֶׁרָאָה שֶׁהָרוּחַ מְסַפֵּיק בְּכֵדֵי לְקִנּוֹת מִצּוֹת, יִין וְשֶׂאֵר צוֹרְפֵי הַחֵג, פָּנָה עִם סוּסוֹ לְדֶרֶךְ הַמּוֹבִילָה בְּחִזְרוֹ לְבֵיתוֹ. הִיָּה זֶה יוֹם גְּשׁוּם, וְהַדְּרָךְ הִיָּתָה קָשָׁה. אוּלָם, לְבוֹ הִיָּה מְלֵא שְׂמֵחָה עַל-כֶּף שִׁיזְכָּה לְקַיֵּם אֵת הַפֶּסַח כְּרֵאוּי. לְפָתַע, שָׁקְעוּ גִלְגְּלֵי עֵגְלָתוֹ בְּבוֹץ הָעֵמוּק, וְאֵף שָׁקְעוּ רַגְלֵי סוּסוֹ, כֶּף שֶׁלֹּא יָכוֹל הִיָּה לְהַמְשִׁיךְ בְּדֶרֶפוֹ. יָרַד הָעָנִי מִהָעֵגְלָה, וְנִסָּה לְדַחֹף אוֹתָהּ הַחוּצָה, אֵךְ לִשְׂוֹא. אוֹ אֵז, נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל עֲצָמוֹ וְעַל בְּהֵמָתוֹ, וְהוּא פָּרַץ בְּכִי מֵר. בְּאוֹתוֹ רָגַע עֲבָרָה מְרַכְבָּה הִרְתוּמָה לְשִׁלְשָׁה סוּסִים, וּבְתוֹכָהּ יְהוּדֵי עֲשִׂיר. הָעֲשִׂיר, שֶׁשָּׁמַע קוֹל בְּכִי, הִצִּיץ מִחִלּוֹן מְרַכְבָּתוֹ, וְרָאָה אָדָם שָׁקוּעַ בְּבוֹץ וּבֹכָה, נִחְלָץ לְעִזְרוֹתוֹ, רָתַם אֵת סוּסָיו לְעֵגְלָתוֹ הַדְּלָה, וּבְכֶף חִלָּץ אוֹתָהּ מִהַבּוֹץ. הוֹדָה הַכְּפָרִי לְעֲשִׂיר, וְזוֹ הַתְּעַקֵּשׁ לְלוֹוֹתוֹ עַד לְבֵיתוֹ. כְּשֶׁנִּכְנַס הָעֲשִׂיר לְבֵיתוֹ שֶׁל הַכְּפָרִי, וְרָאָה אֵת מִשְׁפַּחְתּוֹ הַבְּרוּכָה, וְאֵת גְּדֵל הָעוֹנֵי שֶׁשָּׂרַר שָׁם, מִיַּד הוֹצִיא סָכוּם כֶּסֶף גְּדוֹל, נָתַן לוֹ עֲבוֹר צוֹרְפֵי הַחֵג, וְכֶף נִפְרַד מִמֶּנּוּ לְשָׁלוֹם.

לְיָמִים, נִפְטָר אוֹתוֹ עֲשִׂיר. וְכִינּוֹן שֶׁעֲבַר עֲבִירוֹת רַבּוֹת, נִגְזַר דִּינּוֹ לְלַכֵּת לְגִיְהוֹנִים. בְּאוֹתוֹ הִרְגַע הוֹפִיעַ מִלְּאֵךְ לְפָנֵי בֵית-דִין שֶׁל מַעֲלָה, וְאָמַר: לֹא יִתְכַן שְׂאִישׁ זֶה יִהְיֶה כְּלוֹ חֵיב! הֲלֹא הוּא עֲשָׂה מַעֲשֵׂה טוֹב בְּחַיָּיו – חִלָּץ יְהוּדֵי מִן הַבּוֹץ, וְהִצִּיל אֵת הַנְּפֻשׁוֹת שֶׁל יְהוּדֵי זֶה וּמִשְׁפַּחְתּוֹ מִחֶרֶפֶת רָעַב. וְהֵרִי "כָּל הַמְּקִיִּם נִפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל – כְּאִילוֹ קִיִּם עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ". מִיַּד צוּה בֵּית הַדִּין פַּעַם נוֹסֶפֶת לְשִׁים עַל כֶּף הַמַּאֲזֵנִים אֵת כָּל הַמִּצּוֹת שֶׁעֲשָׂה, וְעַל הַכֶּף הַשְּׁנִיָּה אֵת חֲטָאוֹ. אֵךְ עֲדִין הֵיוּ הַחוֹבוֹת כְּבֵדִים יוֹתֵר... מָה עֲשֵׂה הַמְּלֵאךְ? רֵץ לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁבוֹ שָׁקְעָה הָעֵגְלָה שֶׁל הַכְּפָרִי בְּבוֹץ, נִטַל מַעֲט מִהָרֶפֶשׁ, וְשָׁם אוֹתוֹ עַל כֶּף הַמַּאֲזֵנִים. מִיַּד הַכְּרִיעוּ מִצּוֹתָיו שֶׁל הָעֲשִׂיר, וְהוּא יָצָא זָכָאי בְּדִין.

רוּאָה אֵתָה – סִים רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'ִין אֵת דְּבָרָיו – אוֹתוֹ עֲשִׂיר יָדַע מָה הָעֵרֶף הָאֲמִיתִי שֶׁל הָעוֹשֵׁר וְהָרְכוּשׁ, שְׂאִינּוּ, אֵלֹא כְּלִי וְאֲמָצֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה לְעֲשִׂית חֲסִדִים. כְּשֶׁשָּׁמַע הָעֲשִׂיר אֵת הַסִּפּוּר, וְאֵת דְּבָרָיו הַנוֹקְבִים שֶׁל הָרַב, בִּקֵּשׁ סְלִיחָה וּמַחִילָה, וְהַבְּטִיחַ שֶׁמַּעֲתָהּ וְהִלָּאָה לֹא יִקְפִיד עוֹד עַל חֲסִידָיו.

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵלְיוֹ נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוֹ בֶּן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַּת רוּזָה שְׁנַפְטָרוֹ בִּי-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

כְּנִיסַת הַשְּׁבֵת: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֶרֶב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַׁע"ח (16.2.18)

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשַׁלְמָה"

בְּנֵי צִיּוֹן

"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" (כה' ח')

עַל הַפְּתוּב "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם", אוֹמְרִים חו"ל בְּמִדְרָשׁ (תני דבי אליהו יז): "כִּיּוֹן שִׁקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשִׁמְחָה, וְאָמְרוּ 'כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' **נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע**', מִיַּד אָמַר הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה, שִׁיאָמַר לְיִשְׂרָאֵל שִׁיעֲשׂוּ לוֹ מִשְׁכָּן, שֶׁנֶּאֱמַר: 'דִּבֶּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'."

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין מִדְרָשׁ זֶה. וְכִי מָה הַקָּשֶׁר בֵּין מָה שִׁקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה וְאָמְרוּ "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע", לְבֵין מִצְוֹת בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ ('וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם')?

אוֹמְרִים עַל-כֵּן חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה, יָדוּעַ שְׁבַמְעָמֵד הָרַסְנִי קִדְשׁ הַקַּב"ה אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי שְׁנַתֵּן לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה. וְלָכֵן, כְּמוֹ שֶׁהִחַתֵּן אוֹמַר לְכֹלָה: "הֲרִי אֶת מִקְדָּשְׁתִּי לִי", כֵּן אָמַר הַקַּב"ה לְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמַד הַנְּבִחָה: "וְהֵייתֶם לִי סִגְלָה (=מִיּוֹחָדִים) מִכָּל הָעַמִּים" (וְכֵן: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכַת כֹּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ"). וְכְמוֹ שֶׁהִחַתֵּן מִתִּיחַד עִם הַכֹּלָה לְאַחַר הַחוּפָּה בְּבֵית אֶחָד, כֵּן רָצָה הַקַּב"ה לְהִתִּיחַד עִם יִשְׂרָאֵל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְלְהַשְׁרוֹת אֶת שְׁכִינָתוֹ עֲלֵיהֶם.

וּלְפִי זֶה מְבוֹאֶרֶת הֵיטֵב כּוֹנֵת הַמִּדְרָשׁ: "כִּיּוֹן שִׁקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשִׁמְחָה, וְאָמְרוּ 'כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' **נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע**" – נִמְצָא, שִׁישְׂרָאֵל קִבְּלוּ בְּרָצוֹן אֶת הַקִּדְוּשִׁין שֶׁל הַקַּב"ה, וְנִתְקַדְּשׁוּ כְּבִיכּוֹל אֱלֹוִ, יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְלָכֵן "מִיַּד אָמַר הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה, שִׁיאָמַר לְיִשְׂרָאֵל שִׁיעֲשׂוּ לוֹ מִשְׁכָּן, שֶׁנֶּאֱמַר 'דִּבֶּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'. שָׁכֵן, הַקַּב"ה (=הַחַתֵּן") רָצָה לְהַשְׁלִים אֶת הִיחָדוּת עִם כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (=הַכֹּלָה") בְּבֵית אֶחָד (=בֵּית הַמִּקְדָּשׁ), כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ עַל כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (=הַכֹּלָה") אֶת שְׁכִינָתוֹ. (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"כִּי מְגַרְעוֹת נָתַן לְבֵית סָבִיב חוּצָה, לְבִלְתִּי אַחֲזוּ בְּקִירוֹת הַבַּיִת" (מתוך ההפטרָה)

אָמְרוּ חו"ל (יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי שְׁמוֹת כַּה' רַמְז'): "כֹּל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר (בו) 'לִי' – קָיָם לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים". אַחַת הַדוּגְמָאוֹת שֶׁמְבִיאִים חו"ל הִיא הַמִּשְׁכָּן וְהַמִּקְדָּשׁ, שֶׁעֲלִיו נֶאֱמַר "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ", וְעֲלִיו אוֹמְרִים חו"ל: אֵינּוּ זֶה (=הַמִּקְדָּשׁ) לְעוֹלָם – לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְעוֹלָם הַבָּא". וְאִם כֵּן, נִשְׁאַלֶת הַשְּׁאֵלָה: הֲרִי לְצַעֲרֵנוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ **נִחָרַב**, וְאִיךָ אֶפְשֶׁר לוֹמַר עַל הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא "אֵינּוּ זֶה לְעוֹלָם"?

כְּדִי לְבַאֵר זֹאת, אָנוּ צָרִיכִים לְהִבִּין קוֹדֵם אֶת הַפְּתוּב: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם". שֶׁהֲרִי, לְכַאוֹרָה, חֲסָרָה בְּכַתוּב כָּאֵן הַמִּלָּה "בַּיִת", שֶׁכֵּן הִיָּה רְאוּי לוֹמַר "וְעָשׂוּ לִי בַּיִת מִקְדָּשׁ, וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם".

נִקְדִּים לְבַאֵר אֶת קוּשִׁית הַ"אַלְשִׁיךְ" הַקְדוּשׁ, עַל אוֹתוֹ הַפְּתוּב: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם", שֶׁהֲרִי הִיָּה רְאוּי לוֹמַר: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" – בְּלִשׁוֹן יַחֲדִי, וְלֹא "בְּתוֹכְכֶם" בְּלִשׁוֹן רַבִּים.

אַלָּא, אוֹמַר הַ"אַלְשִׁיךְ" הַקְדוּשׁ, הַקַּב"ה רָצָה לְלַמְּדֵנוּ שֶׁתְּכַלִּית בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא, שִׁישְׂרָה הַקַּב"ה אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. לָכֵן צִוָּה הַקַּב"ה: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" – אֲבָל הַתְּכַלִּית הִיא: "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" – בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

וּלְפִי זֶה בְּרוּר, שֶׁהַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, הִיָּתָה תּוֹצָאָה שֶׁל הַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן שֶׁמֵּהֶם נִמְשָׁכָה הַקְדוּשָׁה וְהַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. וְלָכֵן, כְּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל חָטְאוּ, הִסְתַּלְקָה הַשְּׁכִינָה מֵהֶם, וְגַם מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מִמִּילָא נִחָרַב הוּא. וּלְפִי זֶה מוּבָן מְדוּעַ לֹא כְּתוּב: "וְעָשׂוּ לִי בַּיִת מִקְדָּשׁ", אֲלָא "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" – כְּדִי לְרַמּוֹז לָנוּ, שֶׁאֵין הַתְּכַלִּית בְּבִנְיָן שֶׁל בַּיִת, אֲלָא עֵיקַר הַתְּכַלִּית הוּא מִקְדָּשׁ בְּלָבוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

נִמְצָא, אִפּוּא, שֶׁהַסִּיבָּה שֶׁחֲסָרָה הַמִּלָּה "בַּיִת" בְּפָסוּק "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" הִיא כְּדִי לְהוֹרוֹת שֶׁהַבַּיִת, הַעֲשׂוּי מֵעֲצִים וּמֵאֲבָנִים, אֵינּוּ הַעֵיקַר – אֲלָא הַעֵיקַר הוּא הַשְּׂרָאֵת הַקְדוּשָׁה בְּתוֹךְ הָאָדָם עֲצָמוֹ.

וּלְפִי זֶה מְבוֹאֶר עַל פִּי הַסוּד, מָה שֶׁכְּתוּב בְּהַפְּטָרַת פְּרֻשַׁת "תְּרוּמָה": "כִּי מְגַרְעוֹת נָתַן לְבֵית סָבִיב חוּצָה, לְבִלְתִּי

אָחוּז בְּקִירוֹת הַבַּיִת". "כִּי מִגְרָעוֹת נִתַּן לְבַיִת" – הַקֵּב"ה גָּרַע (=הִחְסִיר) אֶת הַמֶּלֶךְ "בַּיִת" בְּצִוּוֵי "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ", כְּדֵי לְהוֹרוֹת לָנוּ "לְבִלְתֵּי אָחוּז בְּקִירוֹת הַבַּיִת" – שְׂאִין הַתְּכֵלֶיִת "בְּקִירוֹת הַבַּיִת" – בְּבַיִת שֶׁל עֲצִים וְאַבְנִים, אֲלָא הַתְּכֵלֶיִת הָאֲמִיתִית הִיא לְהִשְׁרוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ לְבוֹ שֶׁל כָּל אָדָם וְאָדָם מִיִּשְׂרָאֵל. לְפִי זֶה, מִתְיַשְׁבֵּת גַּם הַקּוֹשֵׁיָה שֶׁל חוֹ"ל, שְׂאֵמְרוּ: "כָּל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר (בו) 'לִי' – קָיָם לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים", וּפְיֹן שֶׁנֶּאֱמַר "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ", לָכֵן (בֵּית הַמִּקְדָּשׁ) אֵינוֹ זֶה לְעוֹלָם – לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְעוֹלָם הַבָּא". וְהָרִי לְצַעֲרָנוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִחְרַב, וְאִיךָ אֲפֹשֶׁר לומר עַל הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא "אֵינוֹ זֶה לְעוֹלָם"? אַךְ לְפִי הָאֵמור, מוֹבֵן הַדְּבָר, שֶׁכֵּן הַצִּוּוֵי "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" – מְכוּן לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁיַּעֲשֶׂה עֲצֻמוֹ מִקְדָּשׁ לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׂכִינָה, וְהָרִי עִם יִשְׂרָאֵל קָיָם לְעוֹלָם, וְאֲפִילוֹ שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, נִמְצְאָת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִבָּם שֶׁל הַצַּדִּיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, "לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים". (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן) "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי"

אוֹמֵר ה'פְּתוּחֵי חוֹתָם", שֶׁפְּסוּק זֶה יֵשׁ לְפָרֵשׁ עַל דְּרֹךְ הַרְמוֹז, שֶׁהַכּוֹנֵה כָּאֵן הִיא עַל הַתְּפִלָּה, כִּי יִדוּעַ שְׁעִיקָר הַתְּפִלָּה הִיא בְּלִב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְלַעֲבָדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם", וְאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ: אֵיזוּהִי עֲבוּדָה, שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּלִב? – זֶה תְּפִלָּה, שֶׁצָּרִיךְ כּוֹנֵת הַלֵּב בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. שְׂאֵם אֵין הָאָדָם מְכוּן לְבוֹ בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, אֲלָא רַק מוֹצִיא הַמְּלִים מִפִּיו, וְלְבוֹ אֵינוֹ עִמוֹ – אֵין תְּפִלָּתוֹ מִתְקַבֵּלָת, פְּיֹן שֶׁהַתְּפִלָּה מוֹרַכְבֵּת מִמְּלִים קְדוּשׁוֹת, וְהַמְּלִים הִלְלוּ עוֹלוֹת לְשָׁמַי מְרוּמִים, וּמַעֲלוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְלֹא שֶׁיַּךְ שֶׁתַּעֲשֶׂה הַפְּעוּלָה הַזֹּאת לֹא כּוֹנֵת הַלֵּב כְּרָאוּי. וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוּ הַכְּתוּב: "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ". דְּהֵינּוּ, כָּל מִי שֶׁמְכוּן לְבוֹ כְּרָאוּי בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, מִמְּנוּ "תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי", דְּהֵינּוּ, מִמְּנוּ תִּקְבְּלוּ אֶת תְּפִלָּתוֹ. וְכִי שְׂאֵינוֹ מְכוּן אֶת לְבוֹ, וְהַדְּבָרִים וְהַמְּלִים שֶׁהוּא מוֹצִיא בְּתְפִלָּתוֹ, הֵם רַק מִהִשְׁפָּה וְלַחוּץ – אֵל תִּקְבְּלוּ אֶת תְּפִלָּתוֹ. "הַרוּצָה שֶׁיִּתְקַיְמוּ נְכָסָיו, יִטַע בְּהֶם אֲדָר..."

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף עַל מַעֲלַת הַחֵדֶשׁ אֲדָר מֶה שֶׁמְצִינוּ בְּגִמְרָא (בִּיצֵה טו'): "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן: הַרוּצָה שֶׁיִּתְקַיְמוּ נְכָסָיו, יִטַע בְּהֶם אֲדָר, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים צג'): 'אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין, מֶהִי כּוֹנֵת רַבּוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם "יִטַע בְּהֶם אֲדָר"? וְכֵן, מֶה הַקֶּשֶׁר בֵּין חֵדֶשׁ אֲדָר לְבֵין הַפְּסוּק: "אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'?"

אוֹמֵר עַל-כֵּן הַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן: הֵנָּה, כְּתוּב ב"עֲרוּגַת הַבְּשָׁם" (פִּרְשֵׁת מִשְׁפָּטִים): אֲדָר הוּא אוֹתִיוֹת "אֶלֶף דָּלֵת רִישׁ". וְכוֹנֵת הַכְּתוּב הִיא, ש"אֶלֶף" הוּא לְשׁוֹן אֵילוּף וְלִימוּד, ו"דָּלֵת רִישׁ" הֵם לְשׁוֹן דָּל וְרִשׁ. וְלָכֵן, צָרִיךְ כָּל אָדָם לְלַמּוֹד וְלַהֲחֲזִיק עֲצֻמוֹ שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת "דָּלֵת רִישׁ" – "דָּל וְרִשׁ" (כְּמוֹ שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים בְּסִלְיַחוֹת: "כְּדָלִים וְכַרְשִׁים דְּפָקְנוּ דָּלְתִיךְ"). וְאֵם יִדַּע זֹאת הָאָדָם נֶאֱמָנָה, שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת דָּל וְרִשׁ, שְׂאֵינוֹ רָאוּי לְכָלוּם, וְרַק הַקֵּב"ה, בְּרוּב רַחֲמָיו וְחֶסְדָּיו מִשְׁפִּיעַ לוֹ מְטוּבוֹ, בְּבַחֲיַנַּת מִתְּנַת חַיִּנֵם, אֲזַ בּוֹדָאֵי שִׁיזְכָּה שִׁיִּתְקַיְמוּ נְכָסָיו. וְזֶהוּ מֶה שְׂאֵמְרוּ חוֹ"ל, בְּמַתֵּק לְשׁוֹנֵם: "הַרוּצָה שֶׁיִּתְקַיְמוּ נְכָסָיו, יִטַע בְּהֶם אֲדָר". "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה"

בְּעִירָה סַאסוּב שֶׁבְּגַאֲלִיצִיָה, נִתְפָּרְסֵם לְגַנְאֵי אַחַד מִעֲשִׂירֵי הַמְּקוֹם, שֶׁהִיָּה מְסַרְב לְתֵרוֹם לְכָל דְּבָר שֶׁבְּצַדִּיקָה, וְאֲפִילוֹ מִמְצוּה גְדוֹלָה כְּפִדְיוֹן שְׁבוּיִים הִיָּה מִדִּיר עֲצֻמוֹ בְּתֵרוּצִים שׁוֹנִים וּמְשׁוֹנִים. כְּשֶׁנּוֹדַע לְרַבִּי מִשֶּׁה לִיב מִסַּאסוּב עַל הַתְּנַהּגוֹתוֹ הַבְּלִתִּי נִסְבֵּלָת שֶׁל הַגְּבִיר הַקְּמָצָן, הוֹרָה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמוֹ, שֶׁיִּזְמִינוּ אֵלָיו אֶת הָאִישׁ בְּלֹא דִיחוּי. הַחֲסִידִים עָשׂוּ כְּדָבָר רַבָּם וְהִבִּיאוּ בְּדַחֲיפּוֹת אֶת הַגְּבִיר הַקְּמָצָן לְבֵיתוֹ שֶׁל רַבִּי מִשֶּׁה לִיב. לְאַחַר פְּרִיסַת שְׁלוֹם קְצָרָה, קָם הַצַּדִּיק מִכְּסָאוֹ, וְהוֹצִיא מֵאֶחָד הָאֲרוֹנוֹת רֵאִי קָטָן. מִיָּד רָכַן לְעֵבֶר הָאוֹרֵחַ וְהִצִּיג אֶת הָרֵאִי הַנוֹצֵץ לְפָנָי עֵינָיו. "אֵת מִי אַתָּה רוֹאֵה בְּרֵאִי שְׁבִידִי?" – שָׂאֵל רַבִּי מִשֶּׁה לִיב אֶת הַגְּבִיר הַנְּדָהֵם. "אֵת עֲצָמֵי אֲנִי רוֹאֵה כָּאֵן, רַבִּי" – הִשִּׁיב הַגְּבִיר בְּמִבּוֹכָה. "הַבֵּט נָא מִהַחֲלוֹן הַחוּצָה, וְאָמַר לִי: אֵת מִי רוֹאוֹת עֵינֶיךָ עַכְשָׁיו?"

"הַנְּנִי רוֹאֵה אֲנָשִׁים, הָעוֹבְרִים בְּרַחוּב אַנָּה וְאַנָּה" – קָרָא הַגְּבִיר, וְכָלוּ הִיָּה אָחוּז הַשְּׁתוּמָמוֹת וּפְלִיאָה נּוֹכַח שְׂאֵלוֹתָיו שֶׁל הַצַּדִּיק. גָּחַן רַבִּי מִשֶּׁה לִיב לְעֵבֶר הַגְּבִיר הַנְּבוּךְ, וְקָרָא אֵלָיו בְּהֶרְמַת קוֹל וּבְהִטְעָמַת כָּל מֶלֶךְ: תָּן דַּעְתְּךָ, שֶׁהָרֵאִי הַקָּטָן שֶׁבְּחִדְרִי, וְגַם שֶׁמִּשְׁתַּחֲלוֹן עֲשׂוּיִים זְכוּכִית. אֲלָא, שֶׁהָרֵאִי מְצוּפָה כְּסָף מֵאֲחוֹר, וּמִשּׁוּם כֵּךְ אֵינֶךָ מְסוּגָל לְרֵאוֹת דְּרָכּוֹ אֲנָשִׁים אַחֲרִים... שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיּאֵל סָלְטוּ בְּזֶן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וּ-ב' אָדָר
בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵילוּי נְשָׁמוֹת: דְּנִיּאֵל סָלְטוּ בְּזֶן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וּ-ב' אָדָר

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֶרֶב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַּׁע"ח (16.2.18)

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:05

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשַׁלְמָה" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵנִי בְּתוֹכָם" – אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנֵנִי בְּתוֹכָם", אֵלָּא "וְשִׁכְנֵנִי בְּתוֹכָם"

שְׁנִינוּ בְּגִמְרָא (יבמות סב'): "אָמַר רַבִּי תַנְחוּם אָמַר רַבִּי חֲנִילָאִי: כָּל שָׂאִין לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמֻחָה, בְּלֹא בְרָכָה, בְּלֹא טוֹבָה... דְּכַתִּיב (בראשית ב'): 'לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ...'"

וְעוֹד אוֹמְרַת הַגְּמְרָא (שם ג): "רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמַר: כָּל מִי שָׂאִינוּ עוֹסֵק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, כְּאֵלּוֹ שׁוֹפֵף דְּמִים, שְׁנַאֲמַר (בראשית ט'): 'שׁוֹפֵף דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דְּמוֹ יִשְׁפֹּךְ'. וְכַתִּיב בְּתַרְיָה (=וְכַתוּב לְאַחַר מִכְּן), 'וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ'. רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמַר: כְּאֵלּוֹ מִמַּעַט אֵת הַדְּמוּת, שְׁנַאֲמַר (שם): 'כִּי בְצֹלֵם אֱלֹהִים עָשָׂה אֵת הָאָדָם', וְכַתִּיב בְּתַרְיָה, 'וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ'". וְצָרִיכִים אָנוּ בִּיאוֹר עַל-כֵּן. שְׂכֹן, מְדוּעַ עָשָׂה ה' כִּכָּה, שָׂאִין הַשְּׂמֻחָה, הַבְּרָכָה וְהַטוֹבָה שׁוֹרֹת עַל הָאָדָם, אֵלָּא רַק עַל-יַדֵּי יְחִוּד אִישׁ וְאִשָּׁה? (דְּבַר שְׂלֵא מְצִינוּ כֵּן בְּשֵׂאֵר הַמִּצְוֹת).

נִקְדִּים לְהַבִּיא מָה שְׂמִבּוֹאֵר בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ, וְהַאֲרִיכוּ בְּזֶה הַמְּקוּבְּלִים, שַׁעַל-יַדֵּי יְחִוּד הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה, נַעֲשֶׂה יְחִוּד לְמַעַלָּה בֵּין הַקַּב"ה לְבֵין הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְכִמוֹ שְׂכַתוּב בְּסִידוֹר "קוֹל יַעֲקֹב" לְהַרְהֵ"ק הַמְּקוּבְּלִי הָאֱלֹקִי מֵהַר"י קַאפִּיל (דף צב'): "הִנֵּה כָּבֵד נוֹדַע, כִּי כּוֹנֵת הַמִּצְוֹת (הִיא ש) בְּעוֹבְדָא דְלִתְתָא אִיתְעַר עוֹבְדָא לְעִילָא (=הַתְּעוֹרְרוֹת לְמִטָּה גּוֹרְמַת לְהַתְּעוֹרְרוֹת לְמַעַלָּה). כִּי (ל) כָּל מִצְוָה יֵשׁ... שְׂרַשׁ לְמַעַלָּה... וְכָל מִצְוָה יֵשׁ לָהּ צִינּוֹר מִיּוּחַד, אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ מְשַׁפֵּיעַ זַעִיר אֲנַפִּין (=הַקַּב"ה) לְנוֹקְבָא (=לְשִׁכְנָה). וְהִנֵּה, מִצְוֹת נִישׁוּאִין הִיא, כִּי חֲתָן וְכֶלֶה הוּא דּוֹגְמַת זַעִיר אֲנַפִּין וְנוֹקְבָא (=הַקַּב"ה וְהַשְּׂכִינָה), שְׂהֵם מִמֶּשׁ חֲתָן וְכֶלֶה שֶׁל מַעַלָּה, כְּנוֹדַע. אִם כֵּן, הַמִּשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיסָם (=אֵת הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה) תַּחַת הַחוּפָּה, וְלִיחָדָם יְחַד, הָרִי הוּא מְעוֹרֵר יְחִוּד שְׁלָם... (בֵּין) זַעִיר אֲנַפִּין וְנוֹקְבָא (=הַקַּב"ה וְהַשְּׂכִינָה), וְפוֹתַח (אֵת) כָּל הַצִּינּוֹרוֹת... לְכֵן זֹאת הַמִּצְוָה (=הַכְּנַסַת חֲתָן וְכֶלֶה לְחוּפָּה) – אִין לָהּ שִׁיעוֹר, וְהִיא נִכְלָלַת בְּגַמְלִלוֹת חֲסָדִים שָׂאִין לָהּ שִׁיעוֹר... וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהִיזְהַר בְּזֶה מְאֹד."

מִבּוֹאֵר מְדַבְּרִיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַרְה"ק מֵהַר"י קַאפִּיל, כִּי עַל-יַדֵּי הַמִּצְוֹת שָׂאִישׁ יִשְׂרָאֵל מְקִים נַעֲשֶׂה יְחִוּד בֵּין הַקַּב"ה לְבֵין הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שָׂאֵנוּ אוֹמְרִים לְפָנֵי כָּל מִצְוָה: "לְשֵׁם יְחִוּד קוּב"ה וְשִׁכְנֵנִיָּה". אֵלָּא, שִׁיחִוּד זֶה הוּא יְחִוּד פְּרָטִי, הַשִּׁיף לְאוֹתָהּ מִצְוָה בְּלָבָד. אֲבָל, עַל-יַדֵּי יְחִוּד הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה נַעֲשֶׂה יְחִוּד פְּלִלִי שֶׁל הַקַּב"ה עִם הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה – הַנִּקְרָאִים חֲתָן וְכֶלֶה שֶׁל מַעַלָּה – דְּבַר שְׂפּוֹתַח אֵת כָּל צִינּוֹרוֹת הַשְּׂפַע לְעוֹלָם. (הַמִּשְׁךְ הַמֵּאֲמַר בְּהַרְחָבָה בְּאַתֵּר "בְּנֵי צִיּוֹן") (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וְהָיוּ הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה סִכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכְּפָרַת וּפְנִיָּהם אִישׁ אֶל אַחִיו... יְהִיוּ פְּנֵי הַכְּרָבִים"

שְׁנִינוּ בְּגִמְרָא (סוֹטָה יז'): "(דְּרַשׁ) רַבִּי עֲקִיבָא: אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ – שְׂכִינָה בִּינֵיהוֹן". וּפְרַשׁ רַש"י, שְׂכּוֹנֵת רַבִּי עֲקִיבָא "שְׂכִינָה בִּינֵיהוֹן", הִיא שְׂשֵׁם יְה' בִּינֵיהֶם – י' אֶצֶל אִישׁ וְ-ה' אֶצֶל אִשָּׁה. וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין אֵת דְּקְדוּקַת הַמְּלִים דּוֹקָא "שְׂכִינָה בִּינֵיהוֹן", וְלֹא אָמַר הַכְּתוּב "שְׂכִינָה בְּתוֹכָם"?

נִקְדִּים לְהַבִּיא מָה שְׂשִׁנְנוּ בְּגִמְרָא (יוֹמָא גַד'): "אָמַר רַב קְטִינָא: בְּשַׁעָה שְׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹלִין לְרַגְלֵי, (הָיוּ) מְגַלְלִין (=מְגַלְלִין) לָהֶם אֵת הַפְּרָכַת, וּמִרְאִין לָהֶם אֵת הַכְּרוּבִים (=דְּמוּת מְלֹאכִים עַל הַכְּפּוֹרֶת) שְׁהָיוּ מְעוֹרִין (=דְּבוּקִים) זֶה בְּזֶה, וְהָיוּ אוֹמְרִים לָהֶם, רְאוּ חִיבַתְכֶם לְפָנֵי הַמְּקוֹם (=הַקַּב"ה), כְּחִיבַת זָכַר עִם נִקְבָּה."

הִנֵּה, מִבּוֹאֵר מְזֶה שְׂהַכְּרוּבִים (=הַמְּלֹאכִים) שְׁהָיוּ עַל הַכְּפּוֹרֶת הִיָּתָה לָהֶם צוּרַת זָכַר וְנִקְבָּה. וּמִכָּפֵן יֵשׁ לוֹמַר, שְׂהַכְּרוּבִים רוֹמְזִים עַל קְדוּשַׁת אִישׁ וְאִשָּׁה, הַנִּישְׂאִים וְהַדְּבוּקִים זֶה בְּזֶה, כְּמוֹ שְׂכַתוּב: "עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אָבִיו וְאֵת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד."

וְיֵשׁ לוֹמַר, שְׂלִכֵן דְּבַרָה הַשְּׂכִינָה דּוֹקָא מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, כְּמוֹ שְׂכַתוּב: "וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אֵתְךָ מַעַל הַכְּפָרַת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרָבִים אֲשֶׁר עַל אַרְוֹן הָעֵדֻת", כְּדִי לְרַמּוֹז שְׂאֵם זָכוּ אִישׁ וְאִשָּׁה וְקָדְשׁוֹ אֵת עֲצָמָם, אִזּוֹ "שְׂכִינָה"

וזהו שדיקו חז"ל במתק לשונם: "איש ואשה זכו – **שכינה** ביניהן", ורקא "ביניהן" – לרמוז שאם הם זכו, הם ממש **כמלאכים/כרובים**, שהשכינה מדברת מבין שניהם.

אולם, צריכים אנו לדעת, שכדי שתשרה **שכינה** מבין שני "**הכרובים**" (=הם האיש והאשה), צריכים האיש והאשה לקיים ג' תנאים:

א. "**מקשה** תעשה אתם משני קצות הכפרת", שיהיו האיש והאשה כ"**מקשה**" אחת, דהינו, צמודים ודבוקים כל ימי חייהם ל"כפרת"/לתורה הקדושה. (הכפרת היתה על ארון הברית, הרומז לתורה הקדושה).

ב. "והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה", כלומר, שהאיש והאשה בכל מעשיהם, אפילו הגשמיים והחומריים יהיו "פרשי כנפים למעלה" – שתהיה כוננתם "**למעלה**" – לשם שמים, בלתי לה' לבדו.

ג. "ופניהם איש אל אחיו" – שישרור השלום והאחדות ביניהם, ויהיו "איש אל אחיו" שיחיו תמיד באהבת אחים ממש, בלי שום פירוד וחילוק.

ואז, רק לאחר שיתמלאו ג' התנאים הללו (שהרי, "והחוט המשלש לא במהרה ינתק" קהלת ד' יב), יזכו להשראת **השכינה** ביניהן, כמו שכתוב: "ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרובים אשר על ארון העדת".

גם האלשי"ך הקדוש אומר (תרומה), שבכתוב כאן: "ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארפה...ועשית שנים כרובים", רמזה לנו התורה הקדושה על זיווג איש ואשה. הא כיצד?

הנה, בכתוב "ועשית כפרת" באה התורה לרמוז שתשא אשה, תזכה על-ידי זה לכפרה על כל **עונותיך**, כמו שאמרו חז"ל בירושלמי (בפורים פ"ג, ה"א), שמוחלין לחתן ביום חתונתו על כל **עונותיו**.

ובכתוב "**זהב טהור**" רמזה התורה, שיהיו כל מעשיך לשם שמים, בבחינת "**זהב טהור**", ללא שום סיג, פגם או פגיה. ובכתוב "אמתים וחצי ארפה" רמזה התורה, שתשתדל להתנהג בקדושה ובטהרה, כדי שתזכה להשראת

השכינה שבין איש ואשה כל ימי חייה. והרמז כאן, שהנה, בכל אמה יש ו' (=6) טפחים, ומכאן ש"אמתים וחצי" הם 15 (=יה) טפחים, לרמוז על השכינה **יה**, השורה בין **איש ואשה**, כאשר הם מקימים כל אלו.

וממשיך הכתוב ואומר, שאם תקים את כל אלה, תזכה ל"ועשית שנים כרובים" – שתקים מצות פרו ורבו, זכר ונקבה. (שהרי כאמור לכרובים היו צורת זכר ונקבה). (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינגס פרידמן)

"ועשית שנים כרובים זהב...משני קצות הכפרת"

על הפסוק הנ"ל פרש רש"י כך: "**כרובים** – דמות פרוץ תינוק להם". כלומר, פניהם של **הכרובים** היו דומים לפנים של **תינוק**. לעומת זאת, בפרשת בראשית מוזכרים הכרובים כאשר גרש האדם הראשון מגן עדן: "וישכן מקדם לגן עדן את הכרובים". ושם מפרש רש"י: "כרובים" – **מלאכי חבלה**.

ונשאלת השאלה: כיצד יתכן שאותה מלה, "כרובים", משמשת לשתי משמעויות סותרות ומנוגדות זו לזו? האם הכרובים הם דמות **תינוקות**, או חלילה **כמלאכי חבלה**?

אלא, אומרים חז"ל: אכן, **הכרובים**, דמות פרוץ תינוק היתה להם, והם מסמלים את הילדים הרפים, אשר עתידם נקבע לפי הקרבה שלהם לארון העדות, המסמל את התורה הקדושה. ולכן, אם הילדים מתחנכים על ברפי התורה – יש להם דמות **תינוק**, ופניהם מפיקות תום וטוהר. אך, חלילה, אם הילדים מתרחקים מדרך התורה, אזי הם

עולים לצמות **כמלאכי חבלה**.

"והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם...ופניהם איש אל אחיו"

רבי נתן צבי פרנקל, הסבא מסלובודקה, היה משתדל מאד למנוע מאשתו צער וטרחה, והיה מושיט לה עזרה בעבודתה, ככל יכולתו. למרות יחסו המיוחד לאשתו, חשש תמיד שמא לא יצא ידי חובתו כלפיה, והיה מרבה לבקש ממנה מחילה וסליחה. בעיקר היתה מועזעת פרידתו ממנה בערב יום הכיפורים: לפני עזובו את הבית, כדי ללכת להתפלל בישיבה, היה מתחנן לפניה, שתסלח לו, שמא לא נהג עמה כשורה לפי ערכה וכבודה. ולא היה זו משם, עד שהיתה אשתו אומרת בפה מלא, שהיא סולחת לו בכל ליבה...

נא לשמור על קדושת הגיליון!

שבת שלום לכל בית ישראל!

בס"ד הָדָף מוֹקֵדֶשׁ לְעֵלְיוֹי נְשָׁמוֹת: דְּנִיָּאל סָלְטוּ בְּזֶן שָׂרָה, וְקִלְרָה בַת רוּזָה שְׁנַפְטָרוּ בְּ-ה' וְ-ב' אָדָר

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: תְּרוּמָה

ת.נ.צ.ב.ה!

פְּנִיטָת הַשְּׁבֵת: 16:56

ר"ת: 18:34

bnei-zion.com

עֶרֶב שַׁבַּת א' אָדָר תַּשַּׁע"ח (16.2.18)

יְצִיאת הַשְּׁבֵת: 18:05

(לפי העיר חיפה)

moshe45@bezeqint.net

לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל

הַפְּטָרָה: "וְה' נָתַן חֶכְמָה לְשַׁלְמָה"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אתם קרויין אדם, ואין עובדי כוכבים קרויין אדם"

חז"ל הקדושים אומרים, שחדש אדר, שמזלו דגים, שיה למזלם של ישראל, כמו שמצינו בגמרא (עבודה זרה ג'): "אמר רב יהודה, אמר שמואל: מאי דכתיב (=מזי פונת הכתוב (חבוק א')): 'ותעשה אדם כדגי הים...?' למזה נמשלו בני אדם כדגי הים? לומר לה: מה דגים שבנים, כיון שעולין ליבשה מיד מתים – אף בני אדם, כיון שפורשין מדברי תורה ומן המצוות מיד מתים".

וכך מצינו גם בכרכתו של יעקב אבינו לפני פטירתו (בראשית מח, טז): "המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים... וידגו לרב בקרב הארץ", ופרש רש"י זצ"ל: "וידגו – פדגים, שפרים ורבים, ואין עין הרע שולטת בהם".

והדברים קשורים זה בזה. כי כאשר זוכרים ישראל שהם נמשלים לדגים, שאינם יכולים לחיות בלי מים, היא התורה הקדושה – אז גם העין הרעה של צוררי ישראל לא יכולה לשלוט בהם.

ולכן גם משה רבנו, עליו השלום, נותן התורה, נולד בחדש אדר, שמזלו דגים, כי שרש נשמתו של משה רבנו הוא מהתורה. וכל חיותו היתה רק במים, שהיא התורה הקדושה, כמו שכתוב: "ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו" – דהינו, שרש נשמתו של משה היה מן התורה, הנקראת מים.

על-פי זה נוכל להבין, מדוע נוהגים ומקפידים ישראל לאכול דגים בשבת. שכן, התורה הקדושה נתנה בשבת, ויום השבת הוא "יומא דאורייתא" (=יום התורה). לכן אנו אוכלים דגים בשבת, כדי להזכיר לכל שאנו נמשלים לדגים, שאין להם חיות, אלא רק במים, היא התורה הקדושה, שנמשלה למים. (ולכן, אפילו אלו שאין להם זמן לתמוד תורה כל השבוע, מוכרחים לתמוד תורה בשבת).

והנה, אומר המדרש (אסתר ז'): "כשנפל גורל המן באדר, אמר (המן): החדש הזה (הוא) מזל דגים, (ולכן) כשם שהדגים בולעין – כך אני בולע אותן (=את ישראל). אמר לו הקב"ה (להמן): רשע, (ה)דגים פעמים נבלעין, ופעמים בולעין".

מביאור מדרש זה אנו למדים, שהמן חשב שחדש אדר, שמזלו דגים, מרמוז על-כך שהוא יוכל לנצח את ישראל. בדיוק כמו הדגים הגדולים, הבולעים את הדגים הקטנים מהם. אולם, המן טעה בכך. שכן, מזל אדר (דגים) מרמוז דוקא על ניצחונם של ישראל, שנמשלו לדגים, שעיקר חיותם הוא המים-התורה. ואכן, דוקא באדר, שמזלו דגים, נחלו המן וכל שונאי ישראל מפלה מוחצת בזכות ישראל, שלא עזבו את מקום חיותם – את התורה הקדושה.

וזהו שאמר רבי שמעון בר יוחאי (יבמות סא'): "אתם קרויין אדם, ואין עובדי כוכבים קרויין אדם": אדם הוא ראשי תיבות מזל אדר דגים. אם איש ישראל זוכר שמזל ישראל הוא דגים, והוא נמשל לדג שאין לו חיות, אלא רק במים, היא התורה הקדושה – אז הוא נקרא אדם, וכל עוד הוא "שוחה" בתוך "המים", היא התורה הקדושה, אף אחד לא יוכל להרע ולפגוע בו, שכן, התורה מצילה ומגינה עליו מכל משמר. על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש" (כה' ב')

כאשר נתבונן ביצור הנפלא שברא הקב"ה, המובחר בכל הבריאה והמובחר בכל היצורים, ה"אדם" – נראה שהקב"ה ברא אותו עם שלושה כוחות מופלאים ומרפזיים, והם: המחשבה, הרצון והמעשה. ואמרו חז"ל: שלושת הכוחות הללו, משכנם ומקומם בשלושה איברים ראשיים באדם: מוח, לב, כבד – ראשי תיבות של "מלך". ועוד גילו לנו המקובלים, ובראשם האר"י הקדוש זצ"ל, כי שלושת הכוחות הללו – מחשבה, רצון ומעשה,

שְׁמֹרֶם כְּאִמּוֹר בְּשִׁלּוּשֵׁת רְאִשֵׁי הָאֵיבָרִים, מִחַ, לֵב, וּכְבֵד – הֵם בְּעֵצֶם שְׁלֹשֶׁת חֲלָקֵי הַנֶּפֶשׁ: נֶפֶשׁ, רִיחַ וּנְשָׁמָה. כִּי כַח הַמַּחְשָׁבָה שֶׁבְּאָדָם, שֶׁהִיא הַתְּבוּנָה הָאֱלֹקִית, נִקְרָאת "נְשָׁמָה", וּמְקוּמָהּ בַּמַּח. וְכַח הַרְצוֹן שֶׁבְּאָדָם, הַמַּתְעוֹרָר עַל-יְדֵי הַתְּפַעְלוּת וְהַתְּרַגְּשׁוּת, נִקְרָא "רִיחַ", וּמְקוֹם מְשֻׁכָּנָהּ הוּא בְּלֵב. וְאוֹתוֹ כַּח שֶׁבְּאָדָם, הַפּוֹעֵל דְּרָךְ כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף, נִקְרָא בְּשֵׁם "נֶפֶשׁ", אֲשֶׁר מְקוּמָהּ בְּכַבֵּד, הַמְּטַהֵר אֶת הַדָּם, וּכְמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (דְּבָרִים יב', כג'): "כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ".

וְהִנֵּה אָמְרוּ חו"ל, שֶׁתְּכַלִּית בְּרִיאַת הָאָדָם הִיא, שֶׁהַנְּשָׁמָה, שֶׁהִיא כְּלָה טוֹב, וְהַנְּמִצָּאת בַּמַּח, תְּשְׁלוֹט עַל הַרְצוֹן שֶׁבְּלֵב. וְעַל-יְדֵי זֶה יְעוֹרֵר הַרְצוֹן שֶׁבְּלֵב אֶת הַפְּעוּלָה שֶׁבְּנֶפֶשׁ לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן ה' יַתְּבַרְךָ בְּקִיּוֹם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת. וְאִזּוֹ סֹדֵר פְּעוּלַת הָאָדָם יִהְיֶה כְּרְאוּי, מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה (=כְּפִי סֹדֵר הָאֵיבָרִים בַּגּוּף): "מְלַךְ" – מַח, לֵב, כְּבֵד. אוּלָּם אִם לֹא כֵן הַדְּבַר, וְהַסֹּדֵר יִהְיֶה הַפּוּךְ (מְלַמְטָה לְמַעְלָה), כְּלוֹמֵר שֶׁהַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִית תְּשְׁלוֹט עַל הַרְצוֹן שֶׁבְּלֵב, לְעוֹרֵר אוֹתוֹ לְהִשְׁתַּוְּקֵק לְתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אִזּוֹ לֹא רַק שִׁיתְּגַבְּרוּ הֵם (=הַנֶּפֶשׁ וְהָרוּחַ) בְּכּוֹחֵם עַל הַנְּשָׁמָה שֶׁבַּמַּח, אֲלָא עוֹד יִכְפוּ עַל הַמַּחְשָׁבָה לְשִׁקוֹל וּלְחַפֵּשׁ כָּל מִינֵי עֲצוֹת וּדְרָכִים, אִיךְ לְמַלֵּא אֶת תַּאֲוֹת הַגּוּף. וְאִזּוֹ הַסֹּדֵר הוּא הַפּוּךְ: "כָּלָם" – כְּבֵד, לֵב, מַח. דְּהִינּוּ, הַנֶּפֶשׁ שֶׁנִּמְצָאת בְּכַבֵּד, מְשַׁפִּיעָה וְשׁוֹלְטַת עַל הַרְצוֹן שֶׁבְּלֵב, וְשִׁנִּיחָם יַחַד שׁוֹלְטִים עַל הַנְּשָׁמָה שֶׁבַּמַּח.

וְזֶהוּ מָה שֶׁרָצָה בְּלַעַם הַרְשָׁע לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּמִלָּה אַחַת – "כָּלָם", דְּהִינּוּ שִׁיחָהּ הַסֹּדֵר אֲצֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל "כָּלָם" – כְּבֵד, לֵב, מַח – שֶׁהַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִית, בְּיַחַד עִם הַלֵּב, יִשְׁלְטוּ עַל הַנְּשָׁמָה הָאֱלֹקִית לְמַלְאוֹת אֶת תַּאֲוֹת הַגּוּף. וְהִנֵּה, הַרוּצָה לְזַכֵּךְ בַּגּוּפוֹ גַּם אֶת הַלֵּב וְגַם אֶת הַכְּבֵד, דְּהִינּוּ אֶת הָרוּחַ וְהַנֶּפֶשׁ, יַתֵּן צְדָקָה בְּכָל כּוֹחוֹ, כְּפִי שְׁצוּתָהּ הַתּוֹרָה: "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ". וְאָמְרוּ חו"ל, שֶׁתְּכַלִּית עֲבוֹדַת הָאָדָם הִיא שִׁיתֵן תְּרוּמָה לַה', בְּבַחֲנֵת "כָּל" – רְאִשֵׁי תִיבוֹת: כְּבֵד לֵב. דְּהִינּוּ, לֹא רַק הַמַּח (מִשְׁכַּן הַנְּשָׁמָה הַטְּהוֹרָה), יִתְּאוּהוּ לְעֲבוֹדַת ה', אֲלָא גַם הַכְּבֵד (מִשְׁכַּן הַנֶּפֶשׁ) וְהַלֵּב (מִשְׁכַּן הָרוּחַ) יִתְּאוּהוּ לְעֲבוֹדַת ה'. וְזֶהוּ שְׁכַתּוּב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ". "כָּל" – רְאִשֵׁי תִיבוֹת "כְּבֵד לֵב", כְּדֵי שְׁגַם הֵם יִתְּאוּהוּ לְעֲבוֹדַת ה', וְעַל-יְדֵי כֵךְ, כְּשֶׁהָאָדָם נוֹתֵן תְּרוּמָה/צְדָקָה מִכֶּסֶף שֶׁהָרוּחַ עַל-יְדֵי עֲמָל כָּל גּוּפוֹ, כְּתוֹצָאָה מִכֶּךְ מְזוֹדְכֵךְ כָּל הַגּוּף וְנִהְפֵךְ לְרוּחָנִי, עַד שְׁגַם הַכְּבֵד וְהַלֵּב מִשְׁתַּוְּקִים לְעֲבוֹדַת ה'. (עַל פִּי "אוֹרְהַ שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהַ"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה"

הַאֲדַמוּ"ר רַבִּי מִנְחֵם קֵאלִישׁ מֵאֲמִשְׁנוּב הַשְּׂפִים פְּעַם לְפַתְחוֹ שֶׁל גְּבִיר גְּדוֹל, כְּדֵי לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו שִׁיתְּמוּךְ בְּאֶחָד מִקְרוּבֵיו(=שֶׁל הַגְּבִיר), שֶׁהִיָּה חַי בְּדוּחֵק רַב, וְהִיָּה מְטַפֵּל בְּמִשְׁפָּחָה גְּדוֹלָה. אִךְ אוֹתוֹ גְּבִיר לֹא הָיָה מְנַדְיָבִי הַלֵּב, וְנִסָּה לְהַתְּחַמֵּק מִמִּילוּי בְּקִשְׁתֵּי הַרְבִּי, בְּטַעֲנָה שְׂאוֹתוֹ עָנִי אֵינוֹ אֲלָא קְרוֹב-רְחוּק שְׁלוֹ, וְכַמְעַט שְׂאִינוֹ מִכִּירוֹ. אָמַר רַבִּי מִנְחֵם לְאוֹתוֹ הַגְּבִיר: 'הָאֵם אַתָּה מִתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם שְׁחֲרִית, מִנְחָה וְעֶרְבִית?' – 'מָה הַשְּׂאֵלָה כָּאן?' – קָרָא הַגְּבִיר בְּנִימָה שֶׁל תְּרַעוּמַת – 'כְּלוּם חֲשׂוֹד אָנִי בְּעֵינֵי הַרְבִּי, שְׂאִינִי מְקַפֵּיד עַל תְּפִילוֹת הַיּוֹם?' – 'אִם אֲמַנֵּם אַתָּה מִתְּפַלֵּל בְּקֶרֶב וְעֶרֶב, שְׂמָא תֵאֱמַר לִי אִיךְ פּוֹתַחַת הַבְּרָכָה הַרְאִשׁוֹנָה שֶׁל תְּפִילַת "שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה"?' 'כִּידוּעַ לְכָל' – הִשִּׁיב הַגְּבִיר בְּחֶסֶר סוּבְלָנוּת מוּפְגָן – 'פּוֹתַחַת תְּפִילַת "שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה" בְּהַזְכַּרְתֵּי הָאֲבוֹת: "אֱלֹקֵי אֲבֹרָהּם, אֱלֹקֵי יִצְחָק, וְאֱלֹקֵי יַעֲקֹב"' – וּמִתִּי חָיו אֲבוֹת אֵלּוּ, שְׂאֵתָה וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְזַכִּירִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם?' – שְׂאֵל הַרְבִּי. 'כִּידוּעַ, חָיו אֲבוֹת אֵלּוּ לְפָנַי אֲלֵפֵי שָׁנִים' – הִשִּׁיב הַגְּבִיר הַמוּפְתָע לְשְׂאֵלַת הַרְבִּי. 'יָפָה אָמַרְתָּ "לְפָנַי אֲלֵפֵי שָׁנִים"' – קָרָא רַבִּי מִנְחֵם בְּהֶרְמַת קוֹל – 'וּבְכָל זֹאת אַתָּה מְזַכֵּר אֶת הָאֲבוֹת הָאֵלֶּה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם, וּבּוֹכּוֹתֶם שֶׁל קְרוּבִים-רְחוּקִים אֵלּוּ, מְלַפְנֵי אֲלֵפֵי שָׁנִים, אַתָּה רוּצָה לְהוֹשִׁיעַ מֵאֵת בּוֹרָא עוֹלָם. וּבְשַׁעֲהָ שְׂאֵנִי בָּא אֵלַיךְ לְבַקֵּשׁ תְּמִיכָה וְסַעֵד בְּשִׁבִיל קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלֵךְ, שֶׁהוּא חַי וְקַיִם – אַתָּה מַעֲזוֹ לְטַעוֹן, שְׂאִין הוּא אֲלָא "קְרוֹב-רְחוּק"?! דְּבָרָיו הַנוֹקְבִים שֶׁל הַאֲדַמוּ"ר הִסְעִירוּ אֶת רוּחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַגְּבִיר, וְהִלָּה קִבֵּל עָלָיו לְתַמּוּךְ בְּקִבְעוֹת בְּקְרוּבוֹ הָעָנִי וּבְבָנָי בֵּיתוֹ.

נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

שַׁבַּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!